

Ghid practic privind opinia politică

La 19 ianuarie 2022, Biroul European de Sprijin pentru Azil (EASO) a devenit Agenția Uniunii Europene pentru Azil (EUAA). Toate trimerile la EASO, la produsele și la organismele EASO trebuie înțelese ca trimeri la EUAA.

Manuscris finalizat în noiembrie 2022

Agenția Uniunii Europene pentru Azil (EUAA) și persoanele care acționează în numele EUAA nu sunt responsabile pentru modul în care ar putea fi utilizate informațiile conținute în această publicație.

Luxemburg: Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene, 2023

Tipărit ISBN 978-92-9403-312-3 doi: 10.2847/141661 BZ-05-22-044-RO-C

PDF ISBN 978-92-9403-301-7 doi: 10.2847/302161 BZ-05-22-044-RO-C

© Agenția Uniunii Europene pentru Azil (EUAA), 2022

Ilustrația copertei: rootstocks © iStock, 2018.

Reproducerea este autorizată cu condiția menționării sursei. Pentru orice utilizare sau reproducere a fotografiilor sau a altor materiale pentru care EUAA nu deține drepturile de autor trebuie să se solicite permisiunea direct de la deținătorii drepturilor de autor.

Despre ghid

De ce a fost creat acest ghid? Misiunea Agenției Uniunii Europene pentru Azil (EUAA) este aceea de a sprijini statele membre ale UE și țările asociate (țările UE+) prin programe de pregătire comune, standarde de calitate comune și informații comune privind țările de origine, printre altele. Conform obiectivului său general de a sprijini statele membre în realizarea standardelor comune și a unor procese de înaltă calitate în cadrul sistemului european comun de azil, EUAA elaborează ghiduri și instrumente practice comune.

Cum a fost elaborat acest ghid? Prezentul ghid a fost creat de experți din întreaga UE, cu contribuții valoroase din partea Comisiei Europene, a Înalțului Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați (UNHCR) și a Consiliului European pentru Refugiați și Exilați.

Le mulțumim membrilor grupului de lucru care au pregătit elaborarea acestui ghid: dna Aimilia Voulvouli și dl Robert Markovski. Dorim să mulțumim următorilor membri ai mediului academic, judecători și funcționari ai administrațiilor țărilor UE+ și ai UNHCR, care au participat la Conferința tematică a EUAA privind opinia politică și care, prin intermediul prezentărilor și al materialelor partajate, au oferit o contribuție valoroasă la elaborarea acestui ghid practic: judecătorul Holger Böhmman, judecătoarea Cindy Carroll, Dr. Catherine Dauvergne, Dr. Constantin Hruschka, dl Maxime Lismonde, Dr. Stephen Meili, dna Marina Pinault, Dr. Tania Racho, dna Astrid Smis, Dr. Hugo Storey, dna Denise Venturi și Dr. Cornelis Wouters.

Elaborarea ghidului a fost facilitată și coordonată de EUAA. Înainte de finalizare, ghidul a făcut obiectul unei consultări cu toate statele membre prin intermediul Rețelei EUAA privind procesele de azil.

Cui i se adresează acest ghid? Prezentul ghid este destinat în principal ofițerilor de decizie în domeniul azilului, interviuatorilor și responsabililor de elaborarea politicilor din cadrul autorităților decizionale naționale. În plus, este un instrument util pentru responsabili cu calitatea și consilierii juridici, dar și pentru alte persoane care lucrează sau care sunt implicate în domeniul protecției internaționale în contextul UE.

Ghidul de față ar trebui utilizat împreună cu ghidurile practice ale EUAA: *Ghidul practic privind condițiile de obținere a statutului de protecție internațională*, *Ghidul practic referitor la utilizarea informațiilor privind țara de origine de către responsabilii de caz pentru examinarea cererilor de azil* și *Ghidul practic: Evaluarea probelor și cel privind Condițiile de obținere a statutului de protecție internațională (Directiva 2011/95/UE) – O analiză judiciară*.

Cum se raportează acest ghid la legislația și practicile naționale? Ghidul este un instrument de convergență fără caracter obligatoriu din punct de vedere juridic. El reflectă standardele stabilite de comun acord și încorporează un spațiu dedicat variațiilor naționale în materie de legislație, orientări și practică.

Precizări legale

Acest ghid a fost elaborat fără a aduce atingere principiului potrivit căruia doar Curtea de Justiție a Uniunii Europene poate oferi o interpretare autentică a dreptului UE.

Cuprins

Lista abrevierilor.....	5
Introducere	6
1. Definirea opiniei politice – principii generale și teme juridic.....	7
1.1. Dispoziții juridice relevante	7
1.2. Ce este o opinie politică în contextul protecției internaționale?.....	8
1.2.1. Tipul de regim politic.....	9
1.2.2. Tipul de interese aflate în joc: private sau publice	11
1.2.3. Agenții neguvernamentale de persecuție: disponibilitatea și capacitatea statului de a proteja	12
1.2.4. Agenții neguvernamentale de persecuție: existența unei agende politice sau societale ¹²	
1.2.5. Modele de comportament ale agentului de persecuție	13
1.3. Manifestări ale opiniei politice.....	14
1.3.1. Opinia politică exprimată	15
1.3.2. Opinia politică neexprimată.....	16
1.3.3. Opinia politică imputată.....	17
2. Evaluarea în practică a cererilor legate de opinia politică	21
2.1. Pregătirea interviului personal	21
2.1.1. Informații din dosarul cazului	21
2.1.2. Informații privind țara de origine	22
2.1.3. Orientări specifice fiecărei țări.....	24
2.2. Teme de explorat în cadrul interviului personal.....	25
2.2.1. Explorați trecutul și situația personală a solicitantului.....	25
2.2.2. Explorați profilul politic al solicitantului	26
2.2.3. Explorați opinia politică imputată.....	34
2.2.4. Explorați problemele și amenințările din trecut	35
2.2.5. Explorați reflecția solicitantului cu privire la situația sa în momentul returnării....	37
2.3. Evaluarea riscului	38
2.3.1. Profilul politic	39
2.3.2. Opinia politică imputată.....	41
2.3.3. Cum percepe agentul de persecuție opinia politică (imputată) a solicitantului	41
2.3.4. Probleme și/sau amenințări din trecut.....	43
2.3.5. Situația personală relevantă.....	45
2.4. Analiza juridică.....	46

2.4.1.	Teama de persecuție bine întemeiată.....	46
2.4.2.	Legătura causală/(din motive de).....	47
2.4.3.	Protecție în țara de origine	50
2.4.4.	Act(e) care constituie un risc real de vătămare gravă.....	52
3.	Cereri de azil specifice bazate pe motivul opiniei politice	54
3.1.	Serviciul militar.....	54
3.1.1.	Terminologie relevantă.....	55
3.1.2.	Persecuția din motive de opinie politică (imputată) în contextul serviciului militar 55	
3.1.3.	Teme de explorat în cadrul interviului personal	57
3.1.4.	Analiza juridică	60
3.2.	Membrii familiei	64
3.2.1.	Teama de persecuție bazată pe relațiile de familie.....	64
3.2.2.	Teme de explorat în cadrul interviului personal	65
3.2.3.	Informații relevante privind țara de origine	67
3.2.4.	Motivele persecuției	67
3.3.	Opinii politice imputate din cauza unei șederi (neregulamentare) în străinătate.....	67
3.3.1.	Considerații relevante.....	68
3.3.2.	Teme de explorat în cadrul interviului personal	69
3.4.	Denunțarea corupției și a altor comportamente infracționale ale autorităților sau rezistența la acestea	69
3.4.1.	Teme de explorat în cadrul interviului personal	71
3.4.2.	Informații privind țara de origine	72
3.5.	Acte ilegale comise de solicitant și motivate de o opinie politică.....	72
3.5.1.	Act ilegal	73
3.5.2.	Urmărire sau pedeapsă disproporționată și discriminatorie	74
3.5.3.	Legătura causală cu opinia politică	75
3.5.4.	Teme de explorat în cadrul interviului personal	75
3.6.	Opinia politică exprimată în afara țării de origine	76
3.6.1.	Activități după plecare	78
3.6.2.	Cunoașterea de către agentul de persecuție a activităților solicitantului	80
3.6.3.	Teme de explorat în cadrul interviului personal	82
3.7.	Opinia politică exprimată prin intermediul platformelor de comunicare socială.....	83
3.7.1.	Este opinia exprimată pe platformele de comunicare socială percepută ca o opinie politică de agentul de persecuție?.....	84
3.7.2.	A avut agentul de persecuție cunoștință de postarea (postările) pe platformele de comunicare socială?	85

3.7.3. Modelele de represiune ca indicator al riscurilor viitoare.....88

3.7.4. Considerații practice legate de colectarea informațiilor și evaluarea probelor...88

Lista abrevierilor

Abreviere	Definiție
API	alternativa de protecție în interiorul țării de origine
CJUE	Curtea de Justiție a Uniunii Europene
Convenția privind statutul refugiaților	Convenția din 1951 privind statutul refugiaților și Protocolul la aceasta din 1967 (denumită „Convenția de la Geneva” în legislația UE în materie de azil și de către CJUE).
DCPI (reformată)	Directiva privind condițiile pentru protecția internațională – Directiva 2011/95/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind standardele referitoare la condițiile pe care trebuie să le îndeplinească resortisanții țărilor terțe sau apatrizii pentru a putea beneficia de protecție internațională, la un statut uniform pentru refugiați sau pentru persoanele eligibile pentru obținerea de protecție subsidiară și la conținutul protecției acordate (reformare)
EASO	Biroul European de Sprijin pentru Azil
EUAA	Agenția Uniunii Europene pentru Azil
ITO	informații privind țara de origine
State membre	Statele membre ale Uniunii Europene
Țările UE+	Statele membre ale Uniunii Europene și țările asociate
UE	Uniunea Europeană
UNHCR	Înaltul Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați

Introducere

Opinia politică este adesea considerată a fi cel mai „direct” dintre cele cinci motive prevăzute de Convenția de la Geneva. De multe ori, nespecialiștii asociază termenul „refugiat” cu termenul „politic”. Cu toate acestea, responsabilii de elaborarea politicilor continuă să se confrunte cu provocări specifice când tratează cererile de protecție internațională întemeiate pe acest motiv.

Printre alte dificultăți, persistă concepții greșite cu privire la ceea ce se poate califica drept „opinie politică”. În plus, de o importanță esențială și un aspect care este adesea trecut cu vederea este percepția agentului de persecuție cu privire la ce constituie o opinie politică și la opiniile politice imputate solicitantului. De asemenea, nu este o sarcină ușoară pentru ofițerii de decizie să identifice temele relevante de explorat sau elementele de luat în considerare în funcție de contextul general din țara de origine și de situația personală a unui solicitant care își întemeiază cererea de azil pe motivul opiniilor politice (imputate). Și identificarea legăturii cauzale dintre actul de persecuție de care se teme solicitantul și motivul opiniei politice ridică probleme. Acestea sunt doar câteva dintre dificultățile întâmpinate.

În acest context, scopul acestui ghid practic este de a oferi ofițerilor de decizie un cadru pentru examinarea cererilor de protecție internațională bazate pe opinii politice.

Acest ghid practic este structurat în jurul a trei capitole principale.

Capitolul 1, „Definirea opiniei politice – principii generale și temei juridic”, prezintă principiile generale și temeiul juridic al opiniei politice ca motiv de persecuție. În acest capitol sunt prezentate diferite tipuri de manifestare a opiniei politice.

Capitolul 2, „Evaluarea în practică a cererilor legate de opinia politică”, se axează pe evaluarea cererilor legate de opinia politică în practică. Sunt descrise temele care trebuie explorate în cadrul interviului personal și sunt oferite îndrumări pentru evaluarea riscului și efectuarea analizei juridice.

Capitolul 3, „Cereri de azil specifice bazate pe motivul opiniei politice”, oferă îndrumări pentru gestionarea cererilor de azil specifice întemeiate pe opiniile politice, inclusiv exemple de teme care trebuie explorate pe parcursul examinării cazului.

1. Definirea opiniei politice – principii generale și teme juridic

1.1. Dispoziții juridice relevante

Opiniile politice sunt enumerate în mod explicit drept unul dintre cele cinci motive de persecuție, atât în Directiva reformată privind condițiile pentru protecția internațională din 2011 [DCPI (reformată)], cât și în Convenția din 1951 privind statutul refugiaților. Deși aceasta din urmă nu oferă explicații suplimentare cu privire la termen, DCPI (reformată) descrie, într-o manieră neexhaustivă, elementele cărora li se aplică noțiunea de opinie politică în contextul specific al cererilor de protecție internațională.

Articolul 10 alineatul (1) litera (e) din DCPI (reformată) ⁽¹⁾ – Motivele persecuției

[N]oțiunea de opinii politice include, în special, opiniile, ideile sau credințele într-un domeniu legat de potențialii agenți de persecuție menționați la articolul 6⁽²⁾, precum și de politicile și metodele acestora, indiferent dacă respectivele opinii, idei sau credințe se traduc sau nu prin acte întreprinse de solicitant.

Conceptul de opinie politică este strâns legat de dispozițiile care se regăsesc atât în cadrul juridic al UE, cât și în alte instrumente internaționale privind drepturile omului. În special, Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene ⁽³⁾, la care se face referire în mod explicit în considerentul 16 din DCPI (reformată), oglindește la articolul 11 (libertatea de exprimare și de informare) drepturi care fuseseră stabilite anterior în Convenția europeană a drepturilor omului ⁽⁴⁾ și în Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice ⁽⁵⁾.

(1) [Directiva 2011/95/UE](#) a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind standardele referitoare la condițiile pe care trebuie să le îndeplinească resortisanții țărilor terțe sau apatrizii pentru a putea beneficia de protecție internațională, la un statut uniform pentru refugiați sau pentru persoanele eligibile pentru obținerea de protecție subsidiară și la conținutul protecției acordate (reformare) (JO L 337, 20.12.2011, p. 9).

(2) Articolul 6 din DCPI (reformată):
Agenții de persecuție sau vătămări grave pot fi: (a) statul; (b) partidele sau organizațiile care controlează statul sau o parte importantă din teritoriul acestuia; (c) agenți neguvernamentali, în cazul în care se poate demonstra că agenții menționați la literale (a) și (b), inclusiv organizațiile internaționale, nu pot sau nu doresc să acorde o protecție împotriva persecuțiilor sau a vătămărilor grave în sensul articolului 7.

(3) Uniunea Europeană, [Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene](#), 26 octombrie 2012, 2012/C 326/02.

(4) Consiliul Europei, [Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, astfel cum a fost modificată prin Protocoalele nr. 11 și 14](#), 4 noiembrie 1950, ETS 5. Vezi, în special, articolele 10 și 11.

(5) Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite, [Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice](#), 16 decembrie 1966, Organizația Națiunilor Unite, Seria de tratate, vol. 999, p. 171. Vezi, în special, articolele 19, 21, 22 și 25.

Articolul 11 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene – libertatea de exprimare și de informare

1. Orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare. Acest drept cuprinde libertatea de opinie și libertatea de a primi sau de a transmite informații sau idei fără amestecul autorităților publice și fără a ține seama de frontiere.
2. Libertatea și pluralismul mijloacelor de informare în masă sunt respectate.

Este de mult timp recunoscut că noțiunea de opinie politică ar trebui interpretată în sens larg ⁽⁶⁾, iar această abordare se reflectă și în formularea din DCPI (reformată).

1.2. Ce este o opinie politică în contextul protecției internaționale?

Luând ca punct de pornire definiția prevăzută în DCPI (reformată), o opinie „politică” include, dar fără a se limita la aceasta, o opinie, o idee sau o credință cu privire la politicile și metodele statului sau partidului care controlează statul sau o parte importantă din teritoriul acestuia ⁽⁷⁾. O opinie poate fi considerată politică dacă se referă la natura, politicile și practicile unei entități precum un stat sau un agent neguvernamental care exercită competențe similare. În plus, o opinie poate fi considerată „politică” și dacă se referă la agenți neguvernamentali împotriva cărora statul (sau părți similare) nu poate sau nu dorește să ofere protecție.

Această definiție oferă un domeniu extins în care pot fi identificate opiniile politice sau opiniile politice percepute. Cu toate acestea, pentru a stabili dacă o opinie, o idee sau o credință este politică, va fi întotdeauna necesar să o analizăm în contextul societății în care este susținută sau percepută ca fiind susținută. Domeniul de aplicare al noțiunii de „opinie politică” (și anume, ce acțiuni, poziții sau exprimări ale ideilor sunt considerate politice) poate varia foarte mult în funcție de context. Citând jurisprudența relevantă din Noua Zeelandă ⁽⁸⁾, Înalțul Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați (UNHCR) a confirmat în ghidurile sale că opinia politică trebuie înțeleasă întotdeauna în contextul specific: „... opinia politică trebuie să reflecte realitatea contextului geografic, istoric, politic, juridic, judiciar și sociocultural al țării de origine” ⁽⁹⁾.

⁽⁶⁾ Hathaway, J. C. și Foster, M., *The Law of Refugee Status (Legea privind statutul de refugiat)*, a 2-a ediție, Cambridge University Press, Cambridge, 2014, p. 405–407.

⁽⁷⁾ Articolul 10 din DCPI (reformată).

⁽⁸⁾ Autoritatea de apel privind statutul de refugiat (Noua Zeelandă), decizia din 11 septembrie 2008, nr. [76044](#), punctul 84.

⁽⁹⁾ UNHCR, *Guidance note on refugee claims relating to victims of organised gangs*, (Notă de orientare privind cererile de azil referitoare la victimele grupurilor organizate), 2010, punctul 46.

Următorii parametri (neexhaustivi) ⁽¹⁰⁾ îl pot îndruma pe ofițerul de decizie în a evalua dacă opinia, când este exprimată sau imputată în respectivul context specific, poate fi percepută ca fiind de natură politică:

- tipul de regim politic
- tipul de interese aflate în joc: private sau publice
- motivele care stau la baza lipsei de disponibilitate și a incapacității statului de a proteja, când agentul de persecuție este un agent neguvernamental
- existența unei agende politice, când agentul de persecuție este un agent neguvernamental
- modelele de comportament ale agentului de persecuție.

Acești parametri sunt explicați în continuare în secțiunile de mai jos.

Rețineți, de asemenea, că o opinie nu trebuie neapărat să intre în conflict cu politica sau practica unei autorități pentru a fi calificată drept „politică” (vezi și secțiunea 1.2.3. [Agenții neguvernamentali de persecuție: disponibilitatea și capacitatea statului de a proteja](#)).

1.2.1. Tipul de regim politic

Tipul de regim politic în care se desfășoară (sau nu) un act și în care este susținută sau exprimată o opinie, o idee sau o credință constituie un factor major care are influență asupra posibilității de a considera politice astfel de acte/opinii. O acțiune sau o opinie care poate să nu fie considerată politică într-un regim poate fi politică în altul. În general, cu cât regimul politic din țara de origine este mai puțin democratic, cu atât este mai probabil ca o opinie să fie considerată „politică” – și, prin urmare, potențial problematică – de cei care exercită controlul sociopolitic.

Pentru a înțelege mai bine contextul în care o opinie poate fi considerată politică, este esențial să se ia în considerare tipul de regim aflat la putere în țara de origine a solicitantului, precum și influența și controlul pe care cei care dețin puterea îl exercită asupra unor domenii extinse ale societății și asupra vieții private a oamenilor. Există multe moduri diferite de a clasifica și a defini regimurile politice, de la democrații depline la regimuri autoritare și totalitare.

În metodologia cuprinsă în *Indexul democrației 2021* ⁽¹¹⁾, Economist Intelligence Unit descrie următoarele tipuri de regimuri.

Democrații depline: *Țări în care nu numai că sunt respectate libertățile politice și civile fundamentale, dar care, de asemenea, tind să fie susținute de o cultură politică favorabilă dezvoltării democrației. Funcționarea guvernului este satisfăcătoare. Mass-media este independentă și diversă. Există un echilibru eficient al puterilor. Sistemul*

⁽¹⁰⁾ Catherine Dauvergne vorbește despre nevoia de „indicatori” – indicatori „care să ofere îndrumări cu privire la ce aspecte ale contextului contează și ce ar trebui să ia în considerare un responsabil de elaborarea politicilor la definirea guvernului, a statului sau a opoziției”. Vezi Dauvergne, C., „Toward a new framework for understanding political opinion” („Spre un nou cadru pentru înțelegerea opiniilor politice”), *Michigan Journal of International Law*, vol. 37, nr. 2, 2016, p. 291–294.

⁽¹¹⁾ Economist Intelligence Unit, *Democracy Index 2021 – The China challenge (Indexul Democrației 2021 – Provocarea din partea Chinei)*, 2022. Raportul este realizat de Economist Intelligence Unit, divizia de cercetare și analiză a The Economist Group. Acesta poate fi descărcat la cerere (<https://www.eiu.com/n/democracy-index-2021-less-than-half-the-world-lives-in-a-democracy>).

judiciar este independent, iar hotărârile judecătorești sunt puse în aplicare. Există doar probleme limitate în funcționarea democrațiilor.

Democrații defectuoase: *Și în aceste țări se desfășoară alegeri libere și corecte și, chiar dacă există probleme (cum ar fi încălcarea libertății mass-mediei), libertățile civile de bază sunt respectate. Cu toate acestea, există deficiențe semnificative în alte aspecte ale democrației, inclusiv probleme de guvernare, o cultură politică subdezvoltată și niveluri scăzute de participare politică.*

Regimuri hibride: *Alegerile prezintă nereguli substanțiale care adesea le împiedică să fie atât libere, cât și corecte. Presiunea guvernului asupra partidelor și candidaților din opoziție poate fi frecventă. Există mai multe deficiențe grave decât în democrațiile defectuoase – în cultura politică, în funcționarea guvernului și în participarea politică. Corupția tinde să fie larg răspândită, iar statul de drept este slab. Societatea civilă este slabă. De obicei, există hărțuire și presiuni asupra jurnaliștilor, iar sistemul judiciar nu este independent.*

Regimuri autoritare: *În aceste state, pluralismul politic de stat este absent sau puternic limitat. Multe dintre țările din această categorie sunt adevărate dictaturi. Pot exista unele instituții formale ale democrației, dar acestea au o importanță redusă. Alegerile, dacă au loc, nu sunt libere și corecte. Nu se ține cont de abuzuri și de încălcările libertăților civile. Mass-media este, de obicei, deținută de stat sau controlată de grupuri care au legături cu regimul aflat la putere. Criticile la adresa guvernului sunt reprimare și cenzura este omniprezentă. Nu există un sistem judiciar independent. ⁽¹²⁾*

În general, democrațiile depline și, la diferite niveluri, democrațiile defectuoase au tendința cel puțin de a tolera exprimarea opiniilor politice, chiar și când aceste opinii contestă politicile guvernului. În democrații, libertatea de exprimare este, în general, înscrisă în Constituție. Oamenii își exercită liber drepturile politice și au dreptul de a-și exprima opiniile politice fără teamă de persecuție. În cazul în care au loc ingerințe din partea actorilor privați, protecția împotriva intruziunilor din astfel de activități este adesea garantată sau asigurată de autorități prin intermediul unei legislații puse în aplicare. Limitările drepturilor politice trebuie reglementate prin lege și trebuie să fie proporționale cu un obiectiv legitim (de exemplu, protecția interesului public), în conformitate cu dreptul internațional.

Nu se poate spune același lucru despre alte tipuri de regimuri, în care, dimpotrivă, limitările (legale sau efective ale) exercitării drepturilor politice cresc treptat pe măsură ce trecem de la o democrație defectuoasă la o democrație hibridă și, în cele din urmă, la un regim autoritar. Persecuția pe motiv de opinii politice poate avea loc și în democrațiile defectuoase, în special când agentul de persecuție este un agent neguvernamental. Cu toate acestea, în general, persecuția este mai frecventă în regimurile hibride sau autoritare.

De asemenea, ar trebui subliniat că, în rândul regimurilor autoritare, pot exista diferențe semnificative în ceea ce privește forma de guvernământ sau temeiul puterii, cum ar fi teocrațiile, dictaturile și regimurile totalitare. Unele regimuri se axează în principal pe protejarea ideologiei lor și sunt mulțumite atât timp cât nimeni nu li se opune în mod deschis. În alte regimuri, autoritatea conducătorului se află în centrul atenției, în sensul că „cuvântul

---

⁽¹²⁾ Economist Intelligence Unit, *Democracy Index 2021 – The China challenge* (Indexul democrației 2021 – Provocarea din partea Chinei), 2022, p. 66-67.

conducătorului este lege”. Aceste regimuri tind să impună ca poziția conducătorului să fie de necontestat și ca niciun cetățean să nu pună la îndoială autoritatea conducătorului în public. Alte tipuri de regimuri, în special cele autoritare, merg mai departe și solicită și controlul asupra vieții private și chiar asupra gândurilor cetățenilor lor.

Tipul de regim este un factor relevant în stabilirea actelor, a absenței actelor, a opiniilor, a ideilor sau a credințelor care sunt considerate politice. De exemplu, în timp ce alegerea unei anumite școli sau a unei organizații de tineret pentru un copil este considerată o alegere personală a părinților în majoritatea societăților, aceasta poate fi considerată o exprimare a unei opinii politice într-un regim autoritar sau totalitar în care un lider se așteaptă sau cere ca copiii să facă parte din organizația de tineret afiliată partidului de guvernământ.

Pe lângă natura regimului, și prioritățile politice pot să influențeze ceea ce este considerat politic. De exemplu, în cadrul unui guvern care se bazează pe o agendă populistă care gravitează în jurul identității naționale, activitățile sau opiniile care sunt considerate multiculturale pot fi percepute de guvern ca având o dimensiune politică.

1.2.2. Tipul de interese aflate în joc: private sau publice

În mod normal, o opinie este politică doar când transcende interesele pur private sau individuale. Politica ⁽¹³⁾ se ocupă în general de relațiile de putere în societate în ansamblu.

Cu toate acestea, faptul că opinia a apărut mai întâi din interes propriu nu este relevant pentru natura sa politică; de exemplu, se poate considera că un om de afaceri care protestează împotriva tratamentului discriminatoriu aplicat de funcționarii guvernamentali pentru a apăra supraviețuirea afacerii sale, care mobilizează alți oameni de afaceri și care propune modalități de reformare a administrației guvernamentale exprimă o opinie politică.

În același timp, acțiunile întreprinse sau opiniile exprimate din interes propriu pot fi percepute totuși de agentul de persecuție ca intrând în contradicție cu obiectivele sale politice sau societale.

În plus, nu este necesar ca opinia să fie cea a unui partid sau a unei organizații politice. Opiniile pot fi exprimate în contextul altor tipuri de organizații și în calitate profesională sau personală.

În plus, unele opinii pot, la prima vedere, să nu pară a fi politice, cum ar fi cele referitoare la modul în care o persoană se îmbracă sau la relațiile sexuale pe care le întreține, deoarece par să se refere strict la o alegere personală. Cu toate acestea, dacă opinia se referă la legi (inclusiv norme cutumiare, religioase sau alte norme sociale) care au puterea de a stabili ca anumite comportamente să fie obligatorii sau interzise, cum ar fi reglementarea modului în care se îmbracă oamenii (de exemplu, impunerea acoperirii capului pentru femei) sau ce relații sexuale sunt considerate nelegitime, atunci aceasta poate fi definită drept o opinie politică, deoarece se referă, până la urmă, la practicile și politicile unui stat.

⁽¹³⁾ Vezi, de exemplu, definiția politicii din *Longman Dictionary of Contemporary English*: „1 [nenumărabil] idei și activități legate de obținerea și utilizarea puterii într-o țară, un oraș etc.”. (<https://www.ldoceonline.com/dictionary/politics>).

1.2.3. Agenții neguvernamentali de persecuție: disponibilitatea și capacitatea statului de a proteja

În conformitate cu formularea din DCPI (reformată), nu este necesar ca o opinie să fie în mod explicit o opinie privind guvernul și instituția acestuia pentru a fi politică. Opiniile politice se pot referi și la agenții neguvernamentali, cu mențiunea importantă că acestea vizează agenții neguvernamentali împotriva cărora statul (sau părți similare) nu poate sau nu dorește să ofere protecție. Mai concret, opiniile care se referă la principalele structuri de putere și la tranzacțiile agenților neguvernamentali dintr-o societate pot fi considerate, de asemenea, politice. Va fi important să se evalueze în ce măsură aceste structuri de putere și tranzacții sunt stabilite, sprijinite sau tolerate de stat.

O opinie privind rolurile de gen, de exemplu, poate avea dimensiuni politice când reflectă sau pune sub semnul întrebării structurile sau tranzacțiile majore de putere dintr-o societate. De exemplu, este posibil ca o femeie care își părăsește soțul din motive personale, dar care face acest lucru într-o societate în care femeia nu are dreptul, nici prin lege, nici prin cutumă, să inițieze divorțul sau separarea de soțul ei, să nu primească sprijin din partea societății înconjurătoare sau protecție din partea statului împotriva unei posibile răzbunări a soțului ei. Aceasta se datorează faptului că acțiunile ei sunt percepute ca punând sub semnul întrebării structurile fundamentale de putere din cadrul societății, adesea codificate în legi sau susținute în alt mod de guvern. Măsura în care astfel de acțiuni pot fi percepute ca fiind semnificative din punct de vedere politic trebuie evaluată în contextul concret al societății, ținând cont de legile acesteia, de modul în care acestea sunt puse în aplicare, de recunoașterea oficială sau neoficială a organizațiilor care reprezintă normele sociale, de puterea de care se bucură în societate și de sprijinul pe care îl primesc din partea guvernului. Complicitatea statului este un element important în acest caz, care poate transforma o opinie despre un agent neguvernamental într-una politică. Cu toate acestea, când cei care dețin puterea în societate sunt atât de puternici încât statul este pur și simplu incapabil să ofere protecție, se poate considera că ai o opinie politică când ești perceput ca fiind împotriva acestor puteri societale.

1.2.4. Agenții neguvernamentali de persecuție: existența unei agende politice sau societale

Pentru a evalua dacă o opinie a unui solicitant împotriva unui agent neguvernamental sau un litigiu între un solicitant și un agent neguvernamental poate fi perceput(ă) ca fiind politic(ă), este important să se ia în considerare natura, obiectivele și modurile de operare ale agentului și existența sau lipsa unui discurs politic sau societal.

În cazul în care scopul principal al organizației sau al agentului este de natură penală, este puțin probabil ca un conflict cu un astfel de agent să fie politic. Opiniile privind activitățile, opiniile sau acțiunile agentului care au scopul de a împiedica organizația să atace solicitantul sau să exercite presiuni asupra acestuia, dacă urmăresc doar repararea unei greșeli personale și rămân de natură privată, nu vor fi considerate, în general, ca având dimensiune politică. Acest scenariu ar rămâne, în general, o dispută privată între o persoană și alta (sau un grup de alte persoane). Întrebările principale se vor referi, prin urmare, la capacitatea sau disponibilitatea statului de a proteja solicitantul împotriva acestor activități și la posibilitatea ca

statul să ofere sau nu protecție din motive legate de opiniile politice (imputate) ale solicitantului.

Totuși, nu este neobișnuit ca anumite organizații neguvernamentale să combine obiective infracționale sau teroriste cu obiective politice, în sensul că doresc să preia controlul asupra teritoriului și/sau să impună anumite norme unei societăți. În cazul în care o organizație exercită prerogative de natură statală sau preia funcții atribuite în mod normal statului, orice opoziție față de politicile sau metodele sale poate fi considerată ca având o conotație politică. Cu cât organizația dorește, ca scop în sine, să fie mai degrabă o forță de structurare a societății decât să creeze pur și simplu un mediu adecvat pentru desfășurarea de activități ilicite, cu atât mai mult opoziția față de organizația respectivă poate fi percepută ca fiind politică.

Printre indicatorii care arată că o organizație poate avea ambiții societale și politice se numără o retorică fermă privind structurarea societății și a politicii, precum și dorința de a oferi și/sau de a exercita control asupra anumitor aspecte ale statului, cum ar fi normele societale, mecanismele de soluționare a litigiilor și/sau cele de justiție, infrastructura, programele de asistență socială, asistența medicală și educația. Unele organizații criminale sau teroriste pot avea și „ramuri” diferite, putându-se considera că una dintre ele urmărește acțiuni politice sau sociale. Acest lucru constituie încă un indiciu că un astfel de agent neguvernamental se consideră un actor politic și/sau social și mărește probabilitatea ca o opinie împotriva sa să fie considerată politică.

În astfel de cazuri, opinia solicitantului despre agentul neguvernamental poate fi percepută drept politică, dacă solicitantul pune la îndoială politicile și acțiunile legate de societate promovate de agentul neguvernamental. Cu toate acestea, incapacitatea sau lipsa de disponibilitate a statului de a-l proteja pe solicitant de agentul neguvernamental sau complicitatea dintre stat și agentul neguvernamental de persecuție, de exemplu, prin corupție, va fi un element suplimentar important de avut în vedere când se evaluează măsura în care opiniile solicitantului cu privire la actorii în cauză și conflictul care a urmat pot fi considerate politice. De exemplu, incapacitatea statului de a proteja solicitantul poate fi legată de puterea teritorială și societală a agentului neguvernamental de persecuție.

1.2.5. Modele de comportament ale agentului de persecuție

Natura politică a unei opinii depinde, în mare măsură, de semnificația pe care agentul de persecuție o atribuie temei asupra căreia se exprimă sau impută o opinie, care poate depinde și de momentul în care se exprimă sau impută opinia și de canalul utilizat pentru a o transmite. Contextul în care o opinie este exprimată sau imputată este esențial, după cum s-a detaliat în secțiunile anterioare.

Exemplu

Este posibil ca o opinie redactată într-un cotidian referitoare la funcționarea sistemului de sănătate să nu fie considerată semnificativă de autorități într-un scenariu „business as usual”. Cu toate acestea, opinia poate căpăta semnificație și importanță politică în ochii autorităților dacă aceeași opinie este emisă de un specialist, prin intermediul platformelor de comunicare socială, într-o perioadă de pandemie, când autoritățile se află în centrul atenției negative în legătură cu capacitatea lor de a face față situației.

Anumiți indicatori legați de comportamentul agentului de persecuție vă vor ajuta să evaluați dacă o opinie exprimată (sau imputată) în legătură cu o temă poate fi percepută ca fiind opusă metodelor și politicilor agentului și, prin urmare, poate fi considerată politică. Acești indicatori se referă, în principal, la importanța pe care agentul de persecuție o atribuie temei la care se referă opinia, care poate fi dedusă din următoarea listă (neexhaustivă) de întrebări de avut în vedere.

- Relatarea oficială a agentului de persecuție în legătură cu tema. Care este mesajul transmis de agentul de persecuție în public prin intermediul mass-mediei oficiale? Există vreun fel de propagandă în legătură cu aceasta? Este o temă care se repetă?
- Modul în care agentul de persecuție tratează aspectele legate de tema respectivă. Sunt incriminate exprimările de opinii pe această temă? Modelele repetate de persecuție în legătură cu exprimarea (sau imputarea) opiniilor legate de o temă vă pot oferi informații cu privire la riscul la care ar putea fi supus solicitantul [vezi secțiunea [Cum percepe agentul de persecuție opinia politică \(imputată\) a solicitantului](#)]. De asemenea, poate fi un indiciu al importanței politice pe care această temă o are pentru agentul de persecuție.
- Importanța pe care agentul o acordă canalului utilizat pentru a transmite opinia. De exemplu, dacă un stat a creat un sistem de supraveghere complicat pentru a monitoriza conținutul platformelor de comunicare socială ale cetățenilor săi, acest lucru sugerează că guvernul acordă o importanță considerabilă opiniilor împărtășite pe platformele de comunicare socială (vezi secțiunea [Opinia politică exprimată prin intermediul platformelor de comunicare socială](#)).
- Investiția în servicii sau operații de informații pentru monitorizarea (tuturor) activităților sau opiniilor (sau a unor activități sau opinii specifice) din țară și, eventual, din străinătate, precum și amploarea și domeniul de aplicare al acestor activități de monitorizare.

1.3. Manifestări ale opiniei politice

O opinie politică se poate manifesta în diferite moduri. Când este exprimată, articularea sa poate lua diverse forme (vezi secțiunea [Opinia politică exprimată](#)). În schimb, există și posibilitatea de a avea o opinie politică fără a o exprima sau fără a lua vreo măsură în legătură cu aceasta (vezi secțiunea [Opinia politică neexprimată](#)). În sfârșit, o opinie politică poate fi imputată de agentul de persecuție (vezi secțiunea [Opinia politică imputată](#)).

1.3.1. Opinia politică exprimată

Exprimarea opiniilor politice duce la expunere publică, cel puțin într-o anumită măsură. Numărul persoanelor care iau cunoștință de opiniile solicitantului depinde de canalele prin care s-au exprimat aceste opinii.

Este important de reținut că exprimarea unei opinii politice nu implică neapărat dorința de a înfrunta o autoritate și nici nu ar trebui să i se ceară solicitantului așa ceva.

Când este exprimată o opinie politică, în general, conținutul acesteia (opinia în sine) și modul în care este exprimată pot atenționa agentul de persecuție cu privire la natura politică a acesteia.

O opinie politică poate fi exprimată în mai multe moduri: în mod oficial sau neoficial, individual sau ca parte a unui grup. Trebuie subliniat că toate formele de exprimare sunt valabile în egală măsură în contextul protecției internaționale. Nu există nicio cerință ca o opinie, pentru a fi considerată politică, să fie exprimată de un aderent al unei organizații, de exemplu, de un membru al unui partid politic.

(a) Aderarea la o organizație

O modalitate obișnuită de a exprima opinia politică este prin aderarea oficială sau neoficială la o organizație. Organizațiile politice au, de obicei, un proiect sau o misiune stabilită și un set de valori comune. Acestea desfășoară acțiuni sau campanii pentru a-și pune în aplicare sau a-și promova obiectivele stabilite. De asemenea, acestea au o structură stabilită, cu unul sau mai mulți reprezentanți care îndeplinesc diferite funcții și responsabilități.

Exemple de astfel de organizații sunt partidele și mișcările politice, organizațiile societății civile (de exemplu, organizații neguvernamentale, comitete cetățenești și asociații de studenți) și sindicatele.

Aderarea oficială la o organizație

Aderarea oficială la o organizație include calitatea de membru fondator, calitatea de membru sau preluarea unui rol în organizație.

A deveni membru al unei organizații înseamnă a lua măsuri pentru a-și consolida și a-și oficializa asocierea cu aceasta. În general, aceasta reflectă dorința de a sprijini organizația sau de a-și intensifica sprijinul față de aceasta, de a face parte din ea și/sau de a putea juca un rol în gestionarea sa. Prin urmare, calitatea de membru al unei organizații poate presupune, în general, un nivel mai ridicat de implicare în activitățile acesteia.

Aderarea neoficială la o organizație

În afară de a fi „membru”, cineva poate, de asemenea, să se asocieze cu o organizație devenind „simpatizant”. Principala diferență între aderarea oficială și cea neoficială este că, în cazul aderării neoficiale, un simpatizant împărtășește punctele de vedere ale organizației, dar nu a parcurs pașii necesari pentru a fi admis ca membru oficial. În plus, este mai puțin probabil ca simpatizanții să exercite vreo responsabilitate oficială în cadrul organizației sau în numele acesteia.

Sprijinul unui simpatizant pentru o anumită organizație se poate limita la împărtășirea convingerilor, ideilor, obiectivelor etc. ale acesteia. De asemenea, se poate extinde și la desfășurarea unor activități de aceeași natură și amploare ca cele ale membrilor oficiali ai organizației, cu excepția acelor activități legate exclusiv de calitatea de membru al acesteia.

Linia de demarcație între simpla simpatie față de o organizație și apartenența oficială la aceasta nu este întotdeauna clară și, prin urmare, nu este necesar să fii membru al unei organizații pentru ca o opinie care simpatizează cu obiectivele acesteia să fie considerată politică.

(b) Aderarea la mișcările neoficiale

Exprimarea opiniei politice nu necesită aderarea la o organizație consacrată. O opinie politică poate fi exprimată și prin aderarea la mișcări necoordonate, nestructurate și spontane în afara unei entități oficiale. Exemple de astfel de mișcări pot fi mișcările de protest descentralizate (de exemplu, mișcările anticorupție sau antirăzboi) sau inițiativele cetățenești progresive (de exemplu, rețele socioeconomice paralele).

(c) Exprimarea individuală a ideologiei/viziunilor politice

În plus, oamenii pot avea propriile gânduri distincte și originale și propriul mod de a le exprima, iar acestea nu trebuie neapărat să fie aliniate la perspectiva vreunei mișcări sau organizații existente. Acest lucru este valabil, de exemplu, pentru persoanele care își exprimă opiniile politice în privat sau care adoptă un comportament neconform sau o vestimentație neconformă, precum și pentru jurnaliștii, bloggerii, autorii și artiștii care își exprimă opiniile politice prin intermediul activității lor, al cărților, al internetului sau al altor canale.

1.3.2. Opinia politică neexprimată

Opiniile politice sunt exprimate, de obicei, într-un fel sau altul, dar, din când în când, o persoană poate alege să își păstreze opiniile politice pentru sine.

Există o serie de motive pentru care cineva ar putea alege să își ascundă opiniile, de exemplu, dacă există riscul ca exprimarea în public a unei opinii politice să aducă prejudicii persoanei care are respectiva opinie sau celor apropiați (de exemplu, familiei, rudelor). Prin urmare, situațiile în care opiniile politice rămân neexprimate apar mai des în țările de origine în care autoritățile aplică politici foarte represive în ceea ce privește opinia în cauză. Și presiunea socială sau familială poate să împiedice oamenii să își împărtășească opiniile politice.

În alte situații, în special în cazul dictaturilor și al regimurilor totalitare, nu este necesară exprimarea explicită a unei opinii politice pentru a fi persecutat: de multe ori, refuzul de a-și manifesta în mod deschis sprijinul față de regim sau de a se preface loial este suficient.

Dreptul de a-și dezvălui propria opinie este consacrat în dreptul la libertatea de exprimare, care este un drept fundamental al omului. Chiar dacă o persoană nu și-a făcut publice opiniile până acum, nu ne putem aștepta ca aceasta să păstreze tăcerea cu privire la o opinie pe care o are. În special, nu ne putem aștepta ca o persoană să se abțină sau să continue să se abțină de la a-și exprima opinia pentru a nu se confrunta cu o potențială persecuție în caz de returnare ⁽¹⁴⁾.

⁽¹⁴⁾ Acest lucru este în concordanță cu raționamentul Curții de Justiție a Uniunii Europene (CJUE) în ceea ce privește ascunderea religiei unei persoane sau ascunderea orientării sexuale a unei persoane, care poate fi considerat aplicabil, *mutatis mutandis*, în cazul exprimării opiniilor politice. Vezi hotărârile de mai jos. CJUE, hotărârea din 5 septembrie 2012, [Bundesrepublik Deutschland/Y și Z](#), C-77/11 și C-99/11, ECLI:EU:C:2012:518. Rezumat disponibil în [Baza de date privind jurisprudența a Agenției Uniunii Europene pentru Azil \(EUAA\)](#). CJUE, hotărârea din 7 septembrie 2013, [Minister voor Immigratie en Asiel/X și Y și Z/Minister voor Immigratie](#)

1.3.3. Opinia politică imputată

O opinie politică imputată este o opinie care este atribuită solicitantului de agentul de persecuție. Nu este necesar ca solicitantul să aibă cu adevărat opinia politică ce îi este imputată sau să fi făcut ceva care să ducă la convingerea că are opinia politică respectivă. Este suficient ca agentul de persecuție să aibă percepția că solicitantul are o astfel de opinie sau să i-o atribuie în alt mod.

Există mai multe motive pentru care un agent de persecuție ar putea să-i impute solicitantului o opinie politică. În general, fie acțiunile, fie omisiunile solicitantului sunt cele care îl determină pe agentul de persecuție să îl asocieze cu o anumită opinie politică. Cu toate acestea, o astfel de imputare ar putea rezulta și din alte caracteristici ale solicitantului, de exemplu statutul sau apartenența acestuia la un anumit grup.

Mai jos sunt prezentate câteva exemple de factori care pot contribui la atribuirea unei opinii politice unui solicitant de către un agent de persecuție. În unele situații, în funcție de natura regimului și de cât de amenințat se simte acesta într-un anumit moment, astfel de factori pot duce, în sine, la atribuirea unei opinii politice. În alte cazuri, factorii pot fi un element care contribuie la imputare.

Trebuie remarcat că, uneori, imputarea unei opinii politice se suprapune cu alte motive prevăzute de convenție, de exemplu, când agentul de persecuție atribuie o anumită opinie politică unei persoane din cauza apartenenței acesteia la un grup etnic sau religios care are în mod tradițional o anumită afiliere politică (suprapunere cu motivul rasei sau al religiei). Pentru mai multe informații, consultați secțiunea [Analiza juridică](#).

(a) Participarea accidentală, izolată sau oportunistă la acte politice

Agentul de persecuție poate imputa o opinie politică solicitantului deoarece acesta din urmă s-a angajat într-o anumită formă de acțiune politică, chiar dacă acest lucru nu a fost rezultatul unei opinii politice pe care o avea în mod real. De exemplu, este posibil ca un solicitant să fi însoțit o dată un prieten la un protest politic, mai degrabă ca o favoare sau pentru companie, decât din cauza unei convingeri interioare. În mod similar, cineva poate să fi participat la o reuniune politică din simplă curiozitate sau din motive oportuniste (de exemplu, distribuirea de produse gratuite, oportunități de networking), fără ca acest act să fie susținut de o opinie politică autentică. În contextul cererilor de protecție la fața locului, solicitantul poate vedea în participarea sa politică o oportunitate de a-și spori șansele de a obține protecție internațională (vezi secțiunea [Opinia politică exprimată în afara țării de origine](#)).

(b) Neaderarea la partidul de stat în cazul în care aderarea este obligatorie

În unele regimuri politice, controlul statului este atât de extins încât întreaga societate este organizată din perspectiva partidului de stat care deține controlul. În astfel de regimuri, de

---

[en Asiel](#), cauzele conexe C-199/12 - C-201/12, ECLI:EU:C:2013:720. Rezumat disponibil în [Baza de date privind jurisprudența a EUAA](#). Vezi și documentul UNHCR intitulat [Submission by the Office of the United Nations High Commissioner for Refugees in case numbers 201701423/1/V2, 201704575/1/V2 and 201700575/1/V2 before the Council of State](#), 28 februarie 2018. Rețineți că Raad van State (Țările de Jos) a adresat CJUE o cerere de decizie preliminară cu privire la această temă la 2 martie 2022. Această chestiune, care este încă pendinte, a fost înregistrată de Curte drept [cauza cu numărul C-151/22](#). Hotărârea se va găsi în [baza de date privind jurisprudența a EUAA](#) după ce CJUE se va pronunța cu privire la întrebările care au fost adresate.

exemplu, pentru a lucra pentru stat, este necesar să se dea dovadă de loialitate față de partidul de guvernământ. Cea mai frecventă obligație ar fi aceea ca orice persoană care dorește să lucreze pentru stat să devină membru al partidului de stat și să jure credință acestuia. În plus, o persoană poate fi supusă la presiuni pentru a lua parte la anumite activități organizate sau pentru a acționa la cererea partidului. În astfel de situații, refuzul de a participa la anumite activități sau acțiuni sau refuzul de a jura credință ar putea fi considerat ca fiind exprimarea unei opinii politice; poate fi considerat un mod de gândire anti-regim. Motivațiile reale (morale, religioase, politice, practice, familiale etc.) pentru a refuza să fie loial sau pentru a refuza să se supună obligațiilor impuse de regim nu au nicio importanță. Ceea ce contează este modul în care agentul de persecuție percepe un astfel de refuz.

(c) Contactul cu autorități sau organizații străine

În unele țări, faptul de a avea (a fi avut) contacte cu autorități sau organizații străine, sau chiar cu companii private, poate fi considerat de agentul de persecuție drept o formă de gândire anti-regim, chiar trădare, indiferent de motivațiile reale ale solicitantului. Acest lucru se poate întâmpla când regimul este deosebit de suspicios față de influențele străine și consideră că aceste influențe ar putea să-i submineze autoritatea. Trebuie precizat că legătura cu autoritățile, organizațiile sau companiile străine este adesea asociată cu accesul la fonduri, ceea ce poate consolida percepția unei amenințări pentru guvern.

De exemplu, din punctul de vedere al agentului de persecuție, se poate considera că a lucra în țara de origine pentru companii străine sau autorități străine (de exemplu, în cazul interpreților, al agenților de securitate, al contractanților civili, al administratorilor și al personalului logistic etc.) echivalează cu a avea o opinie politică. Depunerea unei cereri de protecție internațională ⁽¹⁵⁾ sau întoarcerea din străinătate (de exemplu, din Europa) după o perioadă lungă de timp poate, de asemenea, să atragă atenția unui potențial agent de persecuție, care poate considera că solicitantul s-a aflat în străinătate pentru a desfășura activități compromițătoare (de exemplu, activități împotriva regimului sau activități în numele sau la cererea autorităților unei țări străine). În alte cazuri, persoanele returnate pot fi percepute ca fiind „occidentalizate” (vezi secțiunea [Opinii politice imputate din cauza unei sederi \(neregulamentare\) în străinătate](#)). Acest lucru se poate întâmpla mai ales dacă relațiile dintre autoritățile din țara de origine și cele din țara de destinație sunt tensionate și, cu atât mai mult, dacă aceste relații au fost suspendate.

(d) Apartenența la o anumită familie

Dacă solicitantul aparține unei familii cunoscute de agentul de persecuție ca având o anumită afiliere politică, acesta poate percepe că întreaga familie are respectiva opinie politică. În unele țări, de exemplu, numele de familie sunt asociate cu partide sau orientări politice. Un agent de persecuție poate să presupună, de asemenea, că membrii familiei unui politician bine-cunoscut sau membru al unei organizații ar sprijini respectivul membru al familiei și, astfel, i-ar împărtăși opiniile politice. În consecință, acești membri de familie pot fi asociați cu aceeași opinie politică de agentul de persecuție, chiar dacă legătura rămâne, de fapt, strict familială (vezi secțiunea [Membrii familiei](#)).

⁽¹⁵⁾ Biroul European de Sprijin pentru Azil (EASO), [Condițiile de obținere a statutului de protecție internațională \(Directiva 2011/95/UE\) – O analiză judiciară](#), decembrie 2016, p. 46.

(e) Activități profesionale sau sociale

Crearea unei asociații cu un scop pur civic sau umanitar (pentru a oferi sprijin populației, de exemplu, prin programe alimentare sau educaționale) poate fi percepută ca o exprimare a unei opinii politice, în funcție de contextul social.

(f) A fi originar dintr-o anumită zonă

Locul de reședință sau de origine poate, de asemenea, să îl determine pe agentul de persecuție să-i atribuie solicitantului opinii politice. Faptul de a fi originar dintr-o anumită regiune sau dintr-un anumit oraș ori dintr-un anumit cartier și/sau de a locui acolo sau de a-și muta reședința într-o anumită zonă ar putea fi considerat de agentul de persecuție un semn de înclinație politică, poate pentru că acel oraș sau cartier este un bastion al opoziției sau din cauza unor prejudecăți puternice din partea agentului de persecuție în raport cu cei care locuiesc în cartierul respectiv.

(g) Activități creative

Deși activitățile creative (literatură și poezie, arta spectacolului, artele vizuale și plastice etc.) pot avea uneori ca scop exprimarea unei poziții politice, nu este întotdeauna cazul. Un artist poate să nu aibă intenții politice, dar opera sa poate fi interpretată politic, în special dacă abordează teme sociale. Acest lucru este valabil mai ales în țările în care exprimarea artistică este strict definită sau în care anumite forme ale exprimării artistice sunt interzise sau tratate cu suspiciune. În unele țări, anumite forme ale exprimării artistice pot fi considerate chiar un act de opoziție față de autoritate și de normele impuse de aceasta.

(h) Funcționarii publici și membrii autorităților de aplicare a legii sau ai sistemului judiciar

Agenții neguvernamentale pot atribui opinii politice reprezentanților statului când acești reprezentanți îl întruchiează pe opozantul lor. În astfel de situații, se poate considera că funcționarii publici, forțele militare, cadrele de poliție etc. împărtășesc opiniile politice ale autorității pe care o reprezintă, în funcție de țara de origine.

La fel, autoritățile unui nou regim pot imputa reprezentanților fostelor autorități ideile și opiniile care au aparținut regimului înlocuit.

Idei principale de reținut

- Caracterul „politic” al unei opinii trebuie evaluat în contextele sale culturale, societale, juridice și politice. Un factor important în această evaluare este tipul de regim politic în care o opinie este susținută și/sau exprimată. Alți parametri sunt măsura în care interesele private sau publice reprezintă motivația opiniei, precum și natura și obiectivele agenților neguvernamentali de persecuție. Importanța pe care agentul de persecuție o atribuie temei la care se referă opinia constituie, de asemenea, un parametru important.
- Există multe modalități diferite de exprimare a unei opinii politice, inclusiv aderarea oficială și neoficială la organizații, aderarea la mișcări neoficiale și forme individuale de exprimare.
- Pot exista motive întemeiate pentru care un solicitant nu și-a exprimat în trecut opinia politică în țara sa de origine. Prin urmare, și opinia politică neexprimată poate constitui un motiv de persecuție.
- Există multe situații în care opinia politică poate fi imputată de agentul de persecuție, fie pe baza acțiunilor și omisiunilor solicitantului, fie pe baza altor caracteristici ale acestuia.

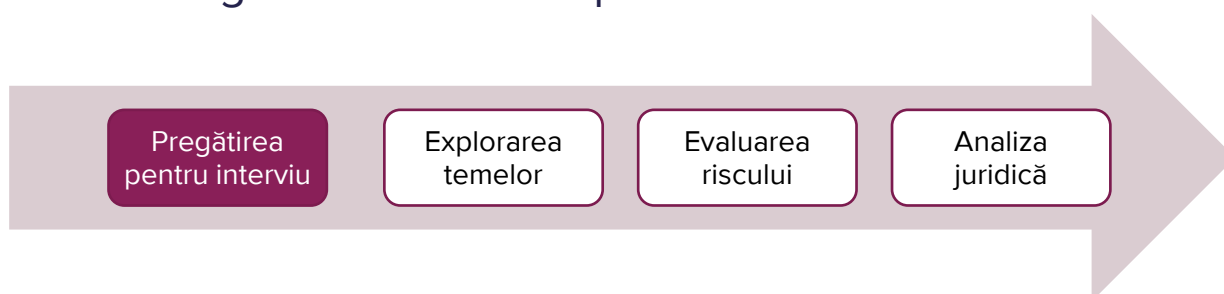

2. Evaluarea în practică a cererilor legate de opinia politică

Acest capitol își propune să prezinte etapele necesare pe care trebuie să le urmeze ofițerul de decizie când evaluează cererile bazate pe opiniile politice pe parcursul examinării cazului.

2.1. Pregătirea interviului personal

Colectarea informațiilor reprezintă o etapă esențială pentru evaluarea corectă a unei cereri de protecție internațională și este un proces continuu pe tot parcursul examinării. Pot apărea informații noi în orice moment al procesului, din momentul depunerii cererii de protecție internațională până la efectuarea evaluării riscului. De exemplu, dacă în cadrul interviului personal apar informații noi, neprevăzute, va trebui să analizați aceste informații noi, să reexaminați informațiile anterioare prin prisma informațiilor noi și să adaptați interviul în consecință. Prin urmare, pentru a colecta informații, trebuie să fiți receptiv, deschis și adaptabil.

Etapă de pregătire (pregătirea pentru interviul personal) implică de obicei două aspecte: colectarea informațiilor din dosarul cazului și colectarea informațiilor privind țara de origine (ITO).

În cazul cererilor legate de opiniile politice, este important să se ajungă la esența personalității solicitantului. Acest lucru se face pentru a identifica trecutul solicitantului, situația personală și profilul politic al acestuia. Acest aspect este abordat în secțiunea [Teme de explorat în cadrul interviului personal](#).

2.1.1. Informații din dosarul cazului

Ar trebui să vă pregătiți familiarizându-vă cu toate informațiile disponibile din dosarul cazului. În principiu, veți putea să vă bazați pe informațiile colectate în timpul procesului de înregistrare: declarațiile orale inițiale ale solicitantului și/sau declarațiile scrise în legătură cu obiectul cererii sale de protecție internațională și documentele justificative prezentate de solicitant.

În funcție de practica națională privind informațiile colectate în timpul înregistrării, ați putea să vă familiarizați cu legăturile pe care solicitantul le are cu vreo mișcare politică, cu opiniile acestuia și cu elementele de bază ale temerilor pe care le are din cauza opiniei politice (imputate). Pot exista multe motive pentru care anumite informații nu sunt disponibile în

această etapă, dar informațiile lipsă nu ar trebui să aibă un impact asupra următoarelor etape ale procesului.

Este posibil ca dosarul cazului să conțină deja documente sau alte probe prezentate de solicitant în primele etape ale procedurii. Aceste elemente de probă pot fi în diferite formate, cum ar fi materiale video, carnete de membru, mărturii, atestări de la partide sau organizații politice și carnete de contribuții, și pot fi originale sau copii.

Informațiile colectate din dosar vă pot oferi indicii **preliminare** cu privire la **profilul politic** al solicitantului. Acest lucru vă va permite să efectuați cercetări mai precise cu privire la ITO relevante și să faceți o primă evaluare a elementelor de probă care au fost deja prezentate ⁽¹⁶⁾.

2.1.2. Informații privind țara de origine

Colectarea de informații privind țara de origine trebuie stabilită în funcție de profilul politic specific al solicitantului. Prin urmare, abordarea dvs., precum și amploarea și profunzimea cercetării dvs. vor fi diferite în funcție de disponibilitatea informațiilor. Există patru scopuri principale pentru colectarea informațiilor despre contextul politic din țara de origine ⁽¹⁷⁾.

- În primul rând, aceasta vă permite să vă familiarizați cu **situația politică generală** din țara de origine a solicitantului, precum și cu situația în ceea ce privește securitatea și drepturile omului și/sau mediul socioeconomic.
- În al doilea rând, vă va permite să obțineți informații relevante și adecvate care vor sta la baza **evaluării** ulterioare a **credibilității** profilului politic invocat de solicitant (credibilitatea externă).

Exemplu

Dacă solicitantul este membru al unei anumite organizații sau mișcări politice, va trebui să colectați informații despre organizația în sine. Aceste informații pot include detalii despre conducerea, structura, scopul și obiectivele organizației, pe care le puteți utiliza în timpul interviului pentru a vă ajuta să evaluați dacă solicitantul a susținut în mod credibil că este, de fapt, membru al organizației și, dacă este cazul, că a deținut rolul susținut.

- În al treilea rând, cercetarea ITO înseamnă găsirea unor informații relevante și adecvate pentru a evalua elementele care justifică sau nu **nevoia de protecție internațională a solicitantului pe baza opiniei sale politice (imputate)**. Aceasta include teama de persecuție bine întemeiată a solicitantului, inclusiv riscul viitor, diferitele tipuri de vătămări, aspectele specifice ale motivului (motivelor) de protecție internațională, violența generalizată, posibilitățile de protecție și aplicarea conceptului de alternativă de protecție în interiorul țării de origine (API).

Dacă puteți identifica opinia politică a solicitantului din dosarul cazului, de exemplu prin apartenența sa la o organizație sau mișcare politică, trebuie să colectați ITO, după cum se detaliază mai sus. Gradul de risc depinde de circumstanțele specifice din țara

⁽¹⁶⁾ Pentru orientări generale suplimentare, vezi [Ghidul practic al EASO: Interviu personal](#), decembrie 2014, secțiunea 1.2.1.

⁽¹⁷⁾ Vezi și EASO, [Ghid practic referitor la utilizarea informațiilor privind țara de origine de către responsabilii de caz pentru examinarea cererilor de azil](#), decembrie 2020, p. 19–20.

respectivă ⁽¹⁸⁾. Prin urmare, pentru a evalua cererile legate de opiniile politice este nevoie de informații relevante și actualizate privind țara de origine pentru a vă permite să dezvoltați o înțelegere cuprinzătoare.

- În sfârșit, cercetarea ITO vă permite să descoperiți potențialele motive de **excludere**.

Este posibil să trebuiască să solicitați sau să căutați informații relevante pentru cererea respectivă, dacă ITO nu sunt încă disponibile ⁽¹⁹⁾. Nu uitați că evaluarea surselor în cercetarea ITO este esențială. Trebuie să vă asigurați că dețineți informații din diferite perspective. Când folosiți platformele de comunicare socială ca surse de informare, trebuie să fiți conștienți de faptul că respectivul conținut poate fi înșelător.

Lipsa ITO nu înseamnă neapărat că faptul/evenimentul susținut nu a avut loc. ITO pot să lipsească, de exemplu, din cauza accesului limitat la informații în țara de origine sau a dimensiunii și importanței reduse a evenimentului susținut. Prin urmare, lipsa ITO nu trebuie să ducă, în sine, la o constatare negativă privind credibilitatea ⁽²⁰⁾. Dosarul cazului nu vă va oferi întotdeauna detaliile necesare pentru o pregătire mai strategică și mai structurată a interviului. Temele de mai jos pot servi drept puncte de pornire generale pentru a afla ce ITO trebuie cercetate pentru a vă pregăti pentru un interviu privind opinia politică.

Temele de mai jos sunt oferite ca exemple care pot fi utile pentru colectarea informațiilor. Lista **nu** trebuie considerată **exhaustivă**. De asemenea, temele nu trebuie considerate relevante în fiecare caz, deoarece nivelul de detaliu pe care îl puteți aborda va depinde de volumul de informații deja disponibile în dosarul cazului.

- Existența relor tratamente din cauza opiniei politice ⁽²¹⁾.
- Tipuri de opinii și comportamente considerate de regim sau de alți potențiali agenți de persecuție drept exprimări ale unei opinii politice contrare.
- Identificarea potențialelor grupuri sau persoane expuse riscului în legătură cu opinia politică.
- Identificarea potențialilor agenți de persecuție (de exemplu, statul, agenții neguvernamentali).
- Evenimente politice relevante și consecințele acestora (în special dacă sunt legate de organizație sau de mișcarea neoficială în care solicitantul pretinde că este implicat).
- Analiza legislației și a politicii legate de opinia politică și a modului în care acestea sunt aplicate în practică. Dacă sunt incriminate actele incluse în exprimarea opiniilor politice, colectarea de informații ar trebui să se concentreze și asupra modului în care aceste legi sunt aplicate în practică.
- Dacă solicitantul se bazează pe o opinie politică imputată, determinați existența opiniilor politice imputate și amploarea acestora. Grupurile specifice, cum ar fi cele

⁽¹⁸⁾ După cum se detaliază în secțiunea 1 [Definirea opiniei politice – principii generale și teme juridic](#), ceea ce constituie o opinie politică trebuie evaluat în contextul cultural, societal, juridic și politic în care există opinia (imputată sau nu).

⁽¹⁹⁾ [Ghid practic al EASO: Evaluarea probelor](#), martie 2015, secțiunea 1.3.2.2. „Informații privind țara de origine (ITO)” (actualizare în curs de publicare).

⁽²⁰⁾ [Ghid practic al EASO: Evaluarea probelor](#), martie 2015, secțiunea 1.3.2.2. „Informații privind țara de origine (ITO)” (actualizare în curs de publicare).

⁽²¹⁾ Dacă informațiile din dosar conțin opinia politică a solicitantului, vă veți concentra cercetarea asupra ITO referitoare la această opinie politică specifică. Acest lucru este valabil în egală măsură pentru toate punctele de pe listă.

menționate în secțiunea [Opinia politică imputată](#), sunt supuse opiniei politice imputate? Solicitantul aparține unui astfel de grup?

- Existența unor urmăriri penale și a unor sancțiuni motivate politic.
- Activitățile și capacitățile de monitorizare ale agentului de persecuție (în țara de origine și în străinătate).
- Informații empirice privind organizația politică, dacă solicitantul pretinde că a aderat la ideile unei anumite organizații: obiective, funcționare, ierarhie, logo, slogan, istoric, viziunea autorităților asupra organizației, moduri de funcționare etc.

Instrumentul EUAA aferent

[*Ghid practic referitor la utilizarea informațiilor privind țara de origine de către responsabili de caz pentru examinarea cererilor de azil*](#)

Acest ghid practic oferă informații privind modul de utilizare a ITO în diferite etape ale examinării cererilor de protecție internațională, inclusiv în cadrul evaluării credibilității. Pe lângă găsirea unor informații mai detaliate cu privire la modul de utilizare a ITO pentru evaluarea credibilității, ghidul conține informații despre ce se înțelege prin ITO relevante și exacte sau prin ITO actuale și colectate din diverse surse.

2.1.3. Orientări specifice fiecărei țări

Orientările specifice fiecărei țări vă pot ajuta să vă îndreptați atenția asupra aspectelor-cheie în cauză și să adaptați strategia de interviu în consecință.

În afară de orientările naționale disponibile privind anumite țări, ofițerul de decizie ar trebui să consulte documentele EUAA cu orientări specifice fiecărei țări disponibile pentru țările relevante ⁽²²⁾, astfel cum se prevede la articolul 11 alineatul (3) din Regulamentul EUAA ⁽²³⁾. Pe baza analizei comune a situației dintr-o anumită țară de origine, efectuată de înalți funcționari din țările UE+, documentele de orientări specifice țării oferă îndrumări privind modul de evaluare a profilurilor frecvent întâlnite (inclusiv a profilurilor care au legătură cu motivul opiniei politice) în ceea ce privește condițiile de obținere a statutului de protecție internațională. În funcție de țară, secțiunile relevante pot include teme legate de opoziții politici, jurnaliști, funcționarii publici ai unui fost conducător, persoanele care sunt afiliate la organizații străine și alte profiluri care pot fi considerate ca având o teamă de persecuție bine întemeiată din motive de opinie politică (adesea strâns legate de alte motive, de exemplu, religia). UNHCR ⁽²⁴⁾ publică, de asemenea, materiale similare de îndrumare pentru fiecare țară, cum ar fi orientări privind eligibilitatea și considerații privind protecția internațională.

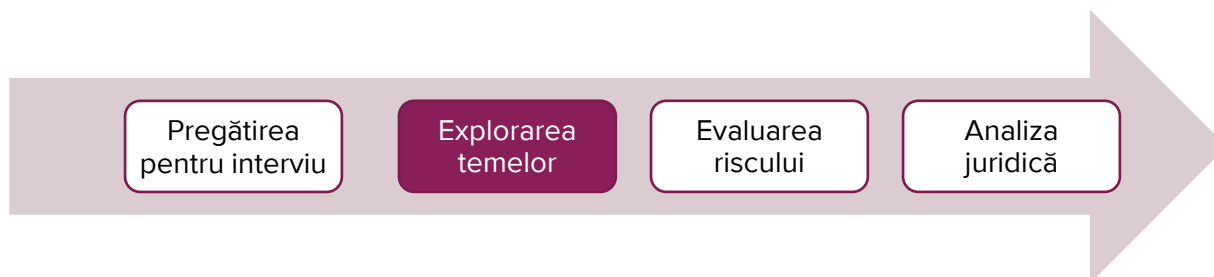
⁽²²⁾ Toate documentele EUAA care conțin orientări specifice țărilor sunt disponibile online (<https://euaa.europa.eu/asylum-knowledge/country-guidance>).

⁽²³⁾ [Regulamentul \(UE\) 2021/2303](#) al Parlamentului European și al Consiliului din 15 decembrie 2021 privind Agenția Uniunii Europene pentru Azil și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 439/2010, (JO L 468/1, 30.12.2021).

⁽²⁴⁾ Toate manualele și ghidurile UNHCR sunt disponibile online (<https://www.unhcr.org/search?comid=4a2789926&cid=49aea93ae2&tags=GIP>).

2.2. Teme de explorat în cadrul interviului personal

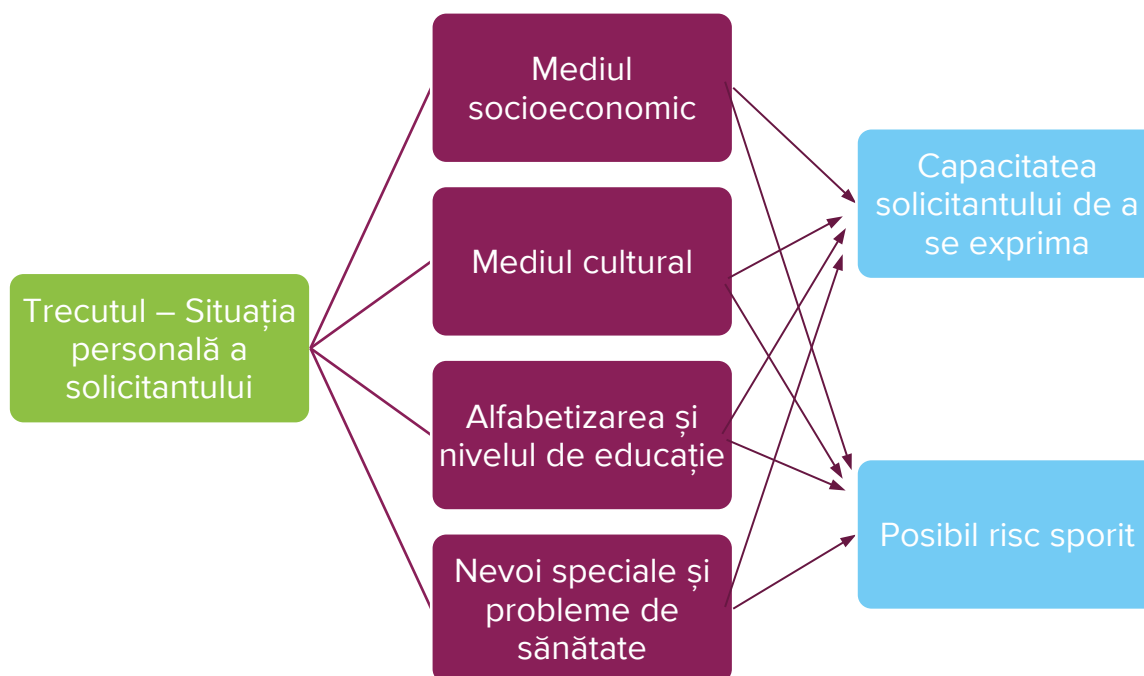

Această secțiune tratează temele relevante care trebuie explorate în timpul interviului personal când se examinează cereri bazate pe motivul opiniei politice. Temele prezentate nu sunt exhaustive, deoarece fiecare cerere este examinată de la caz la caz și este posibil ca în timpul interviului să fie explorate și alte teme.

2.2.1. Explorați trecutul și situația personală a solicitantului

Înainte de a aborda temele specifice legate de opinia politică a solicitantului, primul pas al interviului trebuie să fie stabilirea trecutului și a situației personale a solicitantului, de exemplu a contextului socioeconomic și cultural, a nivelului de educație, a nivelului de alfabetizare, a nevoilor speciale și a problemelor de sănătate.

Figura 1. Trecutul și situația personală

Scopul este de a vă oferi o înțelegere a capacității de exprimare a solicitantului și de a stabili așteptările pe care le puteți avea de la acesta în ceea ce privește aspectele legate de opiniile și activitățile politice. În general, este puțin probabil ca un solicitant analfabet, cu un statut socioeconomic foarte scăzut și cu un nivel de educație redus sau inexistent să fie în măsură să ofere o descriere detaliată și aprofundată a opiniilor, activităților, rolului și

responsabilităților sale politice sau a structurii organizației sau a mișcării politice din care face parte sau pe care o susține, precum și a valorilor, obiectivelor și scopurilor acesteia. Astfel, stabilirea capacității solicitantului de a se exprima este, de asemenea, fundamentală pentru evaluarea ulterioară a credibilității.

În același timp, trecutul și situația personală pot indica un risc sporit (sau redus) de persecuție sau de vătămare gravă. De exemplu, în funcție de situația din țara de origine, un activist politic care aparține unei familii cu o reputație politică puternică poate fi mai expus riscului de persecuție decât un activist care nu provine dintr-o familie cunoscută. În acest fel, trecutul și situația personală a solicitantului pot influența evaluarea riscului (vezi secțiunea [Situația personală relevantă](#)).

2.2.2. Explorați profilul politic al solicitantului

În cazul în care solicitantul pretinde că se teme de rele tratamente din cauza opiniilor sale politice, va trebui, în mod firesc, să colectați informații, să explorați și să stabiliți profilul politic al solicitantului. Profilul politic constă, de obicei, în opiniile politice ale solicitantului, activitățile sale, nivelul de implicare și nivelul de expunere și, prin urmare, va furniza informațiile fundamentale necesare pentru evaluarea credibilității și a riscului, care va avea loc mai târziu în cadrul procesului. Prin urmare, explorarea și stabilirea profilului politic al solicitantului este fundamentală.

În cazul solicitanților care au o opinie politică, trebuie să explorați convingerile personale ale solicitantului și motivațiile personale care l-au determinat să adopte o anumită opinie politică.

(a) Convingerile și motivațiile personale ale solicitantului

O opinie politică este o opinie despre natura, politicile sau practicile unui stat sau ale unei entități care are capacitatea, în mod legitim sau altfel, de a exercita puterea sau autoritatea asupra societății (vezi secțiunea [Ce este o opinie politică în contextul protecției internaționale?](#)). Prin urmare, este posibil să existe și un aspect mai amplu și mai profund al opiniei politice, legat de reflecții care sunt mai abstracte.

Un aspect important care trebuie investigat îl reprezintă motivația și reflecțiile solicitantului cu privire la ideea sau mișcarea politică pe care pretinde că o susține. Solicitantul, prin prisma opiniei sale politice, ar trebui să privească și să analizeze societatea din țara sa de origine și să explice neajunsurile acesteia, așa cum le percepe, precum și societatea alternativă pe care și-o imaginează. Trebuie să îi comunicați solicitantului importanța de a-și descrie și explica ideea politică într-o manieră reflexivă.

Explorarea modului în care susținerea opiniilor politice se manifestă în viața de zi cu zi a solicitantului, a semnificației identității politice pentru solicitant și a importanței exprimării politice pentru solicitant poate, de asemenea, să îndeplinească un scop în evaluarea reflecțiilor solicitantului.

Cu toate acestea, explicarea motivației și a ideilor politice **nu se limitează la explicarea unei ideologii într-un mod bine argumentat și coerent**. Motivația politică poate fi inspirată, de exemplu, de reacții emoționale directe sau chiar impulsive la faptele ilegale comise împotriva membrilor familiei sau a altor persoane cu care solicitantul se poate identifica.

Examinarea motivațiilor solicitantului de a adopta o opinie politică permite evaluarea **sincerității și a profunzimii** opiniei politice declarate de acesta într-o etapă ulterioară a procesului.

Exemplu

Într-o țară în care simpla asumare a unei anumite idei poate fi asociată cu un risc grav, modul în care s-a format opinia politică și motivul pentru care aceasta s-a format vă pot oferi indicii cu privire la sinceritatea și/sau profunzimea angajamentului. În mod obișnuit, este mai probabil ca adoptarea unei opinii politice contrare și desfășurarea activităților aferente într-o țară represivă să fie considerate un act conștient și o decizie contemplativă, deoarece este asociată cu un risc și are un impact semnificativ asupra vieții persoanei. Prin urmare, se poate aștepta, în general, ca solicitantul să facă o relatare detaliată și cuprinzătoare a motivelor pentru care aderă la opinia politică, într-un mod reflexiv, precum și o relatare detaliată și cuprinzătoare a opiniei politice în sine.

În unele cazuri, opinia politică este determinată de o convingere fermă cu privire la un comportament necorespunzător în țara de origine, în unele cazuri în combinație cu experiențe personale nefaste. Este posibil ca respectivul solicitant să fi crescut într-o regiune în care drepturile minorității din care face parte au fost negate zeci de ani, iar familia sa să fi fost angajată de generații întregi în apărarea drepturilor acesteia. Motivația solicitantului de a adera la opinia politică a familiei sale poate fi, în acest caz, naturală și o consecință a faptului că a fost crescut cu această opinie.

În alte cazuri, motivele pentru adoptarea unei opinii politice pot fi inexplicabile și neclare sau pot să nu se bazeze pe o convingere personală fermă, iar solicitantul este posibil să nu participe la nicio activitate legată de opinia politică. Este posibil ca acest solicitant să fi citit un pliant și să fi decis să adopte o opinie politică într-o țară în care susținerea acestei opinii politice îl expune unui risc mare de persecuție. În astfel de cazuri, se impune o examinare suplimentară, deoarece pare a fi o decizie luată cu ușurință, având în vedere riscul ridicat de a fi supus reținerii.

În general, cu cât este mai mare **nivelul de implicare**, de convingere și de activitate politică, cu atât se așteaptă ca solicitantul să își poată explica mai bine opinia politică. Desigur, în unele cazuri, așteptările ar trebui să fie mai reduse, de exemplu, dacă solicitantul este analfabet, are un nivel de educație scăzut și a fost doar un susținător al unei organizații politice, fără să se fi implicat în vreo activitate.

Exemple de teme de explorat legate de motivație

- Motivele adoptării ideii politice într-un mod introspectiv.
  - Ce a determinat dezvoltarea opiniei politice?
  - Cum s-a dezvoltat ideea?
  - Motivația pentru adoptarea unei astfel de opinii.
- Solicitantului ar trebui să i se ceară să explice ideea politică într-un mod introspectiv.

- În ce mod se manifestă susținerea opiniei politice în viața de zi cu zi a solicitantului? Care este semnificația identității politice pentru solicitant și care este importanța pentru acesta a exprimării opiniei politice?

(b) Cunoașterea contextului politic general: structuri, legi, evenimente

Se poate presupune că actul de părăsire a țării de origine de teama persecuției din cauza unei opinii politice implică un anumit nivel de conștientizare și de cunoaștere a riscurilor aferente unei astfel de opinii politice. Această conștientizare se poate manifesta în diferite moduri. Această parte a interviului ar trebui să se axeze în general pe aspectele introspective. Chiar dacă solicitantul nu a fost supus personal unor probleme sau amenințări în trecut, în mod normal, este de așteptat ca acesta să cunoască percepțiile diverșilor actori (cum ar fi societatea, statul, grupurile neguvernamentale) și reacțiile acestora față de persoanele care au aceeași opinie politică ca solicitantul.

Este vorba de a obține reflecțiile solicitantului cu privire la motivele pentru care ar fi în pericol și pe ce anume își bazează această concluzie.

Mai jos este o listă neexhaustivă de teme pe care să vă concentrați și care pot fi utile când explorați gradul de conștientizare al solicitantului.

Exemple de teme de explorat legate de cunoașterea contextului politic general

- Dispozițiile din lege privind libertatea de exprimare.
- Dispoziții specifice din lege privind opinia politică și/sau activitățile solicitantului, precum și modul în care sunt tratate aceste opinii și activități:
  - în funcție de gradul de implicare a solicitantului și de nivelul de educație al acestuia, ar putea fi de așteptat ca acesta să cunoască dispozițiile legale relevante, de exemplu în ceea ce privește activitățile ilegale din țara de origine.
- Cum sunt tratate aceste cazuri de instanțe, în cazul în care există persecuție din partea statului.
- Posibilitatea de a primi protecție din partea autorităților de aplicare a legii dacă agentul de persecuție nu este statul:
  - dacă există această posibilitate, eficacitatea acestei protecții și accesul solicitantului la aceasta;
  - dacă nu există o astfel de posibilitate, motivele pentru care s-a ajuns la această concluzie.

(c) Aderarea la o organizație politică (activități, cunoștințe)

Opiniile politice exprimate constau în aderarea oficială sau neoficială la organizații politice consacrate și în aderarea neoficială la idei politice/aderarea la mișcări neoficiale (vezi secțiunea [Opinia politică exprimată](#)).

Explorarea profilului politic al solicitantului va fi ușor diferită, în funcție de modul în care s-a realizat exprimarea – prin aderare oficială sau neoficială.

Aderarea oficială

Aderarea oficială la o organizație politică bine stabilită este când opinia politică a unei persoane este exprimată prin aderarea la o organizație politică existentă sau prin crearea unei astfel de organizații și devenind membru oficial (fondator) al acesteia.

Acest tip de organizație poate avea un proiect sau o misiune stabilită, iar membrii săi pot împărtăși valori și pot desfășura acțiuni sau campanii pentru a pune în aplicare sau a promova obiectivele stabilite de organizație. Poate avea, de asemenea, o structură stabilită, cu unul sau mai mulți reprezentanți, eventual cu funcții și responsabilități diferite. Exemple de astfel de organizații sunt partidele și mișcările politice, organizațiile societății civile și sindicatele.

Figura 2 prezintă câteva exemple de activități care sunt frecvent menționate în cererile de azil de membrii organizațiilor politice, unele dintre acestea fiind abordate în ghid.

Figura 2. Exemple de activități

În cazul solicitanților care susțin că sunt **membri oficiali** ai unei organizații politice, trebuie să analizați etapele parcurse pentru a deveni membru și detaliile legate de aderarea la organizație și/sau la opinia politică. În caseta de mai jos sunt prezentate exemple de teme.

Exemple de teme de explorat legate de aderarea la o organizație politică sau menținerea unei opinii politice

- Măsurile luate pentru a deveni membru.
- Particularitățile legate de aderarea la organizație.
- Modul în care solicitantul a luat cunoștință pentru prima dată de opinie/organizație.
- Cum a aflat solicitantul informații despre organizație.
- Motivele pentru care s-a alăturat organizației.
- Unde a avut loc prima întâlnire cu reprezentanții organizației și cum a fost aceasta organizată.
- Precizări privind procedura de admitere (dacă este cazul) și eliberarea certificatului de membru.

Rețineți că, dacă aderarea la o opinie politică contrară sau la o organizație adversă este asociată cu un risc, este puțin probabil ca întâlnirile cu alte persoane să fi avut loc în mod deschis. Dacă solicitantul susține că respectivele contacte au avut loc în mod deschis într-o țară represivă, este necesară o investigație suplimentară.

Pe lângă explorarea procedurii de admitere, puteți considera că este relevant să explorați cunoștințele solicitantului cu privire la organizarea mișcării politice la care a aderat. Aveți în vedere scopul acestei explorări. Într-adevăr, în cazul în care simpla apartenență la o organizație politică este suficientă pentru a crea un risc în momentul returnării, va fi relevant să se analizeze cunoștințele generale ale solicitantului cu privire la organizație. Pe de altă parte, dacă nivelul de implicare în organizație este esențial, indiferent de apartenența oficială, va fi mai relevant să vă axați mai degrabă pe activitățile solicitantului în cadrul organizației decât pe cunoștințele solicitantului cu privire la organizația în sine. Este de datoria dumneavoastră să evaluați relevanța parcurgerii acestor teme și, dacă le parcurgeți, să evaluați care dintre ele sunt mai relevante pentru viitoarea evaluare a nevoii de protecție internațională.

Exemple de teme de explorat legate de cunoașterea organizației politice

- Cunoașterea de către solicitant a situației politice generale din țara de origine.
- Cunoștințele despre organizația politică în sine, cum ar fi:
  - obiective/ideologie
  - logo/slogan
  - funcționare
  - structură și ierarhie
  - legături cu alte organizații
  - istoric
  - opinia autorităților despre organizație.

Această secțiune se axează pe modul de desfășurare a interviului în legătură cu unele dintre activitățile identificate mai sus. Aceste activități sunt frecvent menționate în cererile de protecție internațională depuse de membrii organizațiilor politice.

Este de așteptat, în general, ca solicitanții care pretind a fi doar **membri formali** (fără a fi activi în vreun fel) ai unei organizații politice dintr-o țară în care apartenența în sine îi va expune la riscuri să aibă un nivel ridicat de motivație și de cunoaștere a opiniei politice susținute de organizația respectivă. Prin urmare, este de așteptat ca acești solicitanți să furnizeze o descriere relativ detaliată și introspectivă a opiniei lor politice [vezi secțiunea [Convingerile și motivațiile personale ale solicitantului](#)] care i-a motivat să adere la organizație. În mod normal, vă puteți aștepta ca aceștia să ofere o explicație rezonabilă a motivului pentru care au decis să devină membri (ceea ce, în sine, este asociat cu riscul), dar nu să fie și activi. Ar fi de așteptat ca aceștia să facă relatări rezonabile și detaliate despre modul în care au intrat în contact cu organizația în acest context de risc, indiferent de trecutul lor și de situația lor personală. Acest lucru poate sau nu să le afecteze capacitatea de a descrie și de a face relatări detaliate. Dacă relatările solicitantului despre organizație, motivațiile și opiniile politice ale acestuia sunt vagi, va trebui să explorați posibilele explicații pentru acest lucru.

Solicitanții care pretind că au avut un rol activ ar trebui, de obicei, să furnizeze și informații referitoare la activitățile în care s-au implicat personal.

De exemplu, dacă solicitantul **a distribuit materiale promoționale sau pliante**, trebuie să puneți întrebări cu privire la conținutul materialului în sine, la circumstanțele în care acesta a fost înmănat solicitantului, la modul în care a fost distribuit ulterior de solicitant și la ceea ce acesta a încercat să obțină prin distribuirea materialelor. În mod obișnuit, solicitanții ar trebui să explice și opiniile și motivațiile lor politice într-un mod similar celui descris în exemplul de mai sus.

Când investigați **participarea la reuniuni politice**, trebuie să vă concentrați asupra detaliilor. Aceasta include rolul solicitantului în timpul reuniunii (dacă a avut loc), locul reuniunii, organizatorul, participanții, mesajul politic transmis, modul în care solicitantul a primit informații cu privire la detaliile reuniunii, cum ar fi locul, ora și data și dacă organizatorul sau solicitantul a luat măsuri de precauție (și în ce mod) și, în caz afirmativ, care au fost aceste măsuri. Este de așteptat ca, în general, solicitanții care pretind că au **participat la reuniuni politice** să facă relatări relativ detaliate ale reuniunilor și ale circumstanțelor aferente, cum ar fi temele care au fost discutate, ordinea de zi și dacă au existat motive speciale pentru organizarea reuniunii. Elementele subiacente de motivație, convingere și interes sunt, de asemenea, implicate în general când se decide participarea la reuniuni politice a căror temă este promovarea unei opinii politice contrare într-un context de risc.

Prin urmare, trebuie să ne concentrăm asupra detaliilor, motivației și introspecției oferite de solicitant, indiferent de mediul din care provine și de situația personală, care i-ar putea afecta sau nu capacitatea de a descrie și de a face relatări detaliate. Dacă solicitantul nu este capabil să explice particularitățile, cum ar fi scopul reuniunilor sau ceea ce s-a discutat sau transmis, va trebui să efectuați investigații suplimentare. Printre întrebările care trebuie adresate se numără modul în care a fost informat și invitat la reuniune și de către cine, precum și reflecțiile sale privind decizia de a participa la reuniuni (în contextul riscurilor).

Când investigați **participarea la evenimente cum ar fi protestele**, trebuie să explorați când și unde a avut loc protestul, rolul și acțiunile solicitantului, câte persoane au participat, cine a organizat protestul, scopul protestului, dacă au existat revendicări specifice, dacă solicitantul a

fost identificat, dacă acesta sau alți participanți au fost supuși relexor tratamentelor etc. De asemenea, ar trebui să invitați solicitantul să facă o relatare cât mai detaliată posibil a ceea ce s-a întâmplat în timpul protestului, din propria perspectivă. Țineți cont de faptul că este posibil ca participantul să fi avut doar o perspectivă limitată asupra protestului și, prin urmare, să nu poată răspunde la unele dintre aceste întrebări.

Solicitanții care pretind că au avut **un rol important sau de conducere** în cadrul organizației trebuie, de obicei, să aibă cunoștințe mai detaliate despre organizație și despre sarcinile pe care le-au îndeplinit în calitate de conducători ai organizației. De asemenea, ar fi de așteptat ca aceștia să poată oferi o descriere detaliată, cuprinzătoare și introspectivă a motivelor pentru care au adoptat opinia politică. Prin urmare, trebuie să investigați nivelul de detaliu pe care solicitantul îl poate oferi în ceea ce privește aspecte precum programul politic al organizației și obiectivele, scopurile, ideile politice, ierarhia, istoricul și structura acesteia. De asemenea, ar trebui să se investigheze întrebările referitoare la istoricul solicitantului în cadrul organizației, de la statutul de membru până la dobândirea rolului de conducere, precum și circumstanțele în care solicitantului i s-a încredințat acest rol.

Când investigați afirmația unui solicitant potrivit căreia **a organizat reuniuni**, trebuie să explorați natura și detaliile modului în care solicitantul putea contacta membrii și distribui informații despre data și locul în care urma să aibă loc reuniunea, planificarea și coordonarea reuniunilor, modul în care se obțineau locurile de întâlnire (în special dacă locul de întâlnire nu era asigurat de persoanele afiliate organizației), locul în care au avut loc reuniunile și ce măsuri de precauție au fost luate, de exemplu, pentru a se asigura că nu vor fi dezvăluite informații privind reuniunile.

La investigarea dosarelor solicitanților care susțin că au **recrutat membri**, trebuie să analizați natura rolului, circumstanțele în care solicitantul și-a asumat rolul, modul în care solicitantul a căutat noi recruți, modul în care s-au identificat potențialii recruți și măsurile de precauție care au fost luate. De asemenea, solicitantului ar trebui să i se ceară să explice procesul de recrutare: pregătirea, prima abordare, dialogul, argumentele utilizate pentru recrutare etc.

La investigarea dosarelor solicitanților cărora li s-au atribuit sarcini într-o organizație politică pentru care ar putea fi **necesare cunoștințe sau aptitudini speciale**, este posibil să trebuiască să analizați trăsăturile și aptitudinile personale ale solicitantului, precum și modul și motivul pentru care i s-a atribuit un rol important. Astfel se pot obține informații relevante pentru evaluarea credibilității. De asemenea, ar putea fi relevant să se examineze circumstanțele care au dus la atribuirea unui rol de conducere și/sau a unor sarcini specifice solicitantului.

Aderarea neoficială

Aderarea neoficială la organizații politice consacrate are loc când simpatizantul împărtășește opiniile, convingerile, ideile, obiectivele etc. ale organizației, dar nu este membru oficial. Acesta poate fi la fel de activ (sau chiar mai activ) ca membrii oficiali.

Aderarea oficială nu ar trebui considerată o formă de exprimare mai autentică decât cea neoficială în contextul protecției internaționale.

Aderarea neoficială la idei politice/aderarea la organizații politice neoficiale apare când exprimarea unei opinii politice este legată de mișcări neorganizate, nestructurate și chiar

spontane, la care oamenii pot adera în mod neoficial. În plus, persoana în cauză poate avea propriile idei distincte, originale și propriul mod de a le exprima, iar acestea nu trebuie să fie aliniate cu opiniile vreunei mișcări sau organizații existente. Un exemplu de aderare neoficială, care este din ce în ce mai frecventă, este utilizarea internetului pentru exprimarea unei opinii politice, care este abordată în secțiunea [Opinia politică exprimată prin intermediul platformelor de comunicare socială](#).

Există multe asemănări între aderarea neoficială și cea oficială la organizațiile politice stabilite. Prin urmare, multe dintre temele de explorat în cadrul interviului ar fi asemănătoare cu cele pentru membrul oficial, deoarece accentul trebuie să se pună pe opinia politică a solicitantului, pe activitățile sale și pe nivelul de expunere.

Printre activitățile tipice care pot fi clasificate drept manifestarea unei adeziuni oficiale la o idee sau o mișcare politică se numără participarea la demonstrații sau la evenimente deschise susținătorilor, dar și redactarea de articole de presă, menținerea unui blog sau participarea la alte **activități pe internet** (vezi secțiunea [Opinia politică exprimată prin intermediul platformelor de comunicare socială](#)).

În funcție de modul în care a apărut motivația politică și de activitățile pe care le-a desfășurat, solicitantul va fi dobândit **cunoștințe** despre situația politică și, mai ales, despre propriul partid sau organizație politică. Acestea din urmă vor include elemente precum obiectivele, logoul, sloganul, funcționarea, ierarhia, istoricul și perspectiva autorităților asupra organizației.

Întotdeauna trebuie să se țină seama de trecutul și de situația personală a solicitantului, precum și de nivelul de implicare și angajament, de rolul acestuia în cadrul organizației, de activitățile desfășurate, de capacitatea de exprimare etc. S-ar putea să nu fie întotdeauna la fel de relevant să se exploreze motivația solicitantului de a adera la opinia sa politică și cunoașterea opiniei sale politice și nu se poate aștepta întotdeauna o relatare detaliată și introspectivă a celor menționate mai sus.

(d) Opinia politică neexprimată

O opinie politică neexprimată rămâne o opinie politică, chiar dacă este ascunsă.

Întrebările din prima parte a interviului personal efectuat cu un solicitant care susține că are opinii politice neexprimate sunt asemănătoare celor adresate în cadrul unui interviu personal efectuat cu un solicitant care susține că și-a exprimat convingerile și motivațiile. Printre acestea se numără:

- modul în care solicitantul a luat cunoștință pentru prima dată de opiniile respective și/sau de organizație;
- modul în care a aflat informațiile care l-au făcut să cunoască organizația;
- ce a determinat dezvoltarea opiniilor politice;
- cum s-au dezvoltat opiniile sale;
- cum și-a trăit opiniile politice și cum se reflectă aceste opinii în alegerile sale în viață.

De asemenea, trebuie să invitați solicitantul să vă spună, după o perioadă de introspecție:

- dacă și cum a fost afectat de decizia de a nu-și exprima convingerile;
- factorii pe care i-a luat în considerare când a decis să nu își exprime convingerile și să nu acționeze în consecință;

- motivele pentru care solicitantul nu a aderat oficial la o organizație politică și/sau nu și-a exprimat opinia politică.

2.2.3. Explorați opinia politică imputată

O opinie politică imputată este o opinie care este atribuită solicitantului de agentul de persecuție (vezi secțiunea [Opinia politică imputată](#)). Nu este necesar ca solicitantul să aibă într-adevăr opinia politică imputată.

Pentru a explora o posibilă opinie politică imputată, este esențială o bună cunoaștere a agenților de persecuție prin intermediul ITO disponibile. Ce motive au, care grupuri au fost persecutate în trecut și pe ce indicii își bazează motivele pentru inițierea persecuției împotriva unei persoane? Interviuul se va axa apoi pe explorarea motivelor pentru care agentul de persecuție ar atribui o opinie politică solicitantului și dacă acesta posedă caracteristicile care l-ar determina pe agentul de persecuție să se angajeze în persecuție.

Rețineți că sarcina probei cu privire la intențiile agentului de persecuție nu îi revine solicitantului. Este de competența autorităților decizionale să evalueze dacă respectiva conexiune dintre persecuție și opinia politică imputată solicitantului este plauzibilă ⁽²⁵⁾.

Ținând cont de informațiile disponibile cu privire la modelele de comportament ale agentului de persecuție și la modul în care au fost tratate alte persoane aflate în situații asemănătoare, va trebui să colectați informații cu privire la comportamentul solicitantului și la situația acestuia care au determinat autoritățile sau alți actori să îi impute o opinie politică. Ceea ce trebuie să fie plauzibil este faptul că agentul de persecuție atribuie de facto solicitantului o opinie politică.

Mai jos sunt prezentate exemple utile de caracteristici, acțiuni și comportamente, pe baza cărora agentul de persecuție poate imputa o opinie politică.

- Neaderarea la partidul de stat când aderarea este obligatorie.
- Contactul cu autoritățile străine.
- Apartenența la o anumită familie.
- A fi originar dintr-o anumită zonă.
- Implicarea (voluntară sau întâmplătoare) într-un eveniment (unic) sau o activitate care îl poate asocia cu o opinie politică. Activitățile în care solicitantul se angajează din motive pur oportuniste pot constitui totuși un motiv pentru ca agenții de persecuție să-i impute o opinie politică.
- Activități artistice.
- Reprezentanții statului.
- Profesia.
- Anumite comportamente: alegerea vestimentației, deținerea anumitor cărți, frecventarea cluburilor de divertisment clandestine, urmărirea anumitor cântăreți sau influențatori, consumul de alcool, consumul de droguri, activități asociate de autorități cu o poziție împotriva regimului sau care nu sunt în conformitate cu politica regimului.

⁽²⁵⁾ CJUE, cerere de decizie preliminară din 19 noiembrie 2020, [EZ/Bundesrepublik Deutschland](#), C-238/19, ECLI:EU:C:2020:945, punctele 55 și 56.

- Anumite non-acțiuni, de exemplu neparticiparea la parade sau nefrecventarea unui lăcaș religios.
- Occidentalizarea persoanelor care s-au întors în țara de origine după ce au locuit în străinătate.

Dacă solicitantul, de exemplu, pretinde că **aparține unei anumite familii sau că este asociat cu o anumită persoană sau un anumit grup**, examinarea se poate axa pe conceptul de „vinovăție prin asociere”. Trebuie să examinați și să cartografați interacțiunile/conexiunile solicitantului, cum ar fi membrii familiei, rudele, prietenii, colegii, precum și activitățile politice ale acestora și relele tratamente suferite în trecut. Ar trebui să căutați indicii cu privire la modul în care autoritățile sunt informate asupra acestor conexiuni și la modul în care le percep. În cazul în care solicitantul nu dispune de informații detaliate privind modul în care aceste conexiuni ar putea fi percepute de autorități sau de alți actori, ar trebui să vă bazați mai mult pe ITO.

Opiniile politice imputate pot fi, de asemenea, rezultatul **unei activități sau al unui eveniment unic** la care solicitantul a participat într-un mod mai degrabă întâmplător, sau chiar potențial oportunist. Aceasta ar fi situația, de exemplu, dacă solicitantul a însoțit un prieten sau o cunoștință la o demonstrație, fără a împărtăși opiniile politice care erau exprimate. Un solicitant poate fi, de asemenea, prins întâmplător într-un anumit eveniment (de exemplu, aflându-se în locul nepotrivit la momentul nepotrivit). În cazul în care solicitantul se bazează pe astfel de evenimente întâmplătoare pentru a demonstra că opiniile politice i-au fost/îi pot fi imputate, trebuie să analizați evenimentele în detaliu. În plus, trebuie să căutați informații despre cum au fost tratate persoanele aflate în situații similare și în ce măsură agenții de persecuție le-au permis să se apere.

Pentru orientări suplimentare privind situațiile speciale de opinie politică imputată, vezi secțiunile 3.1 – 3.4.

2.2.4. Explorați problemele și amenințările din trecut

Întrebarea dacă opiniile și/sau activitățile politice ale solicitantului au ajuns la cunoștința agentului de persecuție și cum a acționat acesta din urmă este fundamentală [vezi secțiunea [Cum percepe agentul de persecuție opinia politică \(imputată\) a solicitantului](#)]. Acest ghid practic a abordat până acum modul în care trebuie să desfășurați interviul pentru a identifica modul în care solicitantul și-a exprimat opinia și care este poziția acestuia. Împreună cu ITO disponibile, veți putea să înțelegeți dacă nivelul de implicare sau de expunere este suficient pentru a prezenta interes pentru potențialul agent de persecuție.

Această secțiune abordează problema modului de desfășurare a interviului în acele cazuri în care solicitantul susține că opinia sa politică a ajuns în atenția agentului de persecuție.

Atenția poate lua diverse forme, cum ar fi confruntarea, relele tratamente, arestările, închisoarea, avertismentele, interogatoriile, abuzurile asupra solicitantului și/sau a membrilor familiei sale și amenințările. În acest caz, ar trebui să vă concentrați asupra modului în care s-a manifestat atenția agentului de persecuție (adică modul în care agentul de persecuție a acționat în urma cunoașterii opiniei politice a solicitantului și la ce a fost supus acesta) și să identificați motivul care a stat la baza atenției agentului de persecuție, mai precis dacă motivul este într-adevăr opinia politică a solicitantului.

Exemple de teme de explorat legate de problemele și amenințările din trecut cauzate de opiniile politice și de agenții de persecuție

- Circumstanțele în care au avut loc în trecut problemele/amenințările la adresa solicitantului.
- Eventualele probleme sau amenințări ale altor persoane cu caracteristici similare.
- Motivul (motivele) care se află la baza problemelor/amenințărilor și motivele pentru care solicitantul a ajuns la această concluzie.
- Persoanele care provoacă aceste probleme pentru solicitant sau care sunt responsabile pentru aceste amenințări (și persoanele cu caracteristici similare).
- Dacă aceste persoane s-au identificat în vreun fel și, în caz afirmativ, în ce mod?
- Ce au spus agresorii în timpul incidentului (incidentelor).
- Dacă a fost menționată opinia politică a solicitantului.
- Legătura personală și individuală dintre confruntare și solicitant, dacă există. Aceasta poate fi explorată prin adresarea de întrebări pentru a stabili dacă respectiva confruntare l-a vizat doar pe solicitant sau dacă și alte persoane, de exemplu întregul cartier, au fost vizate de confruntări similare și dacă și celelalte victime au o opinie politică contrară.
- Cronologia în legătură cu începerea activităților politice ale solicitantului și cu momentul expunerii sau al confruntării. Acesta este un element care ar putea ajuta la evaluarea legăturii cauzale dintre aceste activități și problemele apărute.
- Timpul scurs între confruntări (dacă au fost mai multe), precum și între ultima confruntare și momentul în care solicitantul a părăsit țara de origine. Aceste informații vă vor oferi o bază pentru evaluarea riscului în momentul returnării.
- Locul unde s-a aflat solicitantul după ce a fost expus la probleme/amenințări, de exemplu dacă s-au găsit soluții pentru a evita consecințele expunerii (cum ar fi mutarea într-o altă localitate) sau nu (a rămas acasă până la plecarea din țară) și ce s-a întâmplat (cu el sau cu alte persoane) după ce a fost expus la aceste probleme/amenințări și înainte de a părăsi țara. În plus, investigați orice eveniment care s-a petrecut după ce a părăsit țara de origine.
- Statutul și funcția persoanelor care se află în spatele problemelor/amenințărilor.
  - Acest lucru este deosebit de important, mai ales dacă agentul nu este statul, pentru a evalua capacitatea agentului de persecuție de a continua persecuția în viitor și în alte părți ale țării de origine (în cazul în care se evaluează **API**), precum și în ceea ce privește protecția pe care o poate primi solicitantul.

Este uneori posibil ca opinia sau activitățile politice ale solicitantului să nu fi fost expuse agenților de persecuție înainte ca solicitantul să părăsească țara de origine. Acest lucru nu înseamnă că solicitantul nu riscă să fie expus în momentul returnării. Prin urmare, trebuie să colectați informații despre activitățile solicitantului, așa cum se menționează în exemplele de

mai sus, pentru a putea evalua (în cadrul evaluării credibilității și a riscului de mai târziu pe parcursul procesului) dacă solicitantul va fi expus și supus riscului în momentul returnării.

2.2.5. Explorați reflecția solicitantului cu privire la situația sa în momentul returnării

Evaluarea riscului constituie o examinare prospectivă a riscului viitor în momentul returnării. Prin urmare, trebuie să colectați informații cu privire la reflecțiile solicitantului despre posibilitatea și modul de exprimare a opiniei politice în momentul returnării. Aspectele care trebuie evaluate sunt probabilitatea ca solicitantul să își exprime opinia politică, probabilitatea ca autoritățile să afle despre acest lucru și reacția probabilă a acestora în cazul în care le-ar fi adus la cunoștință acest lucru.

Exemple de teme de explorat legate de reflecția solicitantului cu privire la situația sa în momentul returnării

- Cum ar acționa solicitantul în legătură cu opinia sa politică dacă ar fi returnat (și-ar exprima-o sau nu)?
- Care este motivul (care sunt motivele) care a(u) stat la baza acestei decizii?
- Întrebarea referitoare la percepțiile solicitantului cu privire la lucrurile la care ar fi supus în cazul în care ar fi returnat poate fi, de asemenea, relevantă pentru a fi explorată în acest context. Acest lucru se datorează faptului că din răspunsul său se pot afla informații referitoare la motivul (motivele) care a(u) stat la baza deciziei sale de a pleca și de a nu se mai întoarce.
- De asemenea, trebuie să adresați întrebări legate de orice posibilă schimbare de situație care ar putea avea un impact asupra evaluării riscului dacă solicitantul s-a confruntat cu probleme sau amenințări în trecut. Acest lucru vă va permite să evaluați dacă există motive întemeiate pentru a crede că nu se va repeta comportamentul riscant în cazul returnării. Pentru a finaliza evaluarea riscului, va trebui să explorați aceste teme împreună cu solicitantul (vezi secțiunea [Probleme și/sau amenințări din trecut](#)).

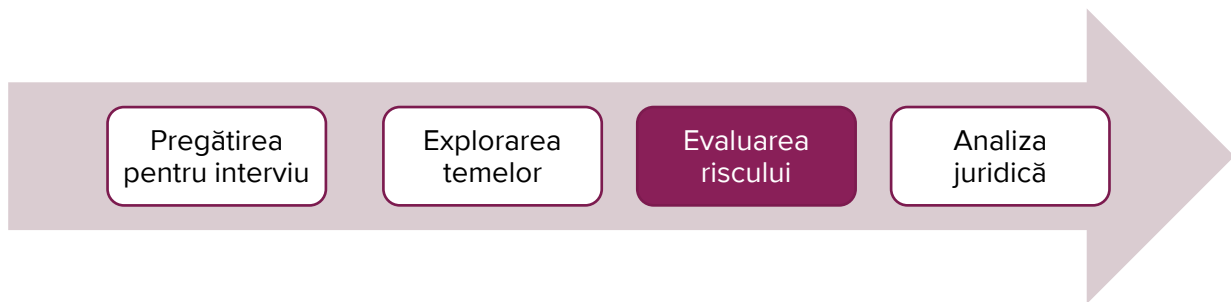
Precizări legale

Ar trebui să luați în considerare dacă întrebarea referitoare la manifestarea opiniilor politice în momentul returnării este relevantă pentru cazul respectiv, deoarece s-ar putea să nu fie întotdeauna cazul. În cazurile în care autoritățile îl cunosc deja pe solicitant și opiniile sale politice, este posibil ca aceste întrebări să nu fie relevante. Dreptul de a-și dezvălui propria opinie este consacrat în dreptul la libertatea de exprimare, care este un drept fundamental al omului. Chiar dacă cineva nu și-a făcut publice opiniile până acum, nu ne putem aștepta ca respectiva persoană să păstreze tăcerea și să continue să își ascundă opiniile pentru a nu se confrunta cu o potențială persecuție în caz de returnare (vezi secțiunea [Opinia politică neexprimată](#)).

2.3. Evaluarea riscului

Evaluarea riscului reprezintă o evaluare prospectivă a riscului la care solicitantul poate fi expus cu un grad rezonabil de probabilitate în cazul returnării ⁽²⁶⁾. Riscul este definit de ceea ce se poate întâmpla, de motivele pentru care se poate întâmpla sau de circumstanțele în care se poate întâmpla și de persoanele sau grupurile de la care provine amenințarea.

După ce ați evaluat credibilitatea tuturor faptelor materiale legate de temerile solicitantului bazate pe opiniile politice (imputate) ale acestuia, trebuie să ajungeți la o concluzie cu privire la temerile care sunt acceptate și la cele care nu sunt acceptate. Evaluarea riscului va fi efectuată pe baza **faptelor materiale pe care le-ați acceptat și a informațiilor disponibile în prezent** ⁽²⁷⁾.

Exemplu de scenariu

O solicitantă a declarat că are un rol de conducere în partidul de opoziție Y. Pe baza evaluării declarațiilor sale și a celorlalte informații pe care le-a prezentat pentru a susține faptul material legat de aderarea și poziția sa în cadrul partidului Y, ați acceptat faptul că solicitanta a fost membră a partidului Y. Cu toate acestea, declarațiile sale (și celelalte probe) nu erau credibile în ceea ce privește pretinsa sa poziție de conducere în cadrul partidului. Prin urmare, evaluarea riscului pe care ați efectuat-o se va baza pe faptul că solicitanta era doar o membră a partidului Y. Astfel, nu veți evalua riscurile la care s-au expus principalii membri ai partidului Y, deoarece temerile exprimate de solicitantă erau legate în principal de această poziție.

Mai mulți factori vor avea o influență asupra probabilității ca solicitantului să i se întâmple ceva în cazul în care riscurile identificate se materializează. În funcție de caz, acești factori vor trebui să fie ponderați pentru ca dvs. să puteți ajunge la o evaluare a probabilității rezonabile a riscului cu care se confruntă solicitantul. Acești factori alcătuiesc „profilul de risc” al solicitantului. Lista de mai jos nu este exhaustivă și trebuie să aveți întotdeauna o atitudine deschisă și să luați în considerare orice factor relevant care ar putea afecta riscul pe care îl prezintă solicitantul în momentul returnării.

Profilul politic al solicitantului, modul în care este acesta perceput, problemele sau amenințările cu care s-a confruntat în trecut și situația personală a acestuia vă vor permite, împreună cu ITO disponibile, să evaluați riscul la care ar putea fi expus acesta. Factorii relevanți pentru un solicitant care are o opinie politică au fost adăugați în tabelele de mai jos,

⁽²⁶⁾ [Ghid practic al EASO: Evaluarea probelor](#), martie 2015, secțiunea 3.1 „Analizați temerea bine întemeiată de persecuție/riscul real de a suferi vătămări grave”, p. 20 (actualizare în curs de publicare).

⁽²⁷⁾ [Ghid practic al EASO: Evaluarea probelor](#), martie 2015, secțiunea 3.1 „Analizați temerea bine întemeiată de persecuție/riscul real de a suferi vătămări grave”, p. 20 (actualizare în curs de publicare).

care rezumă cele două profiluri principale ale solicitanților: cel al unui solicitant care are o opinie politică (vezi secțiunea [Profilul politic](#)) și cel al unui solicitant căruia i s-au imputat opinii politice (vezi secțiunea [Opinia politică imputată](#)).

2.3.1. Profilul politic

Profilul politic al solicitantului este o combinație de diverși factori care definesc identitatea politică a acestuia. Acesta cuprinde opiniile politice ale solicitantului, modul în care acestea au fost sau sunt exprimate, responsabilitățile asumate de solicitant și impactul acestor activități.

Pentru o evaluare adecvată a riscului este esențial să se dispună de o imagine completă a profilului politic al solicitantului. Răspunsurile la următoarele întrebări în legătură cu faptele pe care le-ați acceptat vă vor ajuta să definiți profilul politic al solicitantului.

PROFILUL POLITIC	
Nivelul de implicare/exprimare	<ul style="list-style-type: none"> Ce a făcut solicitantul în legătură cu opiniile sale politice (natura activităților)?
Nivelul de responsabilitate	<ul style="list-style-type: none"> Dacă este cazul, care este nivelul de responsabilitate al solicitantului în cadrul mișcării/organizației?
Nivelul de impact al acțiunilor	<ul style="list-style-type: none"> Dacă solicitantul și-a exprimat opiniile politice, sunt publice sau cunoscute activitățile/acțiunile sale? Dacă da, în ce măsură? Care este impactul (potențial) al activităților solicitantului? Pe baza ITO, agentul de persecuție instituie măsuri de monitorizare pentru a căuta opinii precum cele susținute de solicitant?
Percepția agentului de persecuție	<ul style="list-style-type: none"> Vezi întrebările din secțiunea Cum percepe agentul de persecuție opinia politică (imputată) a solicitantului.
Probleme și/sau amenințări din trecut	<ul style="list-style-type: none"> Vezi întrebările din secțiunea Probleme și/sau amenințări din trecut.
Situația personală	<ul style="list-style-type: none"> Vezi întrebările din secțiunea Situația personală relevantă.

Este important să identificați care este poziția solicitantului. Pe baza **ITO** disponibile privind contextul politic, veți înțelege nivelul de risc și, prin urmare, veți putea stabili dacă profilul politic al solicitantului l-ar pune în pericol dacă ar fi returnat.

ITO sunt luate în considerare pe parcursul întregului proces de evaluare a riscului, deoarece vor pune în lumină atitudinea agentului de persecuție, politicile sale de monitorizare a activităților considerate indezirabile și reacțiile sale la o anumită opinie. ITO reprezintă un element esențial care vă va îndruma pe parcursul fiecărei etape a raționamentului.

Este important ca informațiile pe care le aveți la dispoziție să nu se limiteze la o descriere generală a situației politice (sistem electoral, organizare etc.), ci să se concentreze pe situația actuală în ceea ce privește respectarea sau încălcarea drepturilor politice ale populației din țara de origine a solicitantului.

Cu cât ITO sunt mai precise și mai specifice în ceea ce privește situația persoanelor care au un profil politic similar cu cel al solicitantului, cu atât mai ușor vă va fi să vă faceți o imagine a riscului cu care se va confrunta solicitantul în momentul returnării.

Exemplu de scenariu

Ați acceptat că solicitanta este membră a sindicatului F și că implicarea sa în țara de origine s-a limitat la câteva activități de secretariat de bază din cadrul sindicatului, cum ar fi trimiterea de e-mailuri, organizarea de reuniuni, actualizarea listei membrilor și alte sarcini asemănătoare.

Pe baza informațiilor pe care le aveți la dispoziție, știți că membrii marilor sindicate se confruntă uneori cu intimidări și detenții din motive fictive. Cu toate acestea, ITO nu indică ce sindicate sunt considerate „importante” sau dacă F ar fi considerat ca atare. Prin raportarea faptului că aceste riscuri se întâmplă „uneori”, fără o descriere concretă a circumstanțelor în care apar aceste riscuri, nu veți ști ce membri ai acestor sindicate importante sunt expuși la acest risc, sau dacă toți membrii sunt expuși în mod egal, indiferent de rangul sau activitățile lor, sau de gen, sau dacă există circumstanțe specifice în cazurile în care astfel de riscuri au fost raportate. Informațiile disponibile nu sunt suficient de precise pentru a vă permite să trageți o concluzie motivată cu privire la riscul potențial pentru solicitant.

În cazul în care nu sunt disponibile informațiile importante de care aveți nevoie pentru evaluarea riscului, puteți fie să vă contactați colegii cu expertiză în domeniul ITO pentru a le adresa întrebări precise, fie să efectuați propriile cercetări ITO, ținând cont de toate standardele de calitate pentru ITO ⁽²⁸⁾.

Pe baza răspunsurilor primite, trebuie să aveți o imagine clară a nivelului de implicare politică, de vizibilitate și de eventuală expunere a solicitantului.

Dacă opinia politică a solicitantului rămâne neexprimată, va trebui să vă bazați evaluarea riscului pe informațiile disponibile privind riscurile la care s-au expus alte persoane cu opinii similare atunci când și-au exprimat aceste opinii.

⁽²⁸⁾ Puteți găsi alte informații utile în ghidul EASO: [Judicial practical guide on country of origin information – Compilation of jurisprudence](#) (Ghid practic judiciar referitor la informațiile privind țara de origine – Compilație de jurisprudență), 2018.

2.3.2. Opinia politică imputată

Dacă acceptați toate faptele materiale care stau la baza unei posibile opinii politice imputate, în ce măsură va duce acest lucru la un risc real în caz de returnare?

Răspunsurile la întrebările din acest tabel în legătură cu faptele pe care le-ați acceptat vă vor ajuta să evaluați informațiile referitoare la modul în care agentul de persecuție percepe opinia politică a solicitantului.

OPINIA POLITICĂ IMPUTATĂ	
Nivelul de vizibilitate și conștientizare	<ul style="list-style-type: none"> Sunt cunoscute autorităților caracteristicile sau evenimentele pe baza cărora agentul de persecuție poate imputa o opinie politică? Cum și în ce măsură? Pe baza ITO, agentul de persecuție instituie măsuri de monitorizare pentru a căuta opinii precum cele imputate solicitantului?
Percepția agentului de persecuție	<ul style="list-style-type: none"> Vezi întrebările din secțiunea Cum percepe agentul de persecuție opinia politică (imputată) a solicitantului.
Probleme și/sau amenințări din trecut	<ul style="list-style-type: none"> Vezi întrebările din secțiunea Probleme și/sau amenințări din trecut.
Situația personală	<ul style="list-style-type: none"> Vezi întrebările din secțiunea Situația personală relevantă.

Mai multe informații despre modul de evaluare a riscurilor și de utilizare a ITO în raport cu situațiile specifice ale opiniilor politice imputate sunt disponibile în capitolul [Cereri de azil specifice bazate pe motivul opiniei politice](#).

2.3.3. Cum percepe agentul de persecuție opinia politică (imputată) a solicitantului

Faptul de a avea o opinie politică sau de a participa la activități politice poate crea un risc numai dacă agentul de persecuție percepe acțiunea, omisiunea, situația sau comportamentul drept o luare de poziție politică și ar reacționa într-un anumit fel la această poziție politică [vezi secțiunea [Legătura cauzală/\(din motive de\)](#)]. Pe baza profilului politic al solicitantului și a modului în care acesta a fost descoperit (sau imputat acestuia), precum și pe baza cunoștințelor pe care le dețineți despre situația din țara de origine, veți putea estima riscul ca solicitantului să i se întâmple ceva în caz de returnare.

Răspunsurile la întrebările din tabelul următor în legătură cu faptele pe care le-ați acceptat vă vor ajuta să evaluați informațiile referitoare la modul în care agentul de persecuție percepe opinia politică a solicitantului.

Veți putea răspunde la aceste întrebări numai dacă vă bazați pe ITO precise, relevante și actualizate legate de comportamentul agentului de persecuție.

Pe de altă parte, în cazul în care nu există ITO, deoarece organizațiile neguvernamentale sau internaționale, presa sau orice alt organism sunt împiedicate să raporteze despre reacția agentului de persecuție la exprimarea ideilor politice nedorite, acest lucru oferă un indiciu puternic al percepției agentului de persecuție asupra opoziției politice și al atitudinii acestuia față de cei care pot raporta despre această percepție și despre reacțiile la această percepție.

PERCEPȚIA AGENTULUI DE PERSECUȚIE

ITO

- Pe baza ITO, care este percepția regimului față de opiniile și activitățile asemănătoare celor imputate solicitantului?
  - Cum reacționează agentul de persecuție față de opinii și activități precum cele imputate solicitantului? Persoanele cu opinii politice similare se confruntă cu probleme/amenințări?
  - Dacă da, cu ce tipuri de probleme sau amenințări se confruntă alte persoane cu profiluri asemănătoare?
  - În ce condiții sau circumstanțe s-au confruntat cu aceste probleme sau amenințări?
  - Cât de probabil este ca opinia și/sau comportamentul solicitantului să conducă la o reacție similară din partea autorităților față de acesta? Există elemente care ar crește această probabilitate?
- Pe baza ITO, permit potențialii agenți de persecuție un proces echitabil în care solicitantul să se poată apăra (și, în cazul în care opiniile au fost imputate în mod greșit, să explice de ce opinia politică i-a fost imputată în mod greșit)?

2.3.4. Probleme și/sau amenințări din trecut

De asemenea, trebuie luate în considerare problemele din trecut și amenințările la adresa solicitantului și a celor din anturajul său direct, deoarece evenimentele din trecut pot reprezenta indicii ferme ale riscurilor la care ar putea fi supus solicitantul în cazul returnării.

Dacă ați acceptat faptul că solicitantul a avut una sau mai multe probleme în legătură cu opiniile sale politice (imputate), există o probabilitate crescută ca solicitantul să fie supus din nou unui astfel de tratament sau comportament în cazul returnării. S-ar putea, de asemenea, ca incidente mai puțin grave să conducă la evenimente mai grave în viitor. În plus, este posibil ca solicitantul să nu fi fost ținta problemei sau a amenințării, dar să-și bazeze temerile pe problemele sau amenințările trăite de alții. Prin urmare, va trebui să evaluați probabilitatea ca aceste probleme sau amenințări să se repete în cazul returnării și sub ce formă sau în ce măsură, luând în considerare orice motive întemeiate pe care le aveți pentru a crede că nu se vor repeta.

Trebuie să țineți cont de faptul că, dacă se acceptă că solicitantul a avut una sau mai multe **probleme în trecut care constituie persecuție sau a suferit amenințări directe cu persecuția**, sarcina probei se transferă. În aceste cazuri, există o prezumție că solicitantul va fi supus din nou persecuției în caz de returnare, cu excepția cazului în care aveți motive întemeiate să considerați că persecuția nu se va repeta ⁽²⁹⁾.

Iată câteva întrebări de luat în considerare în legătură cu evenimentele din trecut la care a fost supus solicitantul și pe care le-ați acceptat. Răspunsurile la aceste întrebări vor avea un impact asupra evaluării riscului.

PROBLEME ȘI/SAU AMENINȚĂRI DIN TRECUT	
<p>Probleme și/sau amenințări din trecut la care au fost supuși solicitantul și anturajul său direct</p>	<ul style="list-style-type: none"> Solicitantul s-a confruntat în trecut cu vreo problemă (probleme) personală (personale) care să vă permită să preziceți în mod rezonabil modul în care agentul de persecuție ar reacționa la opiniile solicitantului în caz de returnare? Rudele sau persoanele care împărtășesc opiniile solicitantului au avut probleme sau au fost amenințate din cauza opiniilor lor politice sau din cauza relației lor cu solicitantul?
<p>Persecuții din trecut (și amenințări directe cu persecuția)</p>	<ul style="list-style-type: none"> Problemele din trecut cu care s-a confruntat solicitantul reprezintă o persecuție sau o amenințare directă?

⁽²⁹⁾ Articolul 4 alineatul (4) din DCPI (reformată): Vezi și [Ghid practic al EASO: Evaluarea probelor](#), martie 2015 (actualizare în curs de publicare).

PROBLEME ȘI/SAU AMENINȚĂRI DIN TRECUT	
	<ul style="list-style-type: none"> • În acest caz, există motive întemeiate pentru a considera că o astfel de persecuție nu se va repeta?
Motive întemeiate pentru a considera că problema/persecuția nu se va repeta	<ul style="list-style-type: none"> • A avut loc o schimbare a opiniilor politice ale solicitantului care ar putea afecta teama acestuia de persecuție? Schimbarea este autentică sau se bazează pe frică? Ar face această schimbare o diferență în ceea ce privește percepția agentului de persecuție? Opiniile inițiale vor fi în continuare imputate solicitantului? • A avut loc o schimbare a circumstanțelor care ar putea avea un impact asupra nerepetării problemei sau a amenințării? Aceste circumstanțe pot avea legătură cu situația personală a solicitantului și/sau cu circumstanțele specifice ale problemei sau ale amenințării. • A existat o îmbunătățire semnificativă a situației politice în țara de origine a solicitantului care să fi dus la o scădere a nivelului de persecuție? S-a dovedit că această schimbare este de durată și de o amploare suficientă pentru a afecta situația solicitantului? • A trecut o perioadă lungă între ultimele probleme sau amenințări și momentul în care solicitantul a părăsit țara de origine, timp în care aceste probleme sau amenințări nu s-au repetat, fără să existe un motiv direct pentru care agentul de persecuție nu a urmărit amenințările?

Veți putea evalua o schimbare a circumstanțelor în țara de origine numai dacă vă bazați pe ITO relevante, precise și actualizate. ITO vă vor permite să evaluați natura schimbării circumstanțelor, amploarea și durabilitatea acestora.

2.3.5. Situația personală relevantă

Pe lângă opiniile sau acțiunile politice ale solicitantului, riscul poate fi, de asemenea, influențat, în mod negativ sau pozitiv, de situația personală. Genul, statutul socioeconomic, vârsta etc. – toate acestea pot constitui factori care influențează riscul. Înainte de a ajunge la etapa de evaluare a riscului, ar trebui să identificați această eventuală situație personală și să evaluați ce anume trebuie acceptat, împreună cu faptele materiale aferente. Situația personală acceptată a solicitantului va trebui să fie luată în considerare în evaluarea riscului.

Exemplu de scenariu

Într-o țară în care anumite tipuri de activism politic sunt persecutate, faptul de a fi femeie, pe lângă faptul de a fi opozant politic, poate crește riscul în momentul returnării. Pe de altă parte, în cazul în care femeia respectivă se bucură de o poziție socială sau economică puternică și are o rețea bine stabilită, acest lucru poate fi un factor de scădere a riscului.

Rețineți că și situația personală poate consta, în sine, în fapte materiale care pot crea riscuri suplimentare de persecuție, după cum se arată în secțiunea [Alte motive de persecuție](#). Cu toate acestea, prezentul ghid se concentrează doar pe examinarea riscului (riscurilor) legat (legate) de opiniile politice (imputate) ale solicitantului. Pentru informații suplimentare legate de evaluarea situației personale și a relației acesteia cu faptul material luat în considerare și cu evaluarea riscului, consultați Ghidul practic al EUAA privind evaluarea probelor ⁽³⁰⁾.

⁽³⁰⁾ [Ghid practic al EASO: Evaluarea probelor](#), martie 2015, secțiunea 1.3.2.2 „Informații privind țara de origine (ITO)” (actualizare în curs de publicare).

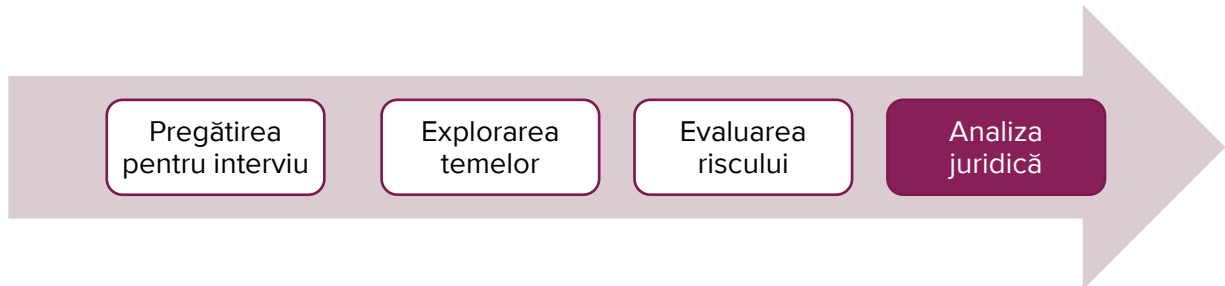

SITUAȚIA PERSONALĂ RELEVANTĂ

Pe baza ITO, există situații personale care nu au neapărat legătură directă cu opiniile sau activitățile politice ale solicitantului și care pot afecta (mări sau reduce) riscul în momentul returnării solicitantului?

2.4. Analiza juridică

În urma evaluării riscului, ofițerul de decizie trece la analiza juridică a cazului. Prima componentă a analizei juridice constă în a stabili dacă actele de care se teme solicitantul reprezintă persecuție. În acest caz, ofițerul de decizie trece la stabilirea motivelor persecuției.

După cum se explică în Definirea opiniei politice – principii generale și teme juridic, opinia politică trebuie înțeleasă într-un sens larg; o opinie politică poate fi exprimată, neexprimată, reală sau imputată.

Având în vedere acest lucru, ofițerul de decizie trebuie să evalueze mai întâi dacă formele de exprimare și/sau acțiunile descrise de solicitant pot fi calificate drept opinie politică ⁽³⁾.

2.4.1. Teama de persecuție bine întemeiată

Întrebarea dacă fapta (faptele) de care se teme echivalează cu persecuția se bazează pe consecințele pe care un solicitant cu anumite dispoziții politice, reale sau imputate, le-ar putea suporta dacă ar fi returnat.

Când fac această evaluare, ofițerii de decizie ar trebui să aibă în vedere că nu ar trebui să se aștepte sau să se ceară solicitantului să își suprimă opiniile politice pentru a evita persecuția.

⁽³⁾ O analiză a jurisprudenței statelor membre cu privire la motivul de opinie politică (imputată) poate fi consultată în ghidul EASO, [Condițiile de obținere a statutului de protecție internațională \(Directiva 2011/95/UE\) – O analiză judiciară](#), decembrie 2016, secțiunea 1.5.2.5 „Opinia politică [articolul 10 alineatul (1) litera (e)]”.

Instrumentul EUAA aferent

Pentru orientări suplimentare, vezi [Ghidul practic al EASO: Condițiile de obținere a statutului de protecție internațională](#), aprilie 2018, secțiunea „Statutul de refugiat”, „Persecuție” și „Temere bine întemeiată de persecuție”.

În cazurile în care s-a stabilit teama de persecuție bine întemeiată, ofițerul de decizie continuă cu examinarea motivelor de persecuție, o opinie politică (imputată) fiind una dintre acestea.

2.4.2. Legătura causală/(din motive de)

Statutul de refugiat se acordă numai după ce se stabilește că persecuția de care se teme solicitantul este cauzată de opinia politică (imputată).

Legătura causală între opinia solicitantului și evenimentele de care se teme în momentul returnării nu este evidentă în toate cazurile. Rețineți că nu este necesar ca solicitantul să demonstreze intenția de persecuție a persecutorului. Este important de reținut faptul că nu este sarcina solicitantului să dovedească conexiunea dintre persecuție și motivele care au dus la această persecuție, deoarece o astfel de sarcină a probei ar fi în contradicție cu dispozițiile privind evaluarea cererilor ⁽³²⁾. Autoritățile naționale trebuie să evalueze, în lumina tuturor circumstanțelor relevante prezentate de solicitant, plauzibilitatea conexiunii dintre motivele de persecuție și consecințele la care va fi expus solicitantul ⁽³³⁾.

Notă privind abordarea UNHCR

Deși în definiție apare noțiunea de persecuție „din motive de opinie politică”, este posibil să nu se poată stabili întotdeauna o legătură causală între opinia exprimată și măsurile aferente suferite sau de care se teme solicitantul. Astfel de măsuri s-au bazat doar rareori, în mod expres, pe „opinie”.

Mai frecvent, astfel de măsuri iau forma unor sancțiuni pentru pretinse infracțiuni împotriva puterii. Prin urmare, va fi necesar să se stabilească opinia politică a solicitantului, care stă la baza comportamentului său, precum și faptul că aceasta a condus sau poate conduce la persecuția de care acesta susține că se teme ⁽³⁴⁾.

⁽³²⁾ După cum se prevede la articolul 4 din Directiva privind procedurile de azil – Directiva 2013/32/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 privind procedurile comune de acordare și retragere a protecției internaționale (reformare).

⁽³³⁾ Pentru mai multe detalii, vezi CJUE, hotărârea din 19 noiembrie 2020, [EZ/Bundesrepublik Deutschland](#), C-238/19, ECLI:EU:C:2020:945, punctele 54-58. Rezumat disponibil în [Baza de date privind jurisprudența a EUAA](#).

⁽³⁴⁾ UNHCR, [Handbook on procedures and criteria for determining refugee status and guidelines on international protection under the 1951 Convention and the 1967 Protocol Relating to the Status of Refugees](#) (Manualul privind procedurile și criteriile pentru determinarea statutului de refugiat și Ghidul privind protecția internațională în baza Convenției din 1951 și a Protocolului din 1967 privind statutul refugiaților), republicat, Geneva, aprilie 2019, punctul 81.

(a) Cum percepe agentul de persecuție opinia politică a solicitantului

Modul în care agentul de persecuție percepe opinia politică a solicitantului și acțiunile întreprinse de agent ca urmare a acestei percepții reprezintă factori importanți care trebuie luați în considerare atunci când se examinează motivul persecuției.

Articolul 10 alineatul (2) din DCPI (reformată)

Atunci când se evaluează dacă un solicitant este îndreptățit să se teamă că va fi persecutat, este indiferent dacă posedă efectiv caracteristica legată de rasă, religie, naționalitate, apartenență la un anumit grup social sau opinii politice care stau la originea persecuției, atâ timp cât o astfel de caracteristică îi este atribuită de agentul de persecuție.

Atunci când se examinează modul în care persecutorul percepe opinia solicitantului, rețineți că acțiunile pot fi considerate politice în țara de origine în cauză, chiar dacă acestea pot fi ne semnificative sau chiar dacă nu sunt în mod deschis politice ⁽³⁵⁾.

În cazul în care se impută anumite opinii, existența unei activități politice nu este o condiție prealabilă, iar întrebarea principală este percepția persecutorului și opiniile acestuia cu privire la activitățile pe care le definește drept politice și le consideră ca atare.

Un element important care trebuie evaluat este dacă există motive întemeiate ca participarea solicitantului să fie percepută de regim ca un act de disidență politică împotriva căruia regimul ar putea preconiza exercitarea unor represalii (vezi rezumatul de mai jos privind hotărârea CJUE în cauza C-652/16).

⁽³⁵⁾ EASO, [Condițiile de obținere a statutului de protecție internațională \(Directiva 2011/95/UE\) – O analiză judiciară](#), decembrie 2016, p. 53.

CJUE, cerere de decizie preliminară, 2018, *Ahmedbekova*, punctele 84-90 ⁽³⁶⁾

În acest caz, doamna Ahmedbekova și fiul său, ambii resortisanți azeri, au solicitat protecție internațională în 2014 și au susținut că se tem de persecuție pe baza, printre altele, a faptului că doamna Ahmedbekova a participat la depunerea unei cereri împotriva Azerbaidjanului la Curtea Europeană a Drepturilor Omului. Ea a considerat că acest lucru îi demonstrează opiniile politice.

În ceea ce privește întrebarea instanței de trimitere dacă faptul de a fi depus o plângere la Curtea Europeană a Drepturilor Omului ar putea fi relevant pentru evaluarea cererii de protecție internațională a doamnei Ahmedbekova și a fiului său, se menționează următoarele ⁽³⁷⁾.

- **Intenția solicitantei de a transmite o „opinie politică”** conform căreia regimul nu respectă drepturile omului prin introducerea unei plângeri împotriva Curții Europene a Drepturilor Omului **nu constituie punctul central al evaluării** temerii de a fi persecutată pe baza „opiniilor politice”.
- Aspectele care trebuie evaluate sunt următoarele:
  - **perceperea de către regim** a acestei implicări **drept un act de disidență politică**;
  - faptul că regimul ar putea avea în vedere exercitarea de **represalii împotriva acestui act**.

Atunci când există motive întemeiate de a se teme că aceasta este situația, trebuie să se concluzioneze că solicitantul suferă o amenințare gravă și dovedită de persecuție ca urmare a exprimării de către acesta a opiniilor sale cu privire la politicile și la metodele țării sale de origine. Astfel cum rezultă din chiar modul de redactare a articolului 10 alineatul (1) litera (e) din Directiva 2011/95, noțiunea „opinii politice” care figurează în această dispoziție include o asemenea situație ⁽³⁸⁾.

(b) Alte motive de persecuție

Nu este necesar ca opinia politică să fie unicul sau singurul motiv de persecuție. Motivele persecutorului pot fi diverse și pot include alte motive care pot intra în domeniul de aplicare al articolului 10 din DCPI (reformată). Ceea ce trebuie demonstrat este că opinia politică a fost

⁽³⁶⁾ CJUE, hotărârea din 4 octombrie 2018, [Nigyar Rauf Kaza Ahmedbekova și Rauf Emin Oqla Ahmedbekov/Directorul adjunct al Agenției Naționale pentru Refugiați \(Zamestnik-predsedatel na Darzhavna agentsia za bezhantsite\)](#), cerere de decizie preliminară, cauza C-652/16, ECLI:EU:C:2018:801, punctele 84-90. Rezumat disponibil în [Baza de date privind jurisprudența a EUAA](#).

⁽³⁷⁾ CJUE, hotărârea din 4 octombrie 2018, [Nigyar Rauf Kaza Ahmedbekova și Rauf Emin Oqla Ahmedbekov/directorul adjunct al Agenției Naționale pentru Refugiați \(Zamestnik-predsedatel na Darzhavna agentsia za bezhantsite\)](#), cerere de decizie preliminară, cauza C-652/16, ECLI:EU:C:2018:801, punctul 86. Rezumat disponibil în [Baza de date privind jurisprudența a EUAA](#).

⁽³⁸⁾ CJUE, hotărârea din 4 octombrie 2018, [Nigyar Rauf Kaza Ahmedbekova și Rauf Emin Oqla Ahmedbekov/directorul adjunct al Agenției Naționale pentru Refugiați \(Zamestnik-predsedatel na Darzhavna agentsia za bezhantsite\)](#), cerere de decizie preliminară, cauza C-652/16, ECLI:EU:C:2018:801, punctul 87. Rezumat disponibil în [Baza de date privind jurisprudența a EUAA](#).

cel puțin un factor substanțial care a contribuit la persecuție ⁽³⁹⁾. De exemplu, opinia politică (imputată) poate fi legată de alte motive, cum ar fi următoarele:

- religia (de exemplu, asocierea activităților religioase cu activități de opoziție politică, apostazi văzuți ca amenințări la adresa regimului sau a valorilor fundamentale ale statului);
- originea etnică (de exemplu, asocierea cu preferințele politice);
- naționalitatea (de exemplu, atunci când un conflict între grupuri naționale este combinat cu mișcări politice, în special atunci când o mișcare politică este identificată cu o anumită naționalitate) ⁽⁴⁰⁾;
- apartenența la un anumit grup social ⁽⁴¹⁾ (de exemplu, faptul de a fi membru al unei familii care este catalogată din punct de vedere politic ca opunându-se autorităților sau ca având unii membri cunoscuți pentru opiniile lor politice împotriva regimului; organizațiile pentru drepturile persoanelor lesbiene, gay, bisexuale, transgen și intersexuale fiind percepute ca opunându-se guvernului).

2.4.3. Protecție în țara de origine

Următorul pas în analiza juridică este acela de a examina disponibilitatea protecției în țara de origine. Dacă protecția nu poate fi asigurată de agenții de protecție din zona de persecuție, se examinează posibilitatea unei API.

⁽³⁹⁾ Cu privire la pluralitatea motivelor de persecuție, vezi și Curtea Administrativă Supremă (Republica Cehă), hotărârea din 30 septembrie 2008, *SN/Ministerul de Interne*, 5 Azs 66/2008-70 [vezi [European Database of Asylum Law English summary](#) (Baza de date europeană a legislației în materie de azil, rezumat în limba engleză)].

⁽⁴⁰⁾ UNHCR, [Handbook on procedures and criteria for determining refugee status and guidelines on international protection under the 1951 Convention and the 1967 Protocol Relating to the Status of Refugees](#) (Manualul privind procedurile și criteriile pentru determinarea statutului de refugiat și Ghidul privind protecția internațională în baza Convenției din 1951 și a Protocolului din 1967 privind statutul refugiaților), aprilie 2019, HCR/1P/4/ENG/REV. 4, punctul 75.

⁽⁴¹⁾ Vezi și CJUE, hotărârea din 4 octombrie 2018, [Nigyar Rauf Kaza Ahmedbekova și Rauf Emin Ogla Ahmedbekov/Directorul adjunct al Agenției Naționale pentru Refugiați \(Zamestnik-predsedatel na Darzhavna agentsia za bezhantsite\)](#), cerere de decizie preliminară, cauza C-652/16, ECLI:EU:C:2018:801, punctul 90. Rezumat disponibil în [Baza de date privind jurisprudența a EUAA](#).

Articolul 7 din DCPI (reformată) – agenții de protecție

1. Protecția împotriva persecuției sau a vătămărilor grave poate fi asigurată numai:

(a) de stat sau

(b) de partide sau organizații, inclusiv organizații internaționale, care controlează statul sau o parte importantă din teritoriul acestuia,

cu condiția ca acestea să fie dispuse și în măsură să ofere protecție în conformitate cu alineatul (2).

2. O astfel de protecție împotriva persecuției sau a vătămărilor grave trebuie să fie efectivă și să nu aibă un caracter temporar. O astfel de protecție se acordă, în general, atunci când agenții [...] iau măsuri rezonabile pentru a împiedica persecuția sau vătămările grave, între altele, atunci când dispun de un sistem juridic eficient care să permită descoperirea, urmărirea penală și sancționarea acțiunilor ce constituie o persecuție sau o vătămare gravă și atunci când solicitantul are acces la o astfel de protecție.

3. Atunci când evaluează dacă o organizație internațională controlează un stat sau o parte importantă din teritoriul acestuia și oferă protecție în sensul alineatului (2), statele membre țin seama de orice orientări eventual furnizate prin actele relevante ale Uniunii.

Se constată adesea că, în cazurile în care persecuția se datorează opiniei politice a solicitantului, agentul de persecuție este statul. În aceste cazuri, protecția nu va fi, în principiu, disponibilă, deoarece se presupune că agenții guvernamentali operează pe întreg teritoriul țării.

Atunci când evaluează disponibilitatea protecției, ofițerii de decizie trebuie să țină cont de faptul că orice sprijin social și financiar oferit de actorii privați, cum ar fi familia sau clanul solicitantului, nu constituie protecție în conformitate cu articolul 8 din DCPI (reformată) ⁽⁴²⁾.

Situația din țara de origine este un aspect căruia ofițerul de decizie ar trebui să-i acorde întotdeauna atenția cuvenită, pentru a evalua în mod corect eficacitatea protecției. De exemplu, atunci când sunt implicate organizații politice puternice, acestea sunt considerate „actori privați”, dar este posibil ca statul să nu dispună de resursele necesare pentru a oferi o protecție eficace în sensul articolului 7 alineatul (2) din DCPI (reformată).

În cazul în care agentul de persecuție este statul, se presupune că nici API nu va fi disponibilă. În cazul în care se concluzionează că persecutorul este un actor privat, trebuie evaluate criteriile privind siguranța, călătoria, admiterea și caracterul rezonabil pentru a se stabili pe teritoriul API.

⁽⁴²⁾ CJUE, 20 ianuarie 2021, [Secretary of State for the Home Department \[UK\]/OA \(Somalia\)](#), C-255/19, EU:C:2021:36. Rezumat disponibil în [Baza de date privind jurisprudenta a EUAA](#).

Instrumentul EUAA aferent

Pentru aplicarea API, consultați EASO, [Ghid practic privind aplicarea alternativei de protecție în interiorul țării de origine](#), mai 2021.

Se subliniază faptul că legătura causală dintre opinia solicitantului și persecuția de care se teme acesta este stabilită atunci când statul nu dorește să protejeze solicitantul din cauza opiniei sale politice. Aceasta ar putea fi situația, de exemplu, dacă un solicitant, după ce a fost victima unei infracțiuni de drept comun, se adresează autorităților polițienești pentru sprijin și asistență, iar acestea refuză să i le acorde din cauza opiniei sale politice.

2.4.4. Act(e) care constituie un risc real de vătămare gravă

În cazurile în care nu este dovedită o legătură causală între opinia politică a solicitantului și persecuția de care acesta se teme, ofițerii de decizie trebuie să examineze dacă există alte motive de persecuție.

În caz contrar, următorul pas în analiza juridică este examinarea cererii de protecție subsidiară.

Articolul 15 din DCPI (reformată) precizează domeniul de aplicare al „vătărilor grave” care trebuie evaluate.

Instrumentul EUAA aferent

Pentru orientări suplimentare, consultați [Ghidul practic al EASO: Condițiile de obținere a statutului de protecție internațională](#), aprilie 2018, secțiunea „Protecție subsidiară”.

Idei principale de reținut

- În cazul cererilor legate de opiniile politice, va fi important să se exploreze esența personalității solicitantului. Acest lucru se face pentru a identifica trecutul solicitantului, situația personală și profilul politic al acestuia.
- Convingerea și motivația personală a solicitantului, cunoștințele sale despre contextul politic general și activitățile sale (aderarea oficială sau neoficială la o organizație politică) sunt aspecte care trebuie analizate. Rețineți că o opinie politică neexprimată este tot o opinie politică, chiar dacă este ascunsă.
- Pentru a evalua riscul, trebuie să luați în considerare toate faptele materiale acceptate, care vă oferă „profilul de risc” al solicitantului – profilul politic al acestuia, motivele pentru care i s-au imputat opinii politice (dacă acestea există), percepția și reacția agentului de persecuție față de aceste opinii (imputate) și orice probleme și/sau amenințări din trecut – luând în considerare, în același timp, situația personală care ar putea spori sau diminua riscul în cazul returnării. Toate acestea trebuie să fie examinate ținând cont de ITO relevante și actualizate. Atunci când analizați imputarea unei opinii politice, trebuie să colectați informații privind comportamentul solicitantului și circumstanțele aferente care au determinat autoritățile sau alți actori să îi impute o opinie politică, luând în considerare informațiile disponibile privind modelele de comportament ale agentului de persecuție și privind modul în care au fost tratate alte persoane aflate în situații similare.
- În cadrul analizei juridice, trebuie mai întâi să se evalueze dacă formele de exprimare și/sau acțiunile descrise de solicitant pot fi calificate drept opinii politice.
- Modul în care persecutorul percepe opinia politică a solicitantului și acțiunile întreprinse ca urmare a acestei percepții sunt factori importanți care trebuie luați în considerare la examinarea motivului persecuției.
- Legătura causală între opinia solicitantului și evenimentele de care se teme în momentul returnării nu este evidentă în toate cazurile. Rețineți că nu este necesar ca solicitantul să demonstreze intenția de persecuție a persecutorului.

3. Cereri de azil specifice bazate pe motivul opiniei politice

Acest capitol oferă îndrumări cu privire la modul de tratare a cererilor de azil specifice bazate pe opiniile politice, inclusiv exemple de teme care trebuie explorate în timpul examinării cazului ⁽⁴³⁾.

3.1. Serviciul militar

Este important de subliniat că statele au legitimitatea de a impune serviciul militar și, prin urmare, refuzul de a efectua serviciul militar nu constituie un motiv valabil pentru obținerea protecției internaționale. Este de competența statului să aplice pedepse pentru dezertare sau pentru sustragerea de la serviciul militar. Cu toate acestea, serviciul militar trebuie să aibă un temei juridic, să fie pus în aplicare într-un mod nearbitrar și nediscriminatoriu și să se bazeze pe nevoile și planurile militare. Orice pedeapsă pentru refuzul de a efectua serviciul militar ar trebui să fie nediscriminatorie, proporțională și prevăzută de lege. De asemenea, trebuie să existe posibilitatea de a contesta chemarea la serviciul militar în fața unei instanțe judecătorești ⁽⁴⁴⁾.

Ofițerii de decizie se pot confrunta cu cazuri în care refuzul de a efectua serviciul militar ar putea duce la persecuție sau la vătămări grave. Aceasta ar putea fi situația, de exemplu, în cazul în care persoanele care refuză să efectueze serviciul militar sunt supuse unui tratament inuman sau degradant, deoarece pedeapsa pentru refuzul de a efectua serviciul militar este disproporționată și/sau reprezintă o amenințare la adresa vieții, sau dacă nu se pune la dispoziție un serviciu alternativ pentru persoanele care obiectează pe motive de conștiință.

Scopul acestui capitol este de a evidenția legătura dintre refuzul de a efectua serviciul militar și motivul legat de opinia politică. În cazul refuzului de a efectua serviciul militar, opinia politică poate fi imputată, dar refuzul în sine poate constitui, de asemenea, o exprimare a opiniei

---

⁽⁴³⁾ Acest capitol își propune să descrie situații concrete din perspectiva temerii de persecuție pe motiv de opinie politică. Jurisprudența în materie de azil a CJUE sau a Curții Europene a Drepturilor Omului care este menționată în acest capitol este, prin urmare, cea care este disponibilă pentru motivul respectiv la momentul publicării acestui ghid. Puteți găsi jurisprudență suplimentară (națională) și/sau actualizată în [baza de date privind jurisprudența a EUAA](#) utilizând [funcția de căutare](#) și cuvântul-cheie „political opinion” (opinie politică).

⁽⁴⁴⁾ Vezi UNHCR, [Guidelines on International Protection No 10: Claims to refugee status related to military service within the context of Article 1A\(2\) of the 1951 Convention and/or the 1967 Protocol relating to the Status of Refugees](#) (Ghidul UNHCR privind protecția internațională nr. 10: Cererile de acordare a statutului de refugiat în legătură cu serviciul militar în contextul articolului 1 secțiunea A alineatul (2) din Convenția din 1951 privind statutul refugiaților și/sau al Protocolului din 1967 la aceasta), 12 noiembrie 2014, p. 2. În plus, în conformitate cu punctul 171 din [Manualul UNHCR referitor la proceduri și criterii de determinare a statutului de refugiat în baza Convenției din 1951 și a Protocolului din 1967 privind statutul refugiaților](#), HCR/IP/4/Eng/REV.1, reeditat, Geneva, ianuarie 1992,

punctul 171. Chiar dacă este reală, nu orice convingere constituie un motiv suficient pentru a solicita acordarea statutului de refugiat în urma dezertării sau a neprezentării la încorporare. Nu este suficient ca o persoană să fie în dezacord cu guvernul său în privința justificării politice privind o anumită acțiune militară. Totuși, în cazul în care tipul de acțiune militară cu care o persoană nu vrea să se asocieze este condamnat de comunitatea internațională ca fiind contrar regulilor elementare de comportament uman, pedeapsa pentru dezertare sau neprezentarea la încorporare poate, în lumina celorlalte criterii ale definiției, să fie considerată persecuție în sine.

politice. Acest lucru se poate întâmpla dacă solicitantul se opune utilizării forței militare sau mijloacelor și metodelor agenților guvernamentali sau se opune direct politicii guvernului.

3.1.1. Terminologie relevantă

Înainte de a sublinia elementele-cheie care trebuie luate în considerare când se examinează cererile referitoare la serviciul militar, este important să menționăm terminologia relevantă pe această temă.

- **Serviciu militar:** serviciul sau actele îndeplinite în serviciul forțelor armate ale unui stat. Acesta poate fi efectuat pe timp de pace sau în timpul unui conflict armat. Poate fi rezultatul unei intrări voluntare în armată sau se poate baza pe o recrutare obligatorie. Agenții neguvernamentali nu pot impune recrutarea militară.
- **Serviciu alternativ:** serviciul efectuat de persoanele care obiectează pe motive de conștiință ca substitut al recrutării în forțele armate ale statului. Serviciul alternativ poate lua forma unui serviciu civil în afara forțelor armate (de exemplu, într-o unitate de sănătate publică, muncă voluntară pentru o instituție caritabilă) sau a unui rol necombatant în cadrul armatei (de exemplu, un post de bucătar sau lucrător de birou).
- **Neprezentare la încorporare:** când un civil nu se înregistrează în vederea îndeplinirii serviciului militar obligatoriu sau nu respectă o cerere de recrutare pentru serviciul militar obligatoriu.
- **Dezertare:** când un soldat care servește în cadrul forțelor armate își părăsește postul sau funcția militară fără permisie sau se împotrivește chemării pentru a-și îndeplini obligațiile militare.
- **Dezertare:** când un soldat care servește în cadrul forțelor armate își părăsește postul sau funcția militară fără permisie sau se împotrivește chemării pentru a-și îndeplini obligațiile militare.

3.1.2. Persecuția din motive de opinie politică (imputată) în contextul serviciului militar

Există mai multe circumstanțe în care refuzul de a îndeplini serviciul militar poate duce la persecuție din motive de opinie politică (imputată).

- **Obiecția pe motive de conștiință** Lipsa recunoașterii obiecției pe motive de conștiință și lipsa opțiunii de a participa la o formă alternativă de serviciu poate fi considerată, în sine, pentru persoanele care obiectează pe motive de conștiință, o încălcare gravă a

drepturilor omului, care ar echivala cu persecuția ⁽⁴⁵⁾. Un exemplu relevant ar putea fi cel al unui pacifist care refuză să efectueze serviciul militar din motive de conștiință într-o țară în care nu există nicio recunoaștere sau niciun proces de dobândire a statutului de persoană care obiectează pe motive de conștiință și nici opțiunea unui serviciu alternativ.

- **Discriminare și/sau rele tratamente** în timpul serviciului militar. Uneori, solicitanții s-au confruntat cu discriminare și rele tratamente în timpul serviciului militar. Aceasta poate fi situația persoanelor care au opinii contrare cu privire la politicile guvernamentale, care pot fi supuse discriminării și relexor tratamente din cauza opiniei lor politice. Un alt exemplu relevant este cel al recruților din anumite localități care sunt detașați pe front într-un ritm disproporționat la scurt timp după înrolare și cu o pregătire minimă de luptă, ca formă de pedeapsă pentru lipsa loialității față de regim manifestată de anumite grupuri din partea de țară din care provin acești recruți.
- **Pedeapsă disproporționată și/sau arbitrară** a dezertorului sau a celui ce nu se prezintă la încorporare, din cauza opiniei politice a acestuia. În unele cazuri, pedeapsa aplicată solicitanților care refuză să îndeplinească serviciul militar este disproporționată sau aplicată în mod arbitrar din cauza opiniei sau a contextului politic (perceput) al solicitantului.
- **Urmărirea penală sau impunerea de sancțiuni în cazul refuzului de a efectua serviciul militar în situații de conflict, atunci când serviciul militar ar presupune comiterea unor infracțiuni sau îndeplinirea unor acte care intră sub incidența motivelor de excludere** prevăzute la articolul 12 alineatul (2) din DCPI (reformată). În conformitate cu articolul 9 alineatul (2) litera (e) din DCPI (reformată), un act de persecuție poate lua forma urmăririi penale sau a sancțiunilor în cazul refuzului de a efectua serviciul militar în situații de conflict, atunci când serviciul militar ar presupune comiterea unor infracțiuni sau îndeplinirea unor acte care intră sub incidența motivelor de excludere. Exemple relevante pot fi legate de neprezentarea la încorporare și dezertarea în timpul războiului civil ⁽⁴⁶⁾.

⁽⁴⁵⁾ În hotărârea din 7 iulie 2011 a Curții Europene a Drepturilor Omului, [Bayatyan/Armenia](#), 23459/03, ECLI:CE:ECHR:2011:0707JUD002345903, punctul 110, instanța a arătat că: *articolul 9 [din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale] nu menționează în mod expres dreptul la obiecție pe motive de conștiință. Aceasta consideră totuși că refuzul serviciului militar, atunci când este motivat de un conflict grav și insurmontabil între obligația de a servi în armată și conștiința unei persoane sau convingerile sale sincere și profunde, de natură religioasă sau de altă natură, constituie o convingere ce atinge un grad suficient de forță, de seriozitate, de coerență și de importanță pentru a antrena aplicarea garanțiilor articolului 9.*

⁽⁴⁶⁾ Motivul legat de opiniile politice poate fi relevant și în alte cazuri [vezi UNHCR, [Guidelines on International Protection No 10](#) (Ghidul UNHCR privind protecția internațională nr. 10), punctele 53 și 54], de exemplu, dacă un soldat ia cunoștință de activități infracționale (vezi și secțiunea 3.4. [3.4](#)) și în cazurile în care motivul legat de opiniile politice poate fi aplicabil membrilor familiei unei persoane care obiectează pe motive de conștiință, a unei persoane care nu s-a prezentat la încorporare sau a unui dezertor care este identificat ca având o loialitate față de o anumită cauză politică (vezi și secțiunea [3.2](#)).

Articolul 9 alineatul (2) litera (e) din DCPI (reformată) – acte de persecuție

2. Actele de persecuție, în sensul alineatului (1), pot lua, printre altele, următoarele forme:

[...]

urmărirea penală sau sancțiuni în cazul refuzului de a efectua serviciul militar în situații de conflict, atunci când serviciul militar ar presupune comiterea unor infracțiuni sau îndeplinirea unor acte care intră sub incidența motivelor de excludere prevăzute la articolul 12 alineatul (2);

3.1.3. Teme de explorat în cadrul interviului personal

În examinarea cererilor legate de refuzul de a efectua serviciul militar sunt esențiale următoarele elemente:

(a) Clarificați situația solicitantului

Exemple de teme de explorat legate de situația solicitantului în ceea ce privește statutul militar al acestuia

- Identificați statutul exact al solicitantului în ceea ce privește serviciul militar (eligibil pentru recrutare/neprezentat la încorporare/dezertor).
- Este necesară o pregătire prealabilă bazată pe ITO relevante, care poate include următoarele:
  - cadrul juridic care reglementează serviciul militar în țara în cauză;
  - pedepsele pentru refuzul de a efectua serviciul militar;
  - **existența și relevanța acordurilor** pentru persoanele care obiectează pe motive de conștiință;
  - existența unei forme alternative de efectuare a serviciului;
  - posibilitatea de a beneficia de scutiri sau amânări și procedura de solicitare a acestora;
  - condițiile și tratamentul la care sunt supuși recruții pentru serviciul militar și durata serviciului militar obligatoriu;
  - posibile aspecte discriminatorii ale legii și ale aplicării acesteia în ceea ce privește disidenții politici;
  - consecințele evitării neprezentării la încorporare/dezertării și percepția agenților statului asupra celor care refuză să îndeplinească serviciul militar;
  - existența și natura conflictului în țara sau regiunea în cauză, dacă este cazul.

(b) Documentele relevante prezentate de solicitant cu privire la serviciul militar**Exemple de teme care trebuie explorate în legătură cu documentele depuse de solicitant**

- **Verificați dacă solicitantul poate furniza documente specifice, de exemplu, o scrisoare care să ateste că a fost recrutat și convocat la serviciul militar sau, în cazul rezerviștilor, listele de rezervă.**
- Verificați dacă așteptările privind documentele legate de serviciul militar sunt legate de situația de la nivel național. Ofițerul de decizie trebuie să cunoască procedurile relevante, de exemplu:
  - **etapele pentru recrutare;**
  - **condițiile de scutire de la efectuarea serviciului militar;**
  - **notificările primite de autorități.**

(c) Activitățile și funcțiile solicitantului în timpul serviciului militar (dacă l-a efectuat în cadrul armatei)**Exemple de teme de explorat privind activitățile și/sau funcțiile solicitantului în timpul serviciului militar**

- Unde a efectuat serviciul militar solicitantul și cât timp [de exemplu, în ce ramură a forțelor armate (armată, forțele aeriene, forțele navale) a servit solicitantul și în ce divizie/batalion/brigadă/unitate]?
- **Ce funcții/grade a deținut consecutiv solicitantul (de exemplu, unde erau situate taberele sau centrele de pregătire în care a fost repartizat)?**
- Ce cursuri de formare a urmat solicitantul?
- Care au fost sarcinile și îndatoririle succesive ale solicitantului **(de exemplu, sarcinile unității și ale solicitantului, armele folosite, manevrele la care a participat)?**
- Examinarea eventualelor documente (de exemplu, comunicare oficială sau livret militar).

La explorarea temelor de mai sus:

- țineți cont de faptul că situația solicitantului, de exemplu, faptul că a deținut anterior o funcție centrală și apoi a dezertat, poate fi o circumstanță care are un impact asupra riscului în unele cazuri;
- fiți atenți la posibii factori declanșatori ai excluderii ⁽⁴⁷⁾.

⁽⁴⁷⁾ Pentru mai multe informații despre motivele de excludere și despre interviul cu accent pe excludere, consultați [Ghidul practic al EASO: Excluderea](#), capitolul 4, ianuarie 2017.

(d) Obiecția la efectuarea serviciului militar și motivele acesteia

Exemple de teme de explorat privind o posibilă obiecție față de serviciul militar și motivele acesteia

- Verificați dacă solicitantul se opune serviciului militar și de ce.
  - Solicitantul se opune serviciului militar în general sau obiecția sa este relevantă doar pentru operațiunile militare specifice la care solicitantului i se va cere (probabil) să participe?
  - Când a luat solicitantul această decizie, care a fost contextul și cum s-a ajuns la această decizie?
  - Se referă obiecția la existența unor conflicte ilegale, inclusiv la metodele de război și/sau la încălcarea drepturilor omului?
  - Există posibilitatea ca solicitantul să fie implicat în acte care pot fi excluse în contextul unui conflict?
  - Se teme solicitantul de discriminare și/sau de rele tratamente în timpul serviciului militar?
- Verificați dacă aceste motive decurg din opinia politică a solicitantului.
  - Se teme solicitantul de rele tratamente sau de discriminare din cauza opiniei sale politice?
  - Refuză solicitantul să ia parte la un război civil?
  - Solicitantul invocă obiecția pe motive de conștiință legată de convingerile sale politice?

Atunci când explorați temele de mai sus, nu uitați că, în unele cazuri, opinia politică a solicitantului nu va fi reală, ci imputată de stat. Acest lucru se poate întâmpla în cazul în care ITO indică faptul că regimul îi consideră pe cei care refuză serviciul militar drept disidenți politici sau în țările aflate în război civil sau cu regimuri autoritare.

(e) Reacția autorităților la refuzul de a efectua serviciul militar

Exemple de teme de explorat privind reacția autorităților

- Solicitantul a fost abordat de autorități din cauza refuzului său de a efectua serviciul militar?
- Solicitantul a fost amenințat de autorități din cauza obiecției sale privind serviciul militar?
- După dezertare sau neprezentare la încorporare, a fost trimisă o notificare/ scrisoare solicitantului?
  - Dacă da, ce conținea aceasta? Autoritățile au contactat solicitantul prin alte mijloace? Dacă da, în ce mod sau prin ce metode de recrutare?

(f) Cunoașterea de către autorități a opiniei politice a solicitantului**Exemple de teme de explorat privind cunoașterea de către autorități a posibilei opinii politice a solicitantului**

- Există incidente care evidențiază faptul că autoritățile sunt la curent cu opinia politică a solicitantului?
- Au existat trimiteri explicite la opinia politică (imputată) a solicitantului de către autorități?
- Au existat amenințări la adresa solicitantului folosind insinuări politice?
- **Solicitantul și-a exprimat opinia politică în alte cazuri din trecut?**
- **Solicitantul a fost implicat în activități politice împotriva regimului în trecut, dezvăluindu-și astfel opoziția autorităților?**
- Există indicii că autoritățile îi consideră opozanți politici pe cei care nu se prezintă la încorporare și pe dezertori?

(g) Condițiile existente pentru serviciul militar**Exemple de teme de explorat privind situațiile și condițiile la care ar fi expus solicitantul în timpul serviciului militar**

- Există posibilitatea unei amenințări la adresa vieții sau a libertății?
- Există un risc de săvârșire a unor acte de excludere în timpul conflictului?
- Există un risc de încălcare a drepturilor omului (de exemplu, muncă forțată, abuz sexual)?
- Există un risc de urmărire penală și de pedeapsă disproporționată?
- Există un risc de rele tratamente și/sau măsuri discriminatorii?
- Cum sunt tratate persoanele aflate într-o situație similară cu cea a solicitantului în timpul serviciului militar?
- Explorarea posibilelor consecințe indirecte care ar putea fi provocate de agenții nemilitari și neguvernamentali, de exemplu:
  - violență fizică, discriminare gravă și/sau hărțuire din partea comunității sau alte forme de represalii punitive pentru neprezentarea la încorporare sau dezertare (de exemplu, suspendarea drepturilor de a deține terenuri, de a se înscrie la școală sau la universitate sau de a avea acces la servicii sociale).
- În cazul în care există un conflict în desfășurare în țară, explorați natura și caracteristicile acestui conflict, metodele de război aplicate și posibilele încălcări ale drepturilor omului sau riscul de a comite acte care pot fi excluse în timpul serviciului militar. Pregătirea prealabilă prin cercetarea ITO relevante este esențială.

3.1.4. Analiza juridică

În urma examinării temelor menționate mai sus, ofițerii de decizie pot continua să evalueze dacă solicitantul are o teamă bine întemeiată cu privire la consecințele preconizate ca urmare a refuzului de a efectua serviciul militar și dacă aceste consecințe ating pragul de persecuție.

Următorul pas este de a stabili motivul pentru care a avut loc persecuția, fie că a fost din cauza opiniei politice (imputate), a unui motiv (a altor motive) sau a unei combinații de opinie politică (imputată) și alt(e) motiv(e) (pentru mai multe detalii, vezi secțiunea [Analiza juridică](#)).

În acest caz, trebuie să se demonstreze existența unei conexiuni între cel puțin unul dintre motivele de persecuție și consecințele de care se teme ca urmare a refuzului de a efectua serviciul militar. Rețineți că, în contextul unui război civil, există prezumția că refuzul de a efectua serviciul militar în condițiile articolului 9 alineatul (2) litera (e) din DCPI (reformată) se referă la unul dintre motivele persecuției astfel cum sunt acestea definite în DCPI (reformată). În acest context, este de competența autorităților naționale să verifice plauzibilitatea conexiunii dintre motivele persecuției și urmărirea penală și pedeapsa aplicată. Vezi și rezumatul hotărârii CJUE *EZ/Bundesrepublik Deutschland* la sfârșitul acestei secțiuni.

Este important de reținut că, în multe situații, refuzul de a efectua serviciul militar poate fi legat și de exprimarea convingerilor religioase sau poate fi motivat de apartenența la un anumit grup social, în cazul în care actele de persecuție ar fi legate de aceleași motive ⁽⁴⁸⁾.

Teama de persecuție bine întemeiată se poate baza în mod direct pe rasa solicitantului, de exemplu, atunci când recruții dintr-un anumit grup rasial se confruntă cu condiții mai dure decât alți recruți sau sunt singurii care fac obiectul recrutării. În mod similar, copiii se pot confrunța cu recrutarea forțată pentru că fac parte dintr-un grup etnic vizat ⁽⁴⁹⁾.

Instrumentul EUAA aferent

Consultați EUAA, [Ghidul practic privind intervierea solicitanților cu cereri de azil bazate pe religie](#), 2022, secțiunea 4.4. „Obiecția pe motive de conștiință religioase”. Această secțiune a ghidului se referă la cererile de protecție internațională motivate de refuzul de a îndeplini obligațiile militare în țara de origine din cauza obiecției pe motive de conștiință religioase.

CJUE, 2020, *EZ/Bundesrepublik Deutschland*, rezumat al punctelor 26-61 ⁽⁵⁰⁾

În cadrul unei cereri de decizie preliminară, CJUE i s-a solicitat să interpreteze articolul 9 alineatul (2) litera (e) și articolul 9 alineatul (3) din DCPI (reformată), care include, printre posibilele acte de persecuție, „urmărirea penală sau sancțiuni în cazul refuzului de a efectua serviciul militar în situații de conflict, atunci când serviciul militar ar presupune comiterea unor infracțiuni sau îndeplinirea unor acte care intră sub incidența motivelor de excludere prevăzute la articolul 12 alineatul (2)”.

⁽⁴⁸⁾ CJUE, hotărârea din 19 noiembrie 2020, [EZ/Bundesrepublik Deutschland](#), C-238/19, ECLI:EU:C:2020:945, punctele 26-61. Rezumat disponibil în [Baza de date privind jurisprudența a EUAA](#), punctul 47.

⁽⁴⁹⁾ UNHCR, [Guidelines on International Protection No 10](#) (Ghidul privind protecția internațională nr. 10), 12 noiembrie 2014, p. 11.

⁽⁵⁰⁾ CJUE, hotărârea din 19 noiembrie 2020, [EZ/Bundesrepublik Deutschland](#), C-238/19, ECLI:EU:C:2020:945, punctele 26-61. Rezumat disponibil în [Baza de date privind jurisprudența a EUAA](#).

Acest rezumat al hotărârii este redactat sub forma unor principii desprinse din hotărâre.

EZ este un cetățean sirian care a părăsit Siria în 2014 pentru a evita să-și îndeplinească serviciul militar, deoarece se teme să ia parte la războiul civil. El a depus o cerere de protecție internațională în 2016 pe baza acestui motiv.

Pentru aplicarea articolului 9 alineatul (2) litera (e) din DCPI (reformată) trebuie îndeplinite următoarele criterii.

- **Persecuția trebuie să rezulte din refuzul de a îndeplini serviciul militar.** În consecință, acest refuz trebuie să fie **singurul mijloc de a evita participarea la infracțiunile** menționate la articolul 12 alineatul (2) litera (a) (punctele 26-32).
  - Dacă solicitantul ar fi putut **să recurgă la o procedură** având ca obiect obținerea statutului de persoană care obiectează pe motive de conștiință, dar nu a făcut-o, cu excepția cazului în care această procedură nu i-a fost disponibilă, **acest lucru ar exclude protecția prevăzută la** articolul 9 alineatul (2) litera (e).
  - **Dacă nu există o procedură** pentru a refuza să îndeplinească serviciul militar, **nu se poate cere** persoanei care face obiecția **să își formalizeze refuzul** cu o anumită procedură. Având în vedere natura ilegală a refuzului, precum și urmărirea penală și pedeapsa la care ar putea fi expus solicitantul, ar fi nerezonabil să se aștepte ca acesta să își exprime refuzul în fața autorităților.
  - Trebuie stabilit că există **un refuz efectiv** de a efectua serviciul militar. Acest lucru trebuie evaluat luând în considerare toate faptele relevante (ITO, declarațiile și documentele relevante prezentate de solicitant, poziția individuală a solicitantului și situația personală).
- Este **de competența autorităților naționale să evalueze dacă efectuarea serviciului militar ar duce în mod necesar, sau cel puțin foarte probabil, la comiterea** de către solicitant **a unor acte care pot fi excluse**, astfel cum se menționează la articolul 12 alineatul (2); acest lucru este valabil și în cazul în care solicitantul nu cunoaște viitorul domeniu militar în care va fi utilizat (punctele 33-38).
  - Această evaluare trebuie să se bazeze pe toate **probele relevante** (ITO la momentul luării deciziei, poziția individuală și situația personală a solicitantului).
  - Această evaluare trebuie să stabilească dacă **situația generală** face credibilă posibilitatea ca astfel de infracțiuni să fie comise.
  - **Participarea indirectă** la săvârșirea unor astfel de infracțiuni (de exemplu, prin sprijin logistic sau tehnic, în loc să facă parte din trupele de luptă) nu exclude, în principiu, aplicarea articolului 9 alineatul (2) litera (e).
  - Ar trebui să se presupună, în contextul **unui război civil total** caracterizat prin comiterea repetată și sistematică a unor crime de război, a unor crime împotriva umanității sau a altor infracțiuni enumerate la articolul 12

alineatul (2) din DCPI (reformată) ⁽⁵¹⁾, de către armată, folosind recruți, că îndeplinirea serviciului militar va însemna comiterea unor astfel de infracțiuni, în mod direct sau indirect, indiferent de domeniul militar al solicitantului.

- Trebuie să existe o **conexiune între motivele persecuției și actele de persecuție** enumerate la articolul 9 alineatul (2) litera (e) (punctele 45-61).
- Există o **prezumție puternică de conexiune** cu unul dintre cele cinci motive de persecuție, astfel cum sunt definite la articolul 2 litera (d), atunci când solicitantul se teme de urmărirea penală sau de pedeapsa pentru refuzul de a îndeplini serviciul militar, în cazul în care îndeplinirea serviciului militar ar include comiterea de crime de război și crime împotriva umanității (punctele 57-61).

Această prezumție puternică se bazează pe faptul că:

refuzul de a efectua serviciul militar, în special atunci când acesta este pasibil de sancțiuni severe, permite să se presupună existența unui puternic conflict de valori și de opinii politice sau religioase între persoana interesată și autoritățile țării de origine.

[...]

[În contextul unui conflict armat, în special al unui război civil, și în lipsa posibilității legale de a se sustrage de la obligațiile militare, este foarte probabil ca refuzul de a efectua serviciul militar să fie interpretat de autorități ca un act de opoziție politică, independent de motivațiile personale, eventual mai complexe, ale persoanei interesate ⁽⁵²⁾.

- Nu este sarcina solicitantului să dovedească această conexiune, ci **revine autorităților naționale competente sarcina de a aprecia**, având în vedere ansamblul împrejurărilor prezentate de solicitantul de protecție internațională, **caracterul plauzibil al acestei conexiuni** (punctele 54-56).

⁽⁵¹⁾ Articolul 12 alineatul (2) din DCPI (reformată):

2. Orice resortisant al unei țări terțe sau orice apatrid este exclus de la recunoașterea statutului de refugiat atunci când există motive întemeiate pentru a crede că:

- a comis o infracțiune împotriva păcii, o crimă de război sau o crimă împotriva umanității în sensul instrumentelor internaționale elaborate pentru a prevedea dispoziții privind astfel de infracțiuni;
- a comis o infracțiune gravă de drept comun în afara țării de refugiere înainte de a fi admis ca refugiat și anume înainte de data obținerii permisului de ședere eliberat pe baza statutului de refugiat; acțiunile deosebit de crude, chiar dacă sunt comise într-un scop pretins politic, pot primi calificativul de infracțiuni grave de drept comun;
- s-a făcut vinovat de acte contrare scopurilor și principiilor Organizației Națiunilor Unite prevăzute de preambul și la articolele 1 și 2 din Carta Organizației Națiunilor Unite.

⁽⁵²⁾ CJUE, hotărârea din 19 noiembrie 2020, [EZ/Bundesrepublik Deutschland](#), C-238/19, ECLI:EU:C:2020:945, punctele 49 și 50. Rezumat disponibil în [Baza de date privind jurisprudența a EUAA](#).

3.2. Membrii familiei

Unul dintre cele mai frecvente profiluri ale opiniei politice imputate este acela că solicitantul este expus riscului de persecuție sau de vătămare gravă deoarece unul dintre membrii familiei sale este activ din punct de vedere politic.

În această situație concretă, trebuie să analizăm activitățile familiei (extinse) și riscurile pe care aceste activități le pot crea pentru alți membri ai familiei.

3.2.1. Teama de persecuție bazată pe relațiile de familie

În cazul în care solicitantul are un membru de familie prezent în țara de azil și autoritatea decizională a stabilit – sau solicitantul a declarat – că acest membru de familie are o teamă de persecuție bine întemeiată, atunci poate fi necesar să se examineze dacă, în funcție de situația individuală, solicitantul este expus la amenințarea de persecuție din cauza legăturii de familie cu persoana aflată în situație de risc ⁽⁵³⁾. Cu alte cuvinte, atunci când membrii unei familii au solicitat protecție internațională în țara de azil și unul dintre aceștia este recunoscut ca beneficiar din cauza activității sale politice sau a opiniei politice declarate, atunci autoritatea decizională ar putea fi nevoită să examineze dacă și ceilalți membri ai familiei sunt în pericol în țara de origine din cauza legăturii de familie pe care o au cu beneficiarul. În această situație, legătura de familie în sine creează o teamă pentru un solicitant, care trebuie să fie diferită de situația în care toți membrii familiei au fost vizați pentru activitatea lor politică.

În practică, accesul la informații în aceste cazuri este destul de simplu, deoarece o mare parte din informațiile necesare pentru a stabili legătura și nevoile de protecție ale solicitantului există în dosarul cazului membrului de familie care este deja beneficiar ca urmare a activității sale ⁽⁵⁴⁾. În acest caz, veți verifica informațiile împreună cu solicitantul și veți proceda la o examinare aprofundată a cazului acestuia, pentru a evalua dacă solicitantul este expus la riscuri și din cauza conexiunii sale cu beneficiarul. Acest lucru este valabil mai ales în cazul în care solicitantul și beneficiarul sunt membri ai aceleiași familii nucleare.

Nu uitați – copiii sau chiar soțul/soția este posibil să nu fie întotdeauna (pe deplin) conștienți de riscul la care se pot expune. În aceste cazuri, va trebui să analizați riscul la care sunt expuși membrii familiei, începând cu declarațiile solicitantului principal.

De obicei, membrii familiei care ar putea fi expuși riscului de persecuție sau de vătămare gravă din cauza activității politice a unui alt membru al familiei respective sunt membrii familiei nucleare, adică soția sau soțul și copiii. Cu toate acestea, riscul nu este neapărat limitat la membrii familiei nucleare. Membrii familiei extinse care au o conexiune/relație strânsă cu membrul activ politic pot fi, de asemenea, expuși riscului. De exemplu, frații adulți care locuiesc împreună, copiii adulți care locuiesc cu părinții lor, un adult care locuiește cu familia soțului/soției, rude care au aceeași afacere sau membri ai familiei extinse care împărtășesc aceleași interese și activități.

⁽⁵³⁾ Vezi considerentul 36 din DCPI (reformată): „Membrii de familie, numai din cauza legăturii cu refugiatul, riscă, în general, să fie expuși la acte de persecuție care pot justifica acordarea statutului de refugiat.”; CJUE, hotărârea din 4 octombrie 2018, [Niqyar Rauf Kaza Ahmedbekova, Rauf Emin Ogla Ahmedbekov/Directorul adjunct al Agenției Naționale pentru Refugiați \(Zamestnik-predsdatel na Darzhavna agentsia za bezhantsite\)](#), C-652/16, ECLI:EU:C:2018:801, punctul 50.

⁽⁵⁴⁾ Pentru problema accesului la dosarele membrilor familiei, consultați [Ghidul practic al EASO: Evaluarea probelor](#), martie 2015 (actualizare în curs de publicare).

Dacă solicitantul face parte din familia extinsă a beneficiarului și legătura este mai puțin directă decât în cazul membrilor familiei nucleare, este totuși necesar să se identifice și să se evalueze riscul posibil pentru solicitant din cauza legăturii de familie. Dosarul beneficiarului, cu toate informațiile care vor sprijini evaluarea, ar trebui să fie disponibil și accesibil, iar cazurile ar putea fi, de asemenea, conexe, în funcție de practicile naționale.

Țineți cont de faptul că și copiii pot fi activi din punct de vedere politic și pot avea anumite opinii politice, independent de adulți, și că acest lucru îi poate expune la riscul de persecuție. Măsura în care copiii pot fi trași la răspundere va diferi în funcție de contextul cultural din țara de origine și de vârsta copilului. De exemplu, nu este neobișnuit ca mișcările de eliberare națională sau de protest să fie conduse de studenți activiști, inclusiv școlari. În acest caz, părinții sau alți membri ai familiei ar putea fi expuși riscului din cauza legăturii lor cu copilul activ din punct de vedere politic.

În unele cazuri, este posibil ca membrul familiei care este activ politic să nu se afle în țara de azil. În aceste cazuri, este posibil ca riscurile la care este expus solicitantul să nu fie atât de ușor de identificat sau să nu fie direct legate de riscurile la care este expus membrul familiei. Cu toate acestea, riscul în aceste cazuri poate fi la fel de real. Pentru această situație, este important să se cerceteze, în cadrul interviului personal, dacă există membri ai familiei (extinse) care sunt activi din punct de vedere politic și să se evalueze impactul posibil asupra solicitantului, ținând cont de ITO relevante.

3.2.2. Teme de explorat în cadrul interviului personal

În toate cazurile de mai sus, este important să se fi colectat informații specifice pentru a putea evalua dacă legătura cu membrul de familie ar putea pune solicitantul în pericol. Mai jos este o listă cu exemple de teme pe care trebuie să le explorați în cadrul interviului personal și să le aveți în vedere pentru evaluarea dumneavoastră.

Exemple de teme de explorat în cadrul interviului personal

- Profilul membrului de familie care este sau a fost activ din punct de vedere politic. Care sunt mai exact activitățile în care este sau a fost implicat sau opiniile pe care le-a exprimat, nivelul său de implicare și vizibilitatea sa?
- Actele de persecuție sau vătămările grave la care a fost deja supus membrul de familie activ din punct de vedere politic. Ce anume s-a întâmplat cu acesta? Au existat amenințări, maltratări, acte de violență sau alte acte care ar putea fi considerate persecuții împotriva sa?
- Relația și legătura dintre solicitant și membrul de familie care a fost sau este amenințat să fie supus unor acte de persecuție sau vătămări grave. Solicitantul aparține familiei nucleare sau familiei extinse? Cât de apropiat este de familie? Mai păstrează (încă) legătura?
- Care sunt cunoștințele solicitantului cu privire la acest membru al familiei și activitățile sale?
- În funcție de țara de origine, pot fi disponibile documente justificative ca probe ale legăturii de familie.
- Profilul și statutul agentului de persecuție. Este statul sau un agent privat? Cât de puternic este? Ar putea ajunge la solicitant? Care este relația dintre acest agent de persecuție și solicitant?
  - Dacă agentul de persecuție este statul, este mai probabil ca membrii familiei să fie monitorizați și persecutați. În cazul actorilor privați/organizațiilor private, este important să se evalueze rolul și puterea pe care le au în societate și, în special, relația pe care o dezvoltă cu autoritățile.
- Există indicii că agentul de persecuție (potențial) îl percepe pe solicitant (sau pe familia acestuia) ca pe un opozant politic sau o amenințare?
- Posibile amenințări, acte de violență sau alte acte care ar putea constitui persecuție, pe care solicitantul însuși le-ar fi suferit. În acest caz, există un indiciu puternic că legătura de rudenie ar putea să provoace riscuri și pentru solicitant în viitor.
- Dacă alți membri ai familiei nucleare sau extinse au fost supuși la amenințări, acte de violență sau alte acte care ar putea fi considerate persecuție. În acest caz, există un indiciu că acest lucru s-ar putea întâmpla și altor membri ai familiei ⁽⁵⁵⁾. Agenții de persecuție vizează și membrii familiei în cazuri care nu au legătură cu solicitantul și familia acestuia?

De asemenea, este important de reținut că o legătură de familie cu o persoană activă din punct de vedere politic poate crește riscul unui solicitant care are propriile opinii și activități.

⁽⁵⁵⁾ Vezi și UNHCR, [Handbook on procedures and criteria for determining refugee status and guidelines on international protection under the 1951 Convention and the 1967 Protocol Relating to the Status of Refugees](#) (Manualul privind procedurile și criteriile pentru determinarea statutului de refugiat și Ghidul privind protecția internațională în baza Convenției din 1951 și a Protocolului din 1967 privind statutul refugiaților), 2019, HCR/1P/4/ENG/REV. 4, punctul 43. „Aceste considerații nu trebuie să se bazeze neapărat pe experiența personală a solicitantului. Ceea ce s-a întâmplat, de exemplu, cu prietenii și rudele sale și cu alți membri ai aceluiași grup rasial sau social poate arăta că este bine întemeiată teama sa că, mai devreme sau mai târziu, va deveni și el o victimă a persecuției.”

Solicitantul poate avea un nivel mai scăzut de implicare, dar poate atrage totuși un nivel ridicat de vizibilitate datorită relațiilor de familie. În aceste cazuri, contextul familial poate crește riscul de persecuție.

3.2.3. Informații relevante privind țara de origine

Un element esențial pentru evaluarea dumneavoastră este reprezentat de ITO fiabile, exacte și actualizate. ITO vă pot ajuta să înțelegeți ce tip de probe pot fi așteptate pentru a justifica legătura de familie (de exemplu, dacă țara are un sistem administrativ avansat care emite documente, cum ar fi documente privind componența familiei).

Aprofundându-vă evaluarea, ați putea găsi informații despre modul în care sunt tratați membrii familiei persoanelor active din punct de vedere politic. În special, vă puteți aștepta să găsiți informații relevante în cazul în care agentul de persecuție este reprezentat de stat sau de organizațiile cunoscute. Acest lucru ar putea fi mai dificil dacă actorii sunt persoane fizice. Bineînțeles, acest lucru depinde întotdeauna de activitățile la care participă persoana activă din punct de vedere politic și de rolul pe care îl joacă în țară și în mediul său politic. În orice caz, ITO pot oferi contextul situației pe care o evaluați. Probele ce țin de ITO trebuie să fie combinate cu probele furnizate de solicitant (documente, alte probe) pentru a se ajunge la o concluzie.

3.2.4. Motivele persecuției

În cazul în care s-a stabilit că teama de persecuție bine întemeiată a solicitantului se datorează legăturii cu membrul activ politic al familiei, atunci este foarte probabil ca motivul acestei persecuții să fie opinia politică.

În afară de opinia politică, motivul persecuției ar putea fi considerat a fi și apartenența la un anumit grup social. În acest caz, membrii unei anumite familii (bine cunoscute) ar putea constitui un anumit grup social dacă îndeplinesc condițiile prevăzute de DCPI (reformată). Aceasta poate fi situația în special în cazul familiilor mai mari, ai căror membri au caracteristici sau convingeri fundamentale similare, legate, de exemplu, de contextul lor politic, și care sunt percepute de societatea în ansamblu ca fiind diferite. În unele țări, doar numele de familie poate duce la atribuirea unor caracteristici, opinii și atitudini specifice persoanei respective. Prin urmare, s-ar putea aplica apartenența la un anumit grup social și ar putea exista o suprapunere între opinia politică și apartenența la un anumit grup social, sau ambele motive ar putea fi în egală măsură aplicabile ⁽⁵⁶⁾.

3.3. Opinii politice imputate din cauza unei șederi (neregulamentare) în străinătate

Una dintre situațiile specifice de imputare a opiniei politice este legată de riscul cu care s-ar putea confrunta solicitanții în momentul returnării în țara de origine din cauza unei plecări (neregulamentare) din țara de origine și a unei șederi (neregulamentare) în străinătate. În

---

⁽⁵⁶⁾ Pentru motivele care se suprapun sau sunt aplicabile în egală măsură cu apartenența la un anumit grup social, vezi [Ghidul EASO privind apartenența la un anumit grup social](#), martie 2020, secțiunea F, „Considerații specifice”, litera (b) „Pluralitatea motivelor de persecuție”, p. 18.

unele țări, nu este tolerată plecarea (neregulamentară) din țară și/sau șederea (neregulamentară) în străinătate, indiferent dacă este vorba despre toate țările sau despre anumite țări. Funcționarii guvernamentali ar putea fi interesați de modul în care solicitanții au fugit din țară, de persoanele care i-au ajutat și de activitățile desfășurate de aceștia în timpul șederii în țara terță.

Faptul că solicitantul a cerut protecție internațională poate constitui un factor agravant. Autoritățile din țara de origine ar putea fi interesate de ce anume a declarat solicitantul în cadrul cererii de protecție internațională. O cerere de protecție internațională poate fi percepută de autorități ca implicând o critică la adresa guvernului. Solicitanții respinși ar putea fi torturați atât ca formă de pedeapsă pentru criticile percepute la adresa guvernului, cât și în scopul interogării cu privire la activitățile și declarațiile lor.

Este posibil ca solicitantul să nu fie conștient de acest risc în momentul returnării. În acest caz, atunci când, pe baza profilului solicitantului și a ITO, sunteți conștient că există un astfel de risc și că există o probabilitate rezonabilă ca acesta să dea naștere la acte de persecuție în momentul returnării, trebuie să **explorați acest risc în continuare cu solicitantul în cadrul interviului personal**, chiar dacă acesta nu a fost prezentat în mod explicit de solicitantul însuși.

3.3.1. Considerații relevante

ITO sunt esențiale în aceste cazuri, deoarece riscul în momentul returnării nu se bazează neapărat pe comportamentul solicitantului, cum ar fi exprimarea unei opinii politice împotriva autorităților. Mai degrabă, riscul poate fi cauzat de faptul că a părăsit ilegal țara, că a stat în străinătate o perioadă lungă sau că a solicitat protecție internațională în străinătate. Aceasta este principala informație pe care trebuie să o căutați în ceea ce privește modul în care țara respectivă va trata solicitantul în momentul returnării. Organizațiile care oferă asistență persoanelor returnate în procesul de reintegrare din țara lor de origine pot avea informații mai detaliate cu privire la modul în care sunt tratate persoanele returnate în momentul returnării.

Deși va fi simplu să stabiliți că persoana a solicitat protecție internațională sau a locuit în străinătate o anumită perioadă, veți avea nevoie de ITO detaliate pentru a evalua credibilitatea solicitantului care a părăsit țara de origine în mod ilegal. Care sunt procedurile stabilite la frontieră și cum a reușit solicitantul să le ocolească? Care sunt diferitele niveluri de tratament în momentul returnării?

În unele țări, interogarea persoanelor care se întorc după o ieșire ilegală, o returnare forțată sau o ședere îndelungată în străinătate este o practică obișnuită. Cu toate acestea, nu toate interogatoriile au același scop și nu au întotdeauna aceeași formă. Trebuie să cunoașteți eventuala amploare a acestui interogatoriu în țara de origine a solicitantului, ținând seama de particularitățile situației personale. Un interogatoriu poate varia de la un interogatoriu de rutină, cu un risc scăzut (grad rezonabil de probabilitate) ca solicitantul să fie maltratat, până la un interogatoriu în care este probabil să fie maltratat sau chiar torturat.

De asemenea, este important să se obțină informații despre modul în care solicitantul se va întoarce. Există posibilitatea ca solicitantul să fie escortat cu forța înapoi în țara de origine după respingerea cererii sale de protecție internațională? Returnările forțate, deseori coordonate între țara gazdă și țara de origine, riscă să atragă atenția și pot crește probabilitatea ca solicitantul să fie identificat și interogat în momentul returnării.

În sfârșit, un element care ar putea avea valoare adăugată pentru evaluarea dumneavoastră îl reprezintă relațiile dintre țara de origine și țara de azil. Tratamentul aplicat de autorități în momentul returnării ar putea depinde, de asemenea, de țara din care se întoarce persoana respectivă. O relație ostilă între cele două țări ar putea însemna că o persoană primește un tratament mai dur în momentul returnării în țara de origine, mai ales dacă a fugit ilegal. Unele țări pot considera, de asemenea, că un solicitant este „occidentalizat” după ce a petrecut o perioadă în țările occidentale. Persoanele care au călătorit și/sau au trăit în țările occidentale pot fi percepute automat ca având o înfățișare și alegeri în materie de modă, idei și/sau atitudini sociale și politice care sunt considerate „occidentale” sau „europene”, contrar normelor sociale și juridice din țara lor.

3.3.2. Teme de explorat în cadrul interviului personal

Exemple de teme de explorat în cadrul interviului personal

- Modul în care solicitantul a părăsit țara. Faptul că o persoană a părăsit țara de origine în mod legal sau ilegal, sau că a depășit termenul de valabilitate a vizei de ieșire, poate avea un impact semnificativ asupra riscului de rele tratamente aplicate de autorități în momentul returnării.
- Profilul solicitantului în țara de origine, dar și activitățile și profilul pe care le-a avut în timpul șederii în țara de azil. Cu cât profilul este mai vizibil, cu atât este mai mare probabilitatea ca solicitantul să fie examinat în momentul returnării. În cazul în care persoana respectivă și activitățile sale în țara de azil au fost foarte vizibile, returnarea acesteia ar putea trezi interesul autorităților. Profilul solicitantului poate avea un impact asupra interesului autorităților de a se concentra pe faptul că solicitantul părăsește țara și rămâne în alta. Dacă în timpul interogatoriului reiese că solicitantul avea un profil politic, motivul interesului autorităților s-ar putea muta de la plecare și ședere la opiniile/activitățile politice.

3.4. Denunțarea corupției și a altor comportamente infracționale ale autorităților sau rezistența la acestea

O altă situație concretă care poate fi legată de opinia politică (imputată) este aceea în care solicitantul a denunțat sau și-a exprimat rezistența față de corupția sau alte comportamente infracționale ale autorităților⁽⁵⁷⁾. În general, se admite că, în anumite circumstanțe, dar nu în toate, protestul împotriva corupției guvernamentale va demonstra o opinie politică⁽⁵⁸⁾.

⁽⁵⁷⁾ La 30 aprilie 2021, Lietuvos vyriausybės administracinis teismas (Lituania) a adresat CJUE o cerere de decizie preliminară cu privire la această temă. Această chestiune, care este încă pendinte la momentul publicării prezentului ghid, a fost înregistrată de Curte drept cauza [C-280/21](#). Hotărârea va fi disponibilă în [baza de date privind jurisprudența a EUAA](#) imediat ce CJUE se pronunță asupra întrebării adresate.

⁽⁵⁸⁾ Dauvergne, C., „Toward a new framework for understanding political opinion” („Către un nou cadru pentru înțelegerea opiniei politice”), *Michigan Journal of International Law*, Vol. 37, nr. 2, 2016, p. 271.

Întrebarea principală în această situație este următoarea:

- Ar putea opiniile sau acțiunile de denunțare, reacție sau rezistență întreprinse de solicitant împotriva autorităților să fie considerate o exprimare a unei „opinii politice” a solicitantului sau să fie percepute ca atare de agenții de persecuție?

Punctul de pornire în această situație este examinarea măsurii în care corupția în cauză pătrunde în stat ⁽⁵⁹⁾. Actele respective de corupție sunt comise de o persoană privată, care poate avea legături solide cu autoritățile/ poate beneficia de protecție din partea autorităților, sau de un funcționar guvernamental care poate sau nu să aibă sprijin din partea aparatului de stat general, sau este vorba despre politica guvernului însuși, care organizează sau cel puțin aprobă corupția?

Următorul aspect care trebuie evaluat este reacția autorităților la comportamentul solicitantului și dacă și cum încearcă acesta să își apere alegerile și practicile. În ce măsură a fost solicitantul vizat de autorități? Ceea ce trebuie definit este dacă această persecuție se datorează sau nu opiniei politice a solicitantului. Pentru a decide acest lucru, trebuie să se evalueze dacă există o legătură cauzală între actele de persecuție și opinia politică.

Motivația din spatele acțiunilor/reacțiilor atât ale solicitantului, cât și ale autorităților este principalul element pe care trebuie să îl luați în considerare. Este mai puțin probabil să se considere că acțiunile care sunt în interes propriu, private sau individuale demonstrează o opinie politică, comparativ cu cele care sunt altruiste, bazate pe grup sau publice ⁽⁶⁰⁾. Rețineți că, în funcție de circumstanțe, chiar și o reacție ad-hoc la o activitate ilegală a autorităților ar putea fi suficientă pentru a stabili o legătură cauzală între risc și opinia politică.

⁽⁵⁹⁾ Dauvergne, C., „Toward a new framework for understanding political opinion” („Către un nou cadru pentru înțelegerea opiniei politice”), *Michigan Journal of International Law*, Vol. 37, nr. 2, 2016, p. 272.

⁽⁶⁰⁾ Dauvergne, C., „Toward a new framework for understanding political opinion” („Către un nou cadru pentru înțelegerea opiniei politice”), *Michigan Journal of International Law*, Vol. 37, nr. 2, 2016, p. 272.

3.4.1. Teme de explorat în cadrul interviului personal

Exemple de teme de explorat în cadrul interviului personal

- Activitățile efective ale autorităților la care reacționează solicitantul.
  - Sunt acestea acte care reflectă corupția sistematică și extinsă în modul în care funcționează statul și în cadrul majorității instituțiilor statului? Sau este vorba mai degrabă de o activitate ad-hoc, izolată, ilegală a unui funcționar guvernamental sau a unui grup mic de funcționari guvernamentali? În ce măsură acești funcționari guvernamentali beneficiază de sprijin din partea aparatului de stat în sens larg?
- Activitățile solicitantului și exprimarea opiniei sale.
  - Solicitantul își exprimă în mod sistematic opinia împotriva activităților autorităților care ar putea fi caracterizate drept corupte sau ilegale? Interesul solicitantului se limitează la dezavantajele sale personale sau se extinde la interesele unui grup? Este aceasta, într-o oarecare măsură, o mișcare organizată care luptă împotriva guvernului și a acestor practici sau este o reacție ad-hoc la o activitate ilegală? Cât de publică este această exprimare a opoziției împotriva corupției sau a activităților ilegale? Care este profilul și rolul solicitantului în această situație?
- Agentul corupției sau al actului ilegal.
  - Care sunt nivelurile ierarhice ale statului pe care le atinge corupția sau la cine se referă actul ilegal? Cât de puternic și influent este acest agent în ierarhia statului? Ar putea exista o reacție diferită în cazul în care corupția provine de la prim-ministru sau de la un politician de rang inferior? Pe de altă parte, chiar și un politician de rang inferior ar putea avea relații sus-puse. Sub ce autoritate a avut loc acțiunea (locală sau națională, limitată la un anumit departament sau extinsă la întregul sistem) și funcționarii au abuzat de puterea lor pentru interese private sau actul face parte din rolul (rolurile) și atribuțiile lor oficiale?
- Mecanisme de tratare a plângerilor.
  - Există în cadrul statului mecanisme sau căi de luptă împotriva corupției? Cum funcționează acestea? Solicitantul a încercat să utilizeze astfel de mecanisme? Dacă da, care a fost rezultatul? Dacă nu, din ce motiv? Sunt aceste mecanisme eficiente?
- Persecuții sau vătămări grave suferite în trecut.
  - Solicitantului i s-au aplicat deja rele tratamente sau a fost amenințat de autorități? Solicitantul a fost acuzat de ceva ce a recunoscut că a făcut? Sau a fost eventual acuzat de comiterea unor fapte inventate? Cine l-a acuzat? Acuzatorul a fost autoritatea împotriva căreia vorbește sau acționează solicitantul sau un alt organism?
- Protecție națională.
  - Solicitantul a încercat să solicite protecție din partea poliției din țara de origine? Dacă nu, din ce motiv? Dacă da, care a fost rezultatul?

3.4.2. Informații privind țara de origine

ITO sunt cruciale pentru evaluarea dumneavoastră, deoarece vă vor ajuta să definiți contextul, în special următoarele aspecte.

- Nivelul și profunzimea corupției sau a activităților ilegale din partea autorităților care există în țară. Cât de răspândit este acest comportament în modul în care funcționează autoritățile și cât de sus în ierarhie ajunge?
- Modul în care sunt tratate de autorități persoanele care reacționează la corupție, fie când luptă împotriva corupției în mod sistematic, fie când descoperă ocazional un comportament ilegal. Care este reacția autorităților atunci când aceste persoane depun acuzații oficiale?
- Existența unor mecanisme sau căi de depunere a plângerilor împotriva corupției în cadrul statului și cât de eficiente sunt acestea.
- Nivelul de protecție de care beneficiază din partea autorităților persoanele care denunță corupția și măsura în care acestea sunt în pericol din cauza activităților, opiniilor sau chiar a cunoștințelor lor.

3.5. Acte ilegale comise de solicitant și motivate de o opinie politică

În mod normal, o persoană care fuge de urmărirea penală sau de pedeapsa pentru un act ilegal nu poate fi considerată refugiat. Totuși, în anumite circumstanțe, solicitanții pot avea temeri de persecuție bine întemeiate deoarece sunt urmăriți penal în mod disproporționat sau incorect pentru acte ilegale din motive politice ⁽⁶¹⁾. Această secțiune se referă la cererile pe motiv de urmărire penală și/sau pedeapsă pentru acte motivate politic. Un exemplu în acest sens este cazul în care un activist politic este urmărit pentru spargerea unui site al guvernului sau pentru vandalizarea unei clădiri guvernamentale, dar nu pentru pronunțarea unei opinii politice în sine (de exemplu, un activist politic este urmărit pentru apartenența la un partid politic interzis).

Se poate întâmpla ca autoritățile din țara de origine să fabrice acuzații, de exemplu, să acuze un membru al opoziției politice de comportament financiar necorespunzător pe baza unor probe false. Autoritățile pot chiar să urmărească penal sau să sancționeze un comportament care nu este, în sine, ilegal. Un astfel de exemplu ar fi situația în care solicitantul a fost acuzat pentru că a distribuit pliante politice într-un campus universitar, chiar dacă distribuția de pliante nu este de fapt ilegală în țara sa. În acest caz, autoritățile îl acuză pe solicitant pentru a împiedica exprimarea unor poziții politice considerate problematice.

Uneori, autoritățile din țara de origine pot avea motive legitime pentru a urmări și pedepsi o persoană care încalcă legea din convingeri politice. Doar în anumite circumstanțe urmărirea și pedeapsa pentru actele ilegale comise de solicitant vor atinge nivelul persecuției. Aceasta va

---

⁽⁶¹⁾ Vezi și UNHCR, [Handbook on procedures and criteria for determining refugee status and guidelines on international protection under the 1951 Convention and the 1967 Protocol Relating to the Status of Refugees](#) (Manualul privind procedurile și criteriile pentru determinarea statutului de refugiat și Ghidul privind protecția internațională în baza Convenției din 1951 și a Protocolului din 1967 privind statutul refugiaților), 2019, HCR/IP/4/ENG/REV. 4, punctele 56-60.

fi situația în care urmărirea penală și pedeapsa sunt folosite, într-un mod discriminatoriu sau disproporționat, ca pretext pentru a pedepsi solicitantul pentru că și-a exprimat convingerile politice.

Pentru a evalua dacă solicitanții care pretind că sunt persecutați pentru că au comis un act ilegal din motive politice au o cerere legitimă de acordare a statutului de refugiat, trebuie să se examineze în detaliu atât actul ilegal în sine, cât și pedeapsa și urmărirea penală, iar legătura causală cu opinia politică trebuie verificată.

3.5.1. Act ilegal

Înainte de a examina în detaliu actul ilegal, trebuie să rețineți că ceea ce este considerat ilegal în țara de origine a solicitantului nu poate fi considerat astfel în conformitate cu legislația țării gazdă; prin urmare, calificarea actului ca fiind „illegal” va depinde de țara de origine.

În plus, când un solicitant pretinde că autoritățile îl vor urmări penal, trebuie să clarificați dacă respectivul comportament este într-adevăr considerat ilegal de autoritățile țării de origine. În acest scop, ar trebui să consultați ITO relevante, în special care sunt acuzațiile în temeiul cărora legislația națională poate incrimina un astfel de comportament și cum se aplică aceasta în practică.

În mod similar, în cazul în care solicitantul susține că a fost victima unor acuzații false (adică acuzații inventate sunt folosite ca pretext pentru a-l submina politic), trebuie să consultați ITO relevante pentru a vă ajuta să determinați care este probabilitatea ca autoritățile să recurgă la astfel de metode.

Când examinați actul ilegal, trebuie să remarcați și următoarele aspecte.

- Dacă autoritățile efectuează urmărirea penală pentru simplul fapt că o persoană are o opinie politică (de exemplu, prin diseminarea de materiale politice cu conținut „illegal”), această urmărire penală poate constitui, în sine, persecuție.
- Actele protejate de tratatele privind drepturile omului nu pot fi considerate ilegale (dincolo de orice limitări legale și legitime prevăzute în tratatele în sine) de autoritatea decizională (de exemplu, exercitarea legitimă a libertății de exprimare nu poate fi incriminată ca discurs de incitare la ură).
- Actul ilegal nu poate fi atât de grav încât să fie susceptibil să se încadreze în domeniul de aplicare al uneia dintre clauzele de excludere ⁽⁶²⁾. În funcție de măsurile adoptate la nivel național, poate fi necesar să apelați la un ofițer de decizie sau la o unitate specializată, pentru a vă ajuta să faceți această evaluare ⁽⁶³⁾. În orice caz, aveți grijă să culegeți suficiente informații și să faceți distincția între faptele recunoscute de solicitant și cele care i-au fost atribuite de autoritățile statului, care ar putea constitui un motiv de excludere. De exemplu, în unele țări de origine, autoritățile recurg la o

⁽⁶²⁾ Pentru mai multe informații despre motivele de excludere, consultați [Ghidul practic al EASO: Excluderea](#), ianuarie 2017; și [Practical Guide on Exclusion for Serious \(Non-political\) Crimes](#) [Ghidul practic al EASO privind excluderea pentru infracțiuni grave (de drept comun)], decembrie 2021.

⁽⁶³⁾ UNHCR, [Handbook on procedures and criteria for determining refugee status and guidelines on international protection under the 1951 Convention and the 1967 Protocol Relating to the Status of Refugees](#) (Manualul privind procedurile și criteriile pentru determinarea statutului de refugiat și Ghidul privind protecția internațională în baza Convenției din 1951 și a Protocolului din 1967 privind statutul refugiaților), aprilie 2019, HCR/IP/4/ENG/REV. 4, punctele 56-60.

legislație antiteroristă excesiv de extinsă sau abuzivă, care califică chiar și acte de importanță minoră drept „acte teroriste”.

Urmărirea penală sau pedeapsa solicitantului pentru un act ilegal comis din convingeri politice poate fi legitimă. Acest lucru se poate întâmpla în cazurile în care calificarea actului ca „illegal” nu încalcă, ca atare, niciun principiu al drepturilor omului, iar urmărirea penală în sine este nediscriminatorie, echitabilă și proporțională. Cu toate acestea, în cazul în care urmărirea penală sau pedeapsa este disproporționată sau discriminatorie din cauza opiniei politice a solicitantului (sau a unui alt motiv prevăzut de convenție), solicitantul poate avea o cerere valabilă de acordare a statutului de refugiat.

3.5.2. Urmărire sau pedeapsă disproporționată și discriminatorie

În aceste tipuri de cereri, întrebarea este, în esență, dacă urmărirea penală pentru actul ilegal constituie persecuție, astfel cum se prevede la articolul 9 alineatul (2) litera (c) din DCPI (reformată), și dacă actul de persecuție este legat de motivul opiniei politice.

Articolul 9 alineatul (2) litera (c) din DCPI (reformată) – acte de persecuție

1. *Actele de persecuție, în sensul alineatului (1), pot lua, printre altele, următoarele forme:*

[...]

(c) urmărirea penală sau sancțiunile care sunt disproporționate sau discriminatorii;

Inițierea urmăririi penale și decizia de a aduce un caz în fața unei instanțe penale pot fi deja disproporționate sau discriminatorii. Aceasta ar fi situația, de exemplu, în cazul în care autoritățile de urmărire penală se abat de la practica lor obișnuită de urmărire penală și inițiază o procedură împotriva solicitantului pentru un act care, deși este pedepsit în mod formal de legislația lor penală, în practică este rareori urmărit penal sau nu este urmărită deloc (de exemplu, anumite infracțiuni minore). De exemplu, să luăm în considerare un caz în care un solicitant a scris cu spray colorant mesaje politice non-violente pe pereții unui pod, fără ca pereții să fie afectați. Dacă, în conformitate cu practica lor națională, autoritățile din țara de origine nu ar urmări penal în mod normal infractorii pentru prejudiciile aduse la scară atât de mică, dar ar decide să procedeze astfel din cauza opiniilor politice ale solicitantului, această urmărire penală selectivă ar putea constitui o urmărire penală discriminatorie sau disproporționată.

Urmărirea penală și pedeapsa ar fi considerate disproporționate în cazul în care pedeapsa solicitată de autoritățile de urmărire penală sau pedeapsa impusă de instanța penală este, din motive legate de opinia politică a solicitantului, excesivă în raport cu gravitatea infracțiunii. Aceasta ar fi în mod evident situația, de exemplu, în cazul în care se pronunță o pedeapsă cu închisoarea grea pentru un act care, în majoritatea jurisdicțiilor, ar fi considerat o contravenție. Aceasta ar fi situația dacă, de exemplu, un activist politic încalcă starea de asediu pentru a distribui ajutor umanitar și este condamnat la o pedeapsă grea de câțiva ani de închisoare. Același lucru ar fi valabil și în cazul în care sancțiunea este pusă în aplicare într-un mod discriminatoriu, de exemplu, o pedeapsă cu închisoarea, care în mod normal ar fi suspendată

pentru o infracțiune minoră, este pusă în executare în cazul solicitantului numai din cauza opiniei sau a contextului politic al acestuia.

3.5.3. Legătura cauzală cu opinia politică

Pentru a da naștere statutului de refugiat, trebuie să se stabilească legătura cauzată dintre urmărirea penală sau pedeapsa discriminatorie sau disproporționată pentru un act ilegal și motivul opiniei politice (vezi secțiunea 2.4. [Analiza juridică](#) pentru îndrumări privind modul de stabilire a legăturii cauzale). În general, s-ar putea să nu fie ușor de stabilit că urmărirea penală sau pedeapsa discriminatorie sau disproporționată aplicată de autorități se datorează motivației politice a solicitantului de la baza actului ilegal, și nu actului ilegal în sine. Probabil că va trebui să deduceți intenția persecutorului mai degrabă din probe circumstanțiale decât din probe directe. Printre probe se pot număra ITO despre statul de drept în țară, independența sistemului judiciar și utilizarea abuzivă a procedurilor penale pentru a pedepsi persoanele active din punct de vedere politic (în special persoanele cu profiluri similare cu cel al solicitantului). Orice documente judiciare transmise de solicitant ar trebui, de asemenea, să fie analizate în contextul Codului penal al țării și al practicilor de procedură penală, în special în ceea ce privește sancțiunile prevăzute de legislația națională pentru comportamentul în cauză. Trebuie acordată o atenție deosebită proceselor desfășurate în lipsă, când acestea nu au loc frecvent în țara de origine, dar sunt totuși efectuate în special pentru persoanele care provin dintr-un context politic.

3.5.4. Teme de explorat în cadrul interviului personal

Următoarele teme pot fi relevante pentru explorarea cazurilor de solicitanți care invocă faptul că sunt persecutați pentru acte ilegale comise cu motivație politică. În funcție de profilul individual al solicitantului, este posibil să nu se aștepte în mod rezonabil ca acesta să furnizeze declarații detaliate cu privire la punctele enumerate mai jos. În special solicitanților cu un nivel mai scăzut de educație nu li se poate cere să înțeleagă și să fie în măsură să explice în detaliu terminologia juridică și procedurile judiciare. În plus, când se adresează întrebări generale cu privire la comportamentul (judiciar) al autorităților în timpul interviului personal, răspunsurile solicitantului trebuie evaluate în raport cu ITO disponibile, iar solicitantului trebuie să i se pună întrebări despre orice inconsecvențe între propriile declarații și ITO. Din acest motiv, este esențial să se fi colectat, înainte de interviul personal, ITO relevante privind situația sistemului judiciar din țară (numirea autorităților judiciare, interacțiunea cu politica) și măsurile din domeniul statului de drept din țară în general.

Exemple de teme de explorat în cadrul interviului personal

- Circumstanțele (de exemplu, ora, locul, persoanele implicate, rolul personal al solicitantului) în care a fost comis actul.
- Motivele pentru care solicitantul a comis acest act.
- Dacă actul este ilegal în conformitate cu legislația țării de origine.
- Pedepsa prevăzută pentru această infracțiune de dreptul penal național.
- Circumstanțele în care solicitantul a fost prins.
- Reacțiile autorităților după comiterea acestui act ilegal (de exemplu, dacă solicitantul a fost convocat, interogat, arestat, reținut și condițiile în care au avut loc aceste acțiuni).
- Ce i-au comunicat autoritățile solicitantului în acest sens.
- Stadiul exact al procedurilor penale în legătură cu acest act.
- Documente justificative ale procedurilor penale.
- Are cazier judiciar?
- Ce îl face pe solicitant să creadă că urmărirea penală sau pedeapsa este discriminatorie și/sau disproporționată? De ce consideră solicitantul că reacția autorităților se datorează opiniei sale politice? Cum crede solicitantul că va evolua și va fi tratat cazul său?
- Cunoașterea de către solicitant a tratamentului aplicat de autoritățile judiciare persoanelor cu un profil politic similar.
- Cunoașterea de către solicitant a modului în care autoritățile judiciare tratează de obicei aceste infracțiuni.
- Disponibilitatea asistenței juridice pentru apărarea solicitantului și posibilitatea de a face apel împotriva condamnării pretinse a fi nedrepte (în cazul în care acesta a fost deja condamnat).
- Șansele ca un mijloc de apărare sau o cale de atac să aibă succes în țara de origine.

3.6. Opinia politică exprimată în afara țării de origine

Articolul 5 din DCPI (reformată) – Cereri de protecție la fața locului

- 2. O temere bine întemeiată de a fi persecutat sau un risc real de a fi supus unor vătămări grave se poate baza pe activități exercitate de solicitant după plecarea sa din țara de origine, în special în cazul în care este stabilit că activitățile pe care se bazează respectiva cerere constituie expresia și continuarea convingerilor sau orientărilor avute în țara de origine.*
- 3. Fără a aduce atingere Convenției de la Geneva, statele membre pot stabili ca unui solicitant care depune o cerere ulterioară să nu i se acorde în mod normal statutul de refugiat în cazul în care riscul de persecuție se bazează pe circumstanțe create de solicitant prin propria voință după plecarea din țara de origine.*

Este posibil ca o persoană să nu aibă o teamă de persecuție bine întemeiată în momentul în care își părăsește țara, dar o astfel de teamă poate apărea după plecare, ceea ce o transformă în refugiat *sur place*. Prezenta secțiune se referă la solicitanții care susțin că se tem de persecuție pe motiv de opinie politică, din cauza propriilor acțiuni desfășurate în străinătate.

Cererile de protecție la fața locului bazate pe activitățile politice desfășurate de solicitant în străinătate pot apărea într-o varietate de contexte, putând fi atât cererea depusă pentru prima dată, cât și cereri ulterioare. Scenariile posibile sunt detaliate mai jos.

Cereri depuse pentru prima dată.

- Solicitantul s-a implicat în activități politice în țara sa de origine, dar a plecat din alte motive, fără legătură cu acestea (de exemplu, pentru a munci). Acesta și-a continuat sau și-a intensificat activitățile politice în țara gazdă și solicită protecție internațională pe baza acestor activități.
- Solicitantul nu s-a implicat în nicio activitate politică în țara sa de origine și a plecat din alte motive, care nu au legătură cu aceasta (de exemplu, pentru studii). Acesta a început să se implice în activități abia după ce a ajuns în țara gazdă și solicită protecție internațională pe baza acestor activități.
- Solicitantul s-a implicat în activități politice în țara de origine; cu toate acestea, teama de persecuție a apărut într-o etapă ulterioară, după plecare, ca urmare a unor schimbări în situația din țara de origine (de exemplu, în urma unei schimbări de regim).

Cereri ulterioare.

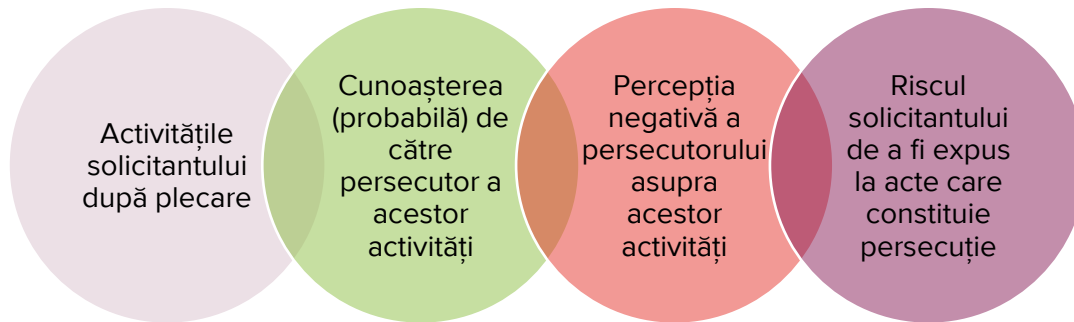
- Prima cerere de protecție internațională a solicitantului s-a bazat pe persecuția politică, dar nu a fost acceptată deoarece activitățile sale politice sau teama de persecuție nu au fost credibile sau bine întemeiate. Solicitantul depune o cerere ulterioară, propunând activitățile politice noi sau intensificate în țara gazdă ca elemente noi.
- Solicitantul a depus prima dată o cerere de protecție internațională pe baza altor motive (de exemplu, situația în materie de securitate), dar această cerere a fost respinsă. Acesta depune o cerere ulterioară, prezentând activitățile politice din țara gazdă drept elemente noi.
- Solicitantul prezintă schimbări ale situației din țara de origine ca elemente noi (de exemplu, în urma unei schimbări a regimului).

Pentru a stabili că un solicitant are o teamă de persecuție bine întemeiată din motive de opinie politică din cauza activităților desfășurate în țara gazdă, trebuie să se țină seama de următoarele elemente:

Figura 3. Elementele cererilor de protecție la fața locului pe baza activităților solicitantului de la plecarea acestuia [articolul 5 alineatul (2) din DCPI (reformată)]

În cazul cererilor de protecție la fața locului bazate pe opinii politice, activitățile solicitantului și cunoașterea acestora de către agentul de persecuție prezintă anumite particularități, pentru care se oferă mai jos îndrumări.

3.6.1. Activități după plecare

(a) Activități referitoare la opinia politică reală sau imputată a solicitantului

Activitățile solicitantului în străinătate pot însemna orice acțiune care poate fi percepută ca fiind politică de agentul de persecuție, indiferent dacă această opinie politică este atribuită în mod fals solicitantului sau este susținută în realitate de acesta. De exemplu, un solicitant poate fi implicat în mod activ în activitățile politice ale unui partid de opoziție din exil sau i se poate atribui o opinie politică prin simplul fapt că socializează cu concetățeni care, la rândul lor, sunt în dezacord politic cu guvernul lor. Sau i se poate imputa o opinie politică doar pentru că a participat la activități socioculturale organizate de organizații comunitare asociate cu anumite grupuri politice. Consultați și secțiunea 1.3. [Manifestări ale opiniei politice](#).

(b) Activitățile pot fi desfășurate în țara gazdă sau într-o țară terță.

Activitățile ulterioare plecării sunt cel mai adesea activități pe care solicitantul le-a desfășurat în țara gazdă, dar acestea pot avea loc și în țări terțe, inclusiv în țări de tranzit. Activitățile online sunt, de asemenea, frecvent întâlnite în contextul cererilor de protecție la fața locului (vezi secțiunea 3.7. [Opinia politică exprimată prin intermediul platformelor de comunicare socială](#)).

(c) Activitățile pot fi noi sau continuarea unei opinii politice susținute în țara de origine

Articolul 5 alineatul (2) din DCPI (reformată) subliniază că activitățile relevante sunt în special cele care „constituie expresia și continuarea convingerilor sau orientărilor avute în țara de origine”. Trebuie remarcat faptul că accentul este pus pe opiniile politice „susținute” de solicitant atunci când se afla încă în țara de origine, și nu neapărat exprimate sau puse în practică în același timp. De exemplu, este posibil ca solicitantul pur și simplu să nu-și fi putut exprima opinia politică din cauza fricii, mai ales dacă provine dintr-o țară cu un regim extrem de represiv. Acest accent nu exclude totuși faptul că activitățile sau opiniile relevante pot fi, de

asemenea, noi. În acest sens, poate fi avută în vedere o gamă largă de situații, de la situația în care un solicitant nu și-a exprimat niciodată opinia politică în țara de origine până la cea în care a fost foarte activ din punct de vedere politic. Cu toate acestea, în termeni practici, cu cât o opinie a fost exprimată mai des în țara de origine, cu atât mai ușor va fi pentru solicitant să demonstreze că orice activitate ulterioară plecării reflectă cu adevărat opinia sa politică autentică.

În timp ce activitățile „continuate” consolidează o cerere de protecție internațională, trebuie să știți că **activitățile noi, ulterioare plecării**, pot, de asemenea, să dea naștere unei nevoi de protecție internațională ⁽⁶⁴⁾. Pot exista multe explicații valabile despre motivul pentru care un solicitant a devenit activ politic numai după ce și-a părăsit țara de origine.

Exemplu

Următoarea listă oferă exemple de posibile motive pentru care un solicitant a inițiat activități doar după plecarea sa.

- Este posibil ca solicitanții adulți să fi dezvoltat o nouă conștiință politică în timpul șederii lor în străinătate din diverse motive. De exemplu, este posibil ca aceștia să fi devenit critici față de sistemul politic din țara lor de origine ca urmare a socializării cu un concetățean activ din punct de vedere politic, după ce au avut un acces mai cuprinzător la informații necenzurate despre țara lor de origine, după ce au auzit evaluări intelectuale critice în timpul studiilor sau pur și simplu ca urmare a experienței de viață într-o țară democratică.
- În ceea ce privește solicitanții care erau încă minori sau tineri adulți când au părăsit țara de origine, lipsa maturității și a autonomiei poate explica de ce solicitantul nu a avut anterior nicio opinie politică explicită.
- Este posibil să fi avut loc anumite evenimente în țara de origine de la plecarea solicitantului, care ar putea să nu aibă impactul necesar pentru a declanșa aplicarea articolului 5 alineatul (1) din DCPI (reformată), dar care sunt suficient de semnificative pentru a provoca o schimbare în dispoziția politică a solicitantului. De exemplu, este posibil ca atmosfera politică din țara de origine să se fi degradat treptat, pe măsură ce tendințele autoritare ale regimului au crescut în timp ce solicitantul se afla în străinătate.

În ceea ce privește **cererile ulterioare** și fără a aduce atingere Convenției privind statutul refugiaților, DCPI (reformată) a introdus o dispoziție opțională pentru statele membre cu scopul de a evita abuzurile regimului de protecție internațională. În conformitate cu articolul 5 alineatul (3) din DCPI (reformată), statele membre pot decide să nu acorde „în mod normal statutul de refugiat în cazul în care riscul de persecuție se bazează pe circumstanțe create de solicitant prin propria voință după plecarea din țara de origine” ⁽⁶⁵⁾. Această dispoziție poate fi

⁽⁶⁴⁾ EASO, [Condițiile de obținere a statutului de protecție internațională \(Directiva 2011/95/UE\) – O analiză judiciară](#), decembrie 2016, p. 89.

⁽⁶⁵⁾ Pentru informații suplimentare și jurisprudență privind aplicarea articolului 5 alineatul (3) din DCPI (reformată), consultați ghidul EASO, [Condițiile de obținere a statutului de protecție internațională \(Directiva 2011/95/UE\) – O analiză judiciară](#), decembrie 2016, p. 91-92. De remarcat, de asemenea, că Verwaltungsgerichtshof (Austria) a adresat CJUE o cerere de decizie preliminară pe această temă la 29 martie 2022. Această chestiune, care este încă pendinte la momentul publicării prezentului ghid, a fost înregistrată de Curte drept [cauza numărul C-222/22](#). Hotărârea va fi disponibilă în [baza de date privind jurisprudența a EUAA](#) imediat ce CJUE se pronunță asupra întrebării adresate.

aplicată numai dacă a fost transpusă în legislația națională, iar punerea sa în aplicare va depinde de practica națională.

Dacă se aplică, puteți lua în considerare faptul că solicitantului îi revine o sarcină probatorie substanțială în ceea ce privește riscul de persecuție sau de vătămare gravă ⁽⁶⁶⁾. În plus, nu uitați că ceea ce contează este evaluarea riscului, care este întotdeauna obiectivă și orientată spre viitor. Astfel, chiar dacă solicitantul a acționat cu rea-credință, rămâne valabil faptul că agentul de persecuție îl poate persecuta pe baza opiniei politice imputate și că, prin urmare, persoana are nevoie de protecție internațională.

Trebuie precizat că articolul 5 alineatul (3) din DCPI (reformată) se limitează la statutul de refugiat și nu se extinde la statutul conferit prin protecție subsidiară. În plus, principiul nereturnării trebuie să fie respectat, în toate cazurile ⁽⁶⁷⁾.

3.6.2. Cunoașterea de către agentul de persecuție a activităților solicitantului

O întrebare centrală care necesită răspuns în cazul cererilor de azil la fața locului bazate pe opinii politice este dacă pretinsul agent de persecuție este sau poate deveni în mod rezonabil conștient de acțiunile solicitantului în străinătate.

În unele cazuri, solicitantul poate fi în măsură să prezinte probe că autoritățile sunt deja la curent cu activitățile sale în străinătate și au manifestat interes față de persoana respectivă (de exemplu, membrii familiei au fost interogați cu privire la activitățile solicitantului în străinătate sau au avut loc anchete polițienești sau judiciare în lipsă).

De cele mai multe ori, însă, solicitantul nu va fi în măsură să prezinte o astfel de dovadă directă a faptului că persecutorul era la curent cu activitățile sale. În acest caz, va trebui să se stabilească dacă există probabilitatea ca activitățile solicitantului să fi ajuns în atenția agentului de persecuție. Această evaluare trebuie să ia în considerare diverși factori. Lista de mai jos este neexhaustivă, iar factorii se pot suprapune.

- **Tipul și nivelul activităților.**

În general, tipul, frecvența și vizibilitatea activităților vor avea un impact asupra capacității autorităților de a detecta un solicitant pe care l-ar putea considera o amenințare politică. Însă acest lucru va depinde în mare măsură de țara de origine specifică și de monitorizarea de către regim a diasporei sale (vezi punctul imediat următor). Cu toate acestea, în general, activitățile desfășurate rar, în mod anonim și doar la marginea scenei politice au mai puține șanse de a ajunge la cunoștința agentului de persecuție decât activitățile regulate desfășurate în numele solicitantului și în care acesta joacă un rol central, precum și cele care au loc în atenția publicului.

⁽⁶⁶⁾ Vezi și articolul 4 alineatul (3) din DCPI (reformată):

Evaluarea unei cereri de protecție internațională se efectuează la nivel individual, luându-se în considerare următoarele elemente: [...] dacă solicitantul, de când a părăsit țara de origine, a întreprins numai activități având ca scop unic sau scop principal crearea unor condiții necesare pentru a depune o cerere de protecție internațională, pentru a se evalua dacă respectivele activități ar expune solicitantul la o persecuție sau o vătămare gravă în cazul în care s-ar întoarce în țara de origine;

⁽⁶⁷⁾ La 29 martie 2022, Verwaltungsgerichtshof (Austria) a adresat CJUE o cerere de decizie preliminară pe această temă. Această chestiune, care este încă pendinte la momentul publicării prezentului ghid, a fost înregistrată de Curte drept [cauza numărul C-222/22](#). Hotărârea va fi disponibilă în [baza de date privind jurisprudența a EUAA](#) imediat ce CJUE se pronunță asupra întrebării adresate.

Nu uitați că și activitățile neoficiale pot genera nevoia de protecție internațională. Considerații similare se aplică aici, la fel ca în cazul exprimării opiniei politice în țara de origine.

- **Activitățile de monitorizare ale autorităților în străinătate.**

Modul în care autoritățile din țara de origine urmăresc activitățile diasporei pe teritoriile străine poate fi un factor decisiv. Unele regimuri au dezvoltat mecanisme de observare de mare amploare prin intermediul misiunilor lor diplomatice, prin intermediul organizațiilor asociate (cum ar fi fundațiile culturale sau instituțiile religioase) și prin infiltrarea evenimentelor politice de opoziție și a grupurilor de opoziție din exil. Prezența comunității locale în țara de azil și dimensiunea acesteia pot avea, de asemenea, un posibil efect în ceea ce privește raportarea către autoritățile din țara de origine. De asemenea, autoritățile pot afla despre activitățile solicitantului prin monitorizarea activităților online (vezi secțiunea 3.7. [Opinia politică exprimată prin intermediul platformelor de comunicare socială](#)).

- **Verificarea persoanelor returnate.**

În anumite țări de origine, resortisanții care se întorc în țara lor pot fi supuși unui proces de verificare de către autoritățile lor pentru simplul motiv că au stat în străinătate și/sau din cauza situației lor personale specifice (de exemplu, studenți, ieșire ilegală, returnare forțată). Prin urmare, verificarea persoanelor returnate poate crește probabilitatea ca autoritățile să cerceteze trecutul unui solicitant și să descopere activitățile acestuia în afara țării. În plus, alți membri ai diasporei pot fi interogați în momentul returnării, iar autoritățile pot obține astfel informații despre cetățenii care sunt activi din punct de vedere politic în străinătate. Pentru îndrumări specifice referitoare la returnare, consultați secțiunea [Opinii politice imputate din cauza unei șederi \(neregulamentare\) în străinătate](#)".

- **Tratamentul general al anumitor grupuri.**

În cazul în care solicitantul aparține unui anumit grup care face deja obiectul unor activități de monitorizare din partea guvernului, cum ar fi o minoritate etno-religioasă, acest lucru poate crește, de asemenea, probabilitatea ca activitățile solicitantului să fie identificate de autorități.

Deși situația personală și declarațiile solicitantului sunt extrem de importante atunci când se evaluează elementul „activități”, este esențial să se analizeze ITO relevante atunci când se examinează elementele referitoare la autoritățile în sine (de exemplu, monitorizarea, verificarea și tratamentul general al anumitor grupuri).

Ideea principală de reținut

În cazul în care agentul de persecuție este un agent neguvernamental (cum ar fi milițiile, grupurile comunitare, partidele politice), factorii care trebuie luați în considerare pentru a evalua dacă există probabilitatea ca acesta să aibă cunoștință de activitățile solicitantului pot fi foarte diferiți de cei care se referă la agenții guvernamentale, în funcție de mijloacele agentului neguvernamental. În cazul în care agenții neguvernamentale nu sunt bine structurați sau au o autoritate redusă asupra teritoriului sau comunității lor, solicitantul poate fi nevoit să explice mai detaliat modul în care acești agenți pot afla despre activitățile sale.

3.6.3. Teme de explorat în cadrul interviului personal

Pe lângă explorarea temelor care se referă la diferite forme de exprimare politică, următoarele teme pot fi deosebit de relevante pentru cererile de protecție la fața locului bazate pe opinii politice.

Exemple de teme de explorat privind cererile depuse pentru prima dată (activități continue sau noi)

- Cronologia, locul, natura și vizibilitatea tuturor activităților politice ale solicitantului.
- În cazul în care solicitantul menționează activitățile anterioare din țara de origine, a avut probleme în trecut cu agentul de persecuție? Care sunt motivele pentru care solicitantul nu a părăsit țara la acel moment, în ciuda acestor probleme?
- În cazul în care solicitantul menționează că a desfășurat activități anterioare în țara de origine, dar le-a întrerupt înainte de a pleca, care au fost motivele acestei întreruperi?
- În cazul în care solicitantul nu a fost activ politic în țara de origine, care au fost motivele pentru acest lucru?
- Chiar dacă solicitantul nu și-a exprimat niciodată opinia politică în țara de origine, au existat situații/incidente care l-au determinat pe solicitant să devină conștient de „conștiința sa politică” în țara de origine (de exemplu, conflict cu autoritățile, tratament inechitabil, evenimente politice)? Dacă da, care sunt motivele pentru care nu a devenit activ din punct de vedere politic?
- În cazul în care solicitantul menționează teama față de autorități, explorați cunoștințele solicitantului cu privire la modul în care autoritățile tratează persoanele active din punct de vedere politic, inclusiv exemple de persoane active din punct de vedere politic și soarta acestora.

Exemple de teme de explorat privind cererile ulterioare (activități noi sau intensificate)

- Explicații privind momentul activismului politic: motivele și factorii decisivi din spatele activismului nou sau intensificat.
- În cazul în care solicitantul nu a fost activ politic în țara de origine, care au fost motivele pentru acest lucru?
- Chiar dacă solicitantul nu și-a exprimat niciodată opinia politică în țara de origine, au existat situații/incidente care l-au determinat pe solicitant să devină conștient de „conștiința sa politică” în țara de origine (de exemplu, conflict cu autoritățile, tratament inechitabil, evenimente politice)? Dacă da, de ce nu a acționat în consecință?
- În cazul în care solicitantul susține că a fost activ politic înainte de cererea ulterioară, dar nu a menționat acest lucru în cadrul primei cereri, care sunt motivele pentru care nu și-a dezvăluit activitățile mai devreme?
- În cazul în care există contradicții cu declarațiile făcute de solicitant în cadrul primei cereri (de exemplu, declarații referitoare la convingerile sau activitățile sale politice, cronologii contradictorii, motivele pentru care a părăsit țara), cereți-i să explice.

Exemple de teme de explorat cu privire la gradul de cunoaștere a agentului de persecuție

- Ce îl face pe solicitant să creadă că autoritățile sunt la curent cu activitățile sale sau sunt susceptibile de a lua cunoștință de acestea?
- Solicitantul are cunoștință de reacții din partea autorităților față de activitățile sale? Are vreun document justificativ sau alte probe?
- Dacă solicitantul menționează monitorizarea cetățenilor din străinătate, ce știe solicitantul despre metodele de monitorizare ale agentului de persecuție?
- Solicitantul are cunoștință de persoane care au participat la activități similare în străinătate și care au fost depistate de autorități? Ce știe solicitantul despre soarta acestora?

3.7. Opinia politică exprimată prin intermediul platformelor de comunicare socială

Indiferent dacă se află în țara lor de origine sau în afara acesteia, solicitanții pot utiliza internetul pentru a-și exprima opiniile politice. Internetul este un instrument puternic de exprimare, deoarece potențialul de acoperire al conținutului publicat pe web poate fi foarte mare.

Publicarea opiniilor politice prin intermediul internetului poate oferi autorului o vizibilitate și o expunere rapidă și ușoară, indiferent de nivelul real de implicare politică al acestuia. Totuși, nu

toate lucrurile publicate pe internet ajung la publicul potențial în același mod și pot avea o pondere foarte diferită în ceea ce privește percepția de către agentul de persecuție.

Fiecare caz individual este unic, iar regulile de evaluare a probelor sunt aplicabile exprimării opiniilor politice pe internet. Această secțiune nu urmărește să repete elemente care au fost abordate în secțiunile de mai sus sau în viitorul ghid practic privind evaluarea probelor ⁽⁶⁸⁾. Cu toate acestea, veți găsi în această secțiune unii indicatori care se aplică în mod specific acestei teme:

- pentru a evalua dacă o opinie exprimată pe platformele de comunicare socială poate fi considerată politică de către agentul de persecuție;
- pentru a evalua dacă agentul de persecuție poate/este probabil să cunoască sau cunoaște opinia exprimată prin platformele de comunicare socială.

3.7.1. Este opinia exprimată pe platformele de comunicare socială percepută ca o opinie politică de agentul de persecuție?

Cunoașterea corectă a situației din țara de origine este esențială pentru a vă permite să decideți dacă potențialul agent de persecuție ar percepe opinia publicată pe internet ca pe o opinie politică.

Ideea principală de reținut

Rețineți că ceea ce pare a fi apolitic la prima vedere poate fi considerat, în contextul social și politic, ca o manifestare a unei poziții politice (vezi secțiunea [Ce este o opinie politică în contextul protecției internaționale?](#)). De exemplu, publicarea pe platformele de comunicare socială a propriei experiențe cu privire la un serviciu medical într-un spital public în timpul unei pandemii poate fi considerată, în contextul politic și social național, de autoritățile din domeniul sănătății, o critică la adresa capacității autorităților naționale de a-și îndeplini obligațiile față de cetățeni și poate fi percepută ca o opinie politică.

(a) Care este retorica oficială a agentului de persecuție pe platformele de comunicare socială și despre acestea? Ce este „conștientizarea în domeniul cibernetic” a acestuia?

Modul în care potențialul agent de persecuție utilizează, gestionează și vede rețelele sociale oferă o indicație valoroasă asupra modului în care acesta percepe platformele de comunicare socială în general și activitățile desfășurate de oameni pe platformele de comunicare socială: Care sunt mijloacele dedicate acestora? Care sunt instrumentele care sunt dezvoltate și strategiile care sunt folosite de agentul de persecuție în legătură cu platformele de comunicare socială? Care este discursul oficial pe care îl are în legătură cu platformele de comunicare socială? Este, de exemplu, considerat un instrument strategic de comunicare și un instrument politic?

⁽⁶⁸⁾ [Ghid practic al EASO: Evaluarea probelor](#), martie 2015 (actualizare în curs de publicare).

(b) Există un cadru juridic specific privind utilizarea platformelor de comunicare socială?

Autoritățile pot exercita un control extins asupra conținutului disponibil pe internet și pot merge chiar până la întreruperea posibilității de conectare la internet pe teritoriul lor pentru a evita ca opiniile sau informațiile să fie împărtășite sau făcute publice, fie în țară, fie în afara țării.

Atunci când utilizarea platformelor de comunicare socială (sau a unora dintre ele) este restricționată din punct de vedere juridic sau incriminată, acest lucru oferă un indiciu puternic cu privire la importanța (politică) pe care agentul de persecuție o acordă exprimării opiniilor prin intermediul platformelor de comunicare socială. În cazul în care se spune că la baza acestor restricții se află securitatea națională sau ordinea publică, atunci acesta este, în general, un indiciu puternic că utilizarea interzisă a platformelor de comunicare socială este percepută ca o activitate politică. Acest lucru se va aplica și situațiilor în care utilizarea necorespunzătoare a platformelor de comunicare socială este incriminată, în funcție de ceea ce, în practică, se consideră că reprezintă o utilizare necorespunzătoare.

(c) Sunt monitorizate activitățile pe platformele de comunicare socială?

Potențialii agenți de persecuție pot pune în aplicare instrumente și proceduri pentru a depista, urmări și împiedica pozițiile politice nedorite. Activitățile online care sunt monitorizate de agentul de persecuție sunt susceptibile de a fi percepute ca având o anumită semnificație (politică), în funcție de contextul general și individual.

3.7.2. A avut agentul de persecuție cunoștință de postarea (postările) pe platformele de comunicare socială?

(a) Supravegherea activităților pe platformele de comunicare socială de către agentul de persecuție

Domeniul de aplicare al monitorizării și eficiența acesteia vor oferi indicii cu privire la probabilitatea ca anumite publicații online să fie selectate și să ajungă în atenția agentului de persecuție. Activitățile de supraveghere pot fi generalizate, adică toate activitățile „subversive” posibile sunt monitorizate, sau pot viza grupuri specifice considerate a avea profiluri critice, cum ar fi jurnaliștii, activiștii și influențatorii.

Agentul de persecuție poate pune în aplicare instrumente tehnice de supraveghere mai degrabă elementare sau, dimpotrivă, poate dispune de sisteme și algoritmi ai tehnologiei informației foarte dezvoltate. Cu cât instrumentele utilizate sunt mai sofisticate, cu atât este mai mare probabilitatea ca agentul de persecuție să aibă sau să poată avea cunoștință de activitățile online pe care le supraveghează.

(b) Care este aria de acoperire a conținutului publicat?

Publicațiile de pe internet pot avea un potențial semnificativ în ceea ce privește publicul. Cu toate acestea, doar pentru că potențialul există, nu înseamnă că orice conținut publicat pe internet are un public mare și că din acest public face parte și agentul de persecuție. Trebuie să verificați raza de acțiune a conținutului publicat pe internet al solicitantului. Acoperirea va

depinde atât de (a) comportamentul agentului de persecuție (caută activ astfel de conținuturi?), cât și de (b) publicitatea acordată conținutului publicat de autor (cum și unde a avut loc publicarea conținutului și ce impact are acesta chiar și pentru urmăritorii mai pasivi?). Apoi, (c) accesibilitatea și (d) disponibilitatea conținutului publicat pe internet pot fi, de asemenea, indicii bune pentru a determina dacă agentul de persecuție poate lua cunoștință de existența acestuia.

Va trebui să țineți cont de toate circumstanțele generale și individuale relevante, precum și de orice explicații pe care le-ar avea solicitantul, înainte de a ajunge la concluzii privind probabilitatea ca agentul de persecuție să aibă cunoștință despre un conținut publicat. Procesul de examinare se bazează pe combinația tuturor factorilor diferiți și trebuie evaluat ținând cont de contextul țării de origine.

- (a) În cazul în care agentul de persecuție are **politici active de monitorizare** față de publicațiile online de tipul celor publicate de solicitant, șansele ca persecutorul să știe despre acestea vor fi mai mari. Acest lucru este valabil chiar și în cazul în care publicitatea dată de solicitant conținutului publicat este limitată în mod proporțional. În cazul în care agentul de persecuție dă dovadă de un comportament mai pasiv, șansele ca acesta să afle despre conținutul publicat vor fi mai mici și vor depinde mai mult de promovarea conținutului publicat în sine decât de comportamentul agentului de persecuție.
- (b) **Caracterul public/vizibilitatea conținutului publicat** în sine poate să depindă de mai mulți factori. Va trebui să căutați indicii care să vă permită să știți cât de probabil este ca informația să fi ajuns sau să poată ajunge la agentul de persecuție. Întrebarea este: „Este vorba de un conținut mai degrabă confidențial (cu un număr limitat de vizualizări sau cu un potențial limitat) sau, pe baza mijloacelor de comunicare în masă utilizate și a instrumentelor existente, este destinat să fie văzut de un număr mare de persoane sau conținutul respectiv s-a răspândit în alt mod pe internet dincolo de intenția autorului?”.
- Unele pagini de internet vă pot permite să vedeți **numărul de vizualizări, aprecieri** etc. Acest lucru vă poate da o idee despre numărul de persoane care au accesat conținutul publicat. Rețineți că, pe unele pagini web, numărul de „vizualizări” nu reflectă numărul de persoane diferite care au văzut conținutul, ci mai degrabă numărul de vizite pe pagină. Acest lucru înseamnă că vizitele multiple ale aceleiași persoane, inclusiv ale autorului însuși, vor fi considerate „vizualizări” diferite. Numărul de vizualizări constituie un factor de luat în considerare, dar „importanța” numărului va depinde de contextul național și, probabil, și de alți factori, cum ar fi data vizualizărilor (de exemplu, un număr mare de vizualizări, obținute cu mulți ani în urmă, poate fi considerat mai puțin relevant decât un număr mai mic de vizualizări recente).
  - **Numărul de „urmăritori” ai autorului**, dacă este cazul, poate oferi o idee despre numărul de posibili spectatori. Faptul că o persoană este urmărită de un număr mare de oameni face mai probabilă vizualizarea conținutului publicat de aceasta și cunoașterea și împărtășirea opiniilor sale.
  - **Importanța tipului de mediu utilizat și a impactului acestuia.** Pe internet, nu toate mijloacele de comunicare în masă au un impact și o amploare echivalentă. Trebuie să țineți cont de suportul pe care a fost publicat conținutul. A fost publicat pe pagina web a unui ziar de mare tiraj sau pe un blog privat? Dacă sunteți la curent

cu funcționarea diferitelor platforme de comunicare socială (Facebook, YouTube, Instagram, TikTok etc.) și cu impactul fiecărui mediu în țara de origine, veți putea evalua potențialul de acoperire al conținutului publicat. A publica pe un blog personal sau privat nu este același lucru cu a scrie un articol pe blogul unui partid de opoziție. Acesta din urmă va fi probabil urmărit de mai multe persoane (și în special de agentul de persecuție), în timp ce primul poate rămâne relativ confidențial.

- (c) **Accesibilitate.** Cine poate avea acces la aceste informații și cât de ușor pot fi accesate?

Conținutul publicat pe internet nu este întotdeauna destinat a fi văzut de toată lumea. Prin urmare, trebuie să verificați dacă pagina este publică și în ce măsură sau dacă a rămas privată sau s-a limitat la un număr restrâns de urmăritori [de exemplu, (unii) „prieteni”, abonați la un buletin informativ)] și în ce măsură informațiile pot fi puse la dispoziția altor destinatari (de exemplu, dacă este posibilă partajarea paginii în format electronic).

O altă întrebare pe care v-o puteți pune este dacă oricine ar putea da peste aceste informații, fie din întâmplare, fie printr-o simplă căutare, sau dacă sunt atât de greu de găsit încât doar cei care dețin informații foarte detaliate despre publicație le-ar putea găsi/vedea.

Exemplu

De exemplu, dacă solicitantul are o singură publicație și este necesar să se introducă într-un motor de căutare informații sau cuvinte-cheie foarte specifice sau foarte lungi sau să se caute expresii exacte (prin introducerea termenului de căutare între ghilimele) pentru a putea găsi publicația sau dacă este necesar să se cunoască URL-ul pentru a o accesa, este foarte puțin probabil ca o persoană care nu deține deja toate aceste informații să dea peste această publicație. Prin urmare, nu este considerată o informație care să fie foarte mediatizată.

- (d) **Disponibilitate.** Este pagina încă disponibilă pe internet? Autorul poate să elimine o pagină sau să modifice conținutul după publicare. Când un solicitant se referă la conținutul publicat pe internet, trebuie să acordați atenție modului în care informațiile vă sunt furnizate de solicitant. Solicitantul v-a prezentat doar un exemplar tipărit al unei pagini de internet? Pagina respectivă este încă disponibilă pe internet și, în caz contrar, de ce nu? Dacă nu mai este disponibilă pe internet, ați putea fi interesat să verificați motivele pentru care această publicație ar mai fi relevantă ca probă a unui fapt material sau modul în care poate indica în continuare un risc pentru solicitant în momentul returnării.

Rețineți totuși că probele electronice lasă o amprentă cibernetică și pot avea o durată de viață infinită, ceea ce vă permite să găsiți sau să recuperați publicațiile chiar și după ce autorul le-a șters.

Ideea principală de reținut

Nu uitați că toate criteriile trebuie luate în considerare împreună. De exemplu, o publicație care a fost ștearsă la momentul plecării sau care a fost online o perioadă scurtă poate fi cunoscută de agentul de persecuție în funcție de nivelul de supraveghere pe care îl aplică.

3.7.3. Modelele de represiune ca indicator al riscurilor viitoare

Riscul în momentul returnării legat de conținutul publicat pe platformele de comunicare socială va depinde, printre altele, de activitățile de supraveghere (vezi mai sus) și de modelele de comportament ale agentului de persecuție, pe care le puteți identifica pe baza ITO, față de anumite (sau toate) activitățile online. Actele de represiune repetate vă vor oferi indicații cu privire la modul în care agentul de persecuție reacționează la o utilizare a platformelor de comunicare socială considerată nedorită. Aceste modele pot include, de exemplu, utilizarea luării în custodie publică, relele tratamente, confiscarea materialelor conexe (calculatoare/telefoane), cererile de obținere a parolilor pentru rețelele sociale, obligația de a nu mai utiliza rețelele sociale sau utilizarea procedurilor penale.

3.7.4. Considerații practice legate de colectarea informațiilor și evaluarea probelor**(a) Înainte de desfășurarea interviului personal**

Dacă solicitantul a menționat deja anumite publicații pe internet ca element de probă în etapa de înregistrare/depunere, puteți efectua o cercetare pregătitoare.

Căutarea conținutului publicat pe internet înainte de interviul personal (sau prin intermediul unui serviciu specializat al administrației dumneavoastră, dacă este disponibil) vă va ajuta să pregătiți întrebările relevante pe care le veți adresa solicitantului în legătură cu conținutul și motivele publicării. De asemenea, vă va permite să evaluați cât de ușor sunt accesibile și disponibile aceste informații, iar în timpul interviului veți putea prezenta solicitantului elementele pe care le-ați găsit anterior online. Ar putea fi mai dificil să vă documentați și să faceți o evaluare în timpul interviului dacă aveți acces limitat la internet în timpul interviului. Orice măsură pe care o puteți lua înainte de interviul personal vă va fi de mare ajutor.

Este important să luați toate măsurile de securitate necesare aplicabile în administrația dumneavoastră înainte de a accesa conținut pe internet. Este recomandabil să vă consultați cu serviciul dumneavoastră de tehnologie a informației și comunicațiilor pentru a verifica ce este autorizat. Iată câteva exemple de astfel de precauții.

- Sistemul de securitate al dispozitivului utilizat pentru a accesa informațiile este actualizat.
- Vă protejați de expunere. De exemplu, se recomandă să folosiți conturi fictive pentru a vizita un cont de pe platformele de comunicare socială, nu propriile credențiale, pentru a evita să fiți identificat personal.

(b) Valoarea probatorie

Când evaluați probele colectate de pe platformele de comunicare socială, trebuie să țineți cont de caracteristicile lor înainte de a trage concluzii cu privire la valoarea lor probatorie. Există un risc ridicat ca acest conținut să fie inexact, părtinitor, să inducă intenționat în eroare sau să fie dubios. În plus, conținutul de pe platformele de comunicare socială este adesea generat de utilizatori. Când se evaluează informațiile obținute prin intermediul conturilor de pe platformele de comunicare socială, trebuie acordată o atenție deosebită identificării sursei și verificării încrucișate a conținutului ⁽⁶⁹⁾. Identitatea autorului unei postări și conturile private pot fi ușor uzurpate. De asemenea, informațiile de pe platformele de comunicare socială pot fi modificate cu ușurință. Puteți găsi informații suplimentare pe această temă în ghidurile practice ale EUAA privind evaluarea probelor și utilizarea ITO de către ofițerii de decizie ⁽⁷⁰⁾.

(c) Materiale video și imagini pe internet

Solicitantul poate prezenta materiale video sau imagini postate pe platformele de comunicare socială pentru a-și justifica cererea. Aceste materiale video sau imagini, la fel ca orice alt conținut publicat pe internet, pot fi fie un conținut realizat de solicitantul însuși (un material video sau o imagine care este opera sa), fie un conținut publicat în care solicitantul pretinde că a fost expus ca subiect al imaginilor (de exemplu, solicitantul pretinde că a fost filmat sau fotografiat în timpul unei demonstrații politice). Prima situație este discutată în cea mai mare parte în secțiunea [Care este aria de acoperire a conținutului publicat?](#) (deși se aplică ambelor situații). Conținutul acestei secțiuni se referă la cea de-a doua situație, în care solicitantul pretinde că ar putea fi reperat într-un material video sau în imagini publicate pe internet.

Ar trebui să verificați care este faptul material la care se face referire ca probă în cazul materialului video/imaginilor. Apoi trebuie să evaluați ce se poate vedea și ce se poate deduce din imagini. Dacă este posibil, trebuie să urmăriți imaginile împreună cu solicitantul pentru ca acesta să le poată descrie și pentru a putea să îi adresați întrebări și să evaluați valoarea probatorie a materialului video/imaginilor.

Puneți-vă întrebarea dacă circumstanțele evenimentului în timpul căruia au fost realizate imaginile sunt identificabile și care sunt elementele relevante care vă permit să ajungeți la această concluzie. Rețineți că ceea ce se găsește pe internet trebuie evaluat cu prudență.

De exemplu, existența unui material video sau a unei fotografii cu câteva persoane care mășcăluiesc cu un banner nu înseamnă neapărat că cei care țin bannerul au mășcăluit în timpul evenimentului concret la care se referă solicitantul. Ar trebui să găsiți alte indicii pentru identificarea contextului în care au fost obținute imaginile înainte de a putea ajunge la o concluzie cu privire la probele prezentate și la relația acestora cu faptul material pe care trebuie să îl susțină.

⁽⁶⁹⁾ EASO, [Ghid practic referitor la utilizarea informațiilor privind țara de origine de către responsabilii de caz pentru examinarea cererilor de azil](#), 2020, p. 56.

⁽⁷⁰⁾ [Ghid practic al EASO: Evaluarea probelor](#), martie 2015 (actualizare în curs de publicare); EASO, [Ghid practic referitor la utilizarea informațiilor privind țara de origine de către responsabilii de caz pentru examinarea cererilor de azil](#), 2020, p. 56.

Sfaturi

- Pentru a vă facilita vizionarea unui material video, puteți să întrebați solicitantul care este momentul exact la care apar imaginile relevante în materialul video (oră, minut și secundă). Într-adevăr, uneori, solicitanții se referă la imagini care nu pot fi identificate cu ușurință în materialul video, mai ales atunci când persoana (persoanele) nu este (sunt) ușor de recunoscut, iar materialul video este lung.
- Se recomandă ca, atunci când faceți cercetări pe platformele de comunicare socială, să faceți capturi de ecran ale postărilor relevante, asigurându-vă că data la care a fost accesată pagina este vizibilă. Capturile de ecran pot fi apoi inserate în dosarul solicitantului. Acest lucru va împiedica pierderea informațiilor în cazul în care solicitantul (sau altcineva) șterge postările înainte de interviul personal sau de emiterea deciziei finale.

Când solicitantul pretinde că este vizibil într-un material video, trebuie să evaluați dacă solicitantul poate fi recunoscut. Întrebați-vă dacă este posibil să recunoașteți trăsăturile fizice ale solicitantului și dacă acesta ar putea fi identificat (de exemplu, ar ști agentul de persecuție că persoana respectivă este solicitantul?). Chiar dacă solicitantul poate fi recunoscut și identificat de persoanele apropiate, nu înseamnă că un terț ar putea identifica o persoană pe care nu o caută în mod activ. În unele cazuri, elementele de identificare pot fi prezente în altă parte (de exemplu, prin indicii în materialul video, în elementele descriptive ale materialului video, observații).

Oficiul pentru Publicații
al Uniunii Europene

